

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

ÚPRAVENÁ VERZE 2023
č.j.61/2023

Základní škola a mateřská škola, Citonice, okres Znojmo, příspěvková organizace

MOTTO 1.:

*„Non scholae, sed vitae discimus.“
„Neučíme se pro školu, ale pro život.“*

Seneca

MOTTO 2.:

*„Nejde ani tak o to, vědět toho mnoho,
ale znát ze všeho toho, co je možné vědět,
to nejpotřebnější.“*

L.N. Tolstoj

Úvod

Ve škole nás učili, že dítě je „tabula rasa“ - nepopsaná deska. Čím ale tuto desku popíšeme? Zahrneme ji kvantem informací, pocity stresu či napětí a nekompromisní direktivou nebo dáme informací přiměřené množství a zbytek popíšeme kapitolami jako jsou láska, radost, přátelství, etika, morálnost, kultura, estetika, umění se rozhodovat, touha po informacích? Záleží jen na nás rodičích, učitelích, vychovatelích, jednoduše všech, kteří mají k dětem blízko. Náš postoj je jednoznačný. Připravit děti pro život. Vždy jsme se snažili stavět vyučování na komunikaci, spolupráci a diskusi. Lépe a efektivněji se pracuje v příjemném prostředí, v němž se nikdo necítí být jakýmkoli způsobem ohrožen. Názory jsou upřímnější a práce konstruktivnější.

Na dnešní populaci útočí obrovské množství informací, názorů, návodů, návnad, ideálů a směrů. Učitel se tedy musí postavit do role poradce, který je schopen prostřednictvím diskuse dítěti pomoci orientovat se. Poradce, který informace roztřídí a nabídne dítěti k výběru. Škola by měla žákovi umožnit najít si oblast, ve které dokáže vyniknout a ne hledat oblasti ve kterých se žák příliš nedaří. Vždy jsme nechávali děti řešit jejich problémy jejich očima, jejich srdcem. Nepodceňujeme schopnosti dětí při rozhodování. Ony mají daleko více informací a zkušeností než my v jejich věku. Dejme jim možnost najít si svůj způsob, své řešení rozmanitých úkolů, problémů a situací. Dávejme opravdu raději návody než nekompromisní příkazy, zákazy a nařízení. Vedme děti k samostatnosti a učme je diskusi. Tyto zásady by měli uplatňovat všichni pedagogové, aby škola byla oázou klidu, lásky, pohody, vzdělání, kde záleží především na přátelství, pocitu bezpečí a touze po vzdělání, informacích a kultuře. Na druhé straně však lajdáctví, hrubost, nepořádnost, násilí, agresivitu, šikanu a další patologické jevy nelze v žádném případě tolerovat a je třeba jim předcházet, případně se i aktivně bránit.

Skladba žáků a mentalita obyvatel v obci Citonice je velice rozdílná. Jsou zde žáci snaživí, průměrní i slabí, děti vysokoškolsky vzdělaných rodičů i děti rodičů se základním vzděláním, jsou tady děti z dobře finančně zajištěných rodin, ale i z rodin sociálně slabých a neúplných.

Přes všechny tyto rozdíly se škola i nadále bude snažit mladou generaci scelovat v jednu komunitní společnost, která má ke své vesnici dobrý vztah, která je doma právě tady.

Působení učitele na malotřídní škole je náročné na jeho osobní vlastnosti, předpokládá výjimečný vztah k dětem a pedagogické práci, předpokládá schopnosti sociální komunikace široký rozhled a samostatnost. Jeho práce vyžaduje větší námahu a je časově náročnější než na plně organizované škole. Samozřejmostí musí být další vzdělávání učitele. Tato potřeba nebyla na škole v Citonicích v žádném případě nikdy opomíjena, přestože to způsobuje značné nároky na organizační zajištění.

Nejenom dětem, ale i pedagogům a provozním zaměstnancům musí být na škole vytvářeny takové pracovní podmínky, ve kterých se cítí příjemně. Pokud je učitel soustavně přetěžován a stresován, musí se to zákonitě odrazit na jeho pracovních výkonech, vztahu k dětem, ke kolegům. A jelikož učitel vždy předává žákům i kousek sebe, je nutno si toto nebezpečí včas uvědomit. I proto je velice důležité, aby personální obsazení školy mělo trvalejší charakter, aby se již vzniklé dobré vztahy v kolektivu mohly dále prohlubovat a abychom si mohli své pracovní prostředí „zvelebovat“. Pedagogové se musí dále vzdělávat, rozšiřovat svůj obzor vědomostí, schopností a dovedností a přispívat tím ke zkvalitnění výukového procesu.

V kolektivu, který je v pohodě, kde se vše řeší dialogem a diskusí, kde se říká vše z očí do očí, kde se respektují dohodnuté zásady, kde mohou zaměstnanci vyslovit otevřeně svůj názor, kde se všichni znají, důvěřují si a svým kolegiálním jednáním a chováním vytvářejí atmosféru „příjemná“, je práce radostná a naplňující. Máme společné cíle, proto táhneme za jeden provaz.

Škola stále bude společenským centrem obce. Bude žákům zprostředkovávat setkání se vším, co budou v životě potřebovat. Zůstane stabilizátorem sociálních a kulturních poměrů na vsi.

OBSAH

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Prostorové vybavení

2.2.2 Materiální vybavení

2.2.3 Technické vybavení

2.2.4 Hygienické vybavení

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

2.4 Charakteristika žáků

2.5 Spolupráce s rodiči

2.5.1 Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání

2.5.2 Rodičovské sdružení

2.5.3 Školská rada

2.6 Spolupráce s jinými subjekty

2.7 Partneri školy /partnerské školy/

2.8 Projekty

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Systém kurikulárních dokumentů

3.2 Principy Rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro základní vzdělávání

3.3 Tendence ve vzdělávání navozované a podporované RVP pro základní vzdělávání

3.4 Pojetí a charakteristika základního vzdělávání

3.4.1 Pojetí základního vzdělávání

3.4.2 Charakteristika základního vzdělávání

3.4.2.1 Povinnost školní docházky

3.4.2.2 Organizace základního vzdělávání

3.4.2.3 Hodnocení výsledků vzdělávání

3.4.2.4 Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání

3.5 Cíle základního vzdělávání

3.6 Zaměření školy

3.7 Výchovné a vzdělávací strategie

3.8 Klíčové kompetence

- 3.9 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
 - 3.9.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními**
 - 3.9.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole**
 - 3.9.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními**
 - 3.9.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných**
- 3.10 Začlenění průřezových témat**
 - 3.10.1 Integrace obsahu tématických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů jednotlivých ročníků**
 - 3.10.2 Integrace obsahu tématických okruhů průřezových témat do projektů a prožitkových dnů**
- 3.11. Profil absolventa**
- 3.12 Prevence sociálně patologických jevů**
- 3.13 Volnočasové aktivity**
- 3.14 Kariérové poradenství**
- 3.15 Specifika vzdělávání**
 - 3.15.1 Environmentální výchova**
 - 3.15.2 Dopravní výchova**
 - 3.15.3 Finanční gramotnost**
 - 3.15.4 Korupce**
 - 3.15.5 Zdraví**
 - 3.15.6 Obrana vlasti**
 - 3.15.7 Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí**
- 4. Učební plán**
 - 4.1 Poznámky k učebnímu plánu**
 - 4.2 Přehled disponibilní časové dotace**
 - 4.3 Mezipředmětové vztahy**
- 5. Učební osnovy**
 - 5.1 Jazyk a jazyková komunikace**
 - 5.1.1 Český jazyk**
 - 5.1.2 Anglický jazyk**
 - 5.2 Matematika a její aplikace**
 - 5.2.1 Matematika**
 - 5.3 Informatika**
 - 5.3.1 Informatika**
 - 5.4 Člověk a jeho svět**
 - 5.4.1 Prvouka**

5.4.2 Přírodověda

5.4.3 Vlastivěda

5.5 Umění a kultura

5.5.1 Hudební výchova

5.5.2 Výtvarná výchova

5.6 Člověk a zdraví

5.6.1 Tělesná výchova

5.7 Člověk a svět práce

5.7.1 Pracovní činnosti

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.2 Zásady hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

6.3 Získávání podkladů hodnocení výsledků vzdělávání

6.4 Pravidla pro sebehodnocení žáků

6.5 Klasifikace prospěchu žáka

6.6 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

6.7 Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

6.8 Výsledky práce v zájmových útvarech

6.9 Hodnocení žáků cizinců

6.10 Hodnocení individuálního vzdělávání žáků

6.11 Hodnocení distančního vzdělávání žáků

6.12 Kritéria hodnocení předmětů

6.12.1 Kritéria hodnocení předmětů s převahou teoretického učení

6.12.2 Kritéria hodnocení předmětů s převahou praktického zaměření

6.12.3 Kritéria hodnocení předmětů s převahou výchovného zaměření

6.13 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

6.14 Komisionální a opravné zkoušky

6.15 Klasifikace chování

6.16 Výchovná opatření

6.17 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

6.18 Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

7. Autoevaluace školy

7.1 Nástroje autoevaluace školy

7.2 Časové rozložení autoevaluačních činností školy

7.3 Evaluace školy rodiči

7.4 Autoevaluace práce žáka

7.5 Autoevaluace práce pedagoga

7.6 Evaluace práce pedagogů vedením školy

Přílohy

I. Přehled výstupů vzdělávacích oblastí, obsahů učiva předmětů jednotlivých ročníků, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

II. Učební plány v pro přechodné období

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: „ŠKOLA PRO ŽIVOT“

Adresa školy: Citonice 100
671 01, okres Znojmo

REDIZO: 600 127 851

IZO: 108 037 398

IČO: 709 80 837

Číslo organizace: 7205

Jméno ředitele: Mgr. Jindřich Bulín

Osoba pověřená vedením organizace po dobu uvolnění ředitele pro veřejnou funkci: Mgr. Jana Nečesalová

Kontakty: Tel./fax/SMS 515 236 325
e-mail: info@skolacitonice.cz

Zřizovatel: Obec Citonice
Citonice 82
671 01, okres Znojmo

Zástupce zřizovatele: Marie Hanáková

Kontakty: Tel./fax 515 236 322
e-mail: citonice@volny.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Zrušuje se znění ŠVP ze dne 30.8.2016, č. j. 21/2016

ŠVP byl schválen školskou radou dne 31.8.2023

2. Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola a mateřská škola, Citonice, okres Znojmo, příspěvková organizace je neúplná málotřídní škola s 1. až 5. postupným ročníkem. Od 1. 9. 2023 bude výuka probíhat ve třech třídách na základě povolení výjimky z nejnižšího počtu žáků od zřizovatele.

Kapacita školy je 50 žáků.

Přehled vybraných ukazatelů				
2020/2021	2	24	1	5
2021/2022	2	27	1	5
2022/2023	2	30	1	5
Školní rok	Počet tříd	Počet žáků	Počet odd. školní družiny	Fyzický počet ped. pracovníků

Budova základní školy stojí v klidné, málo frekventované části obce, 5 minut chůze od autobusové a 10 minut chůze od vlakové zastávky. Do školy dojíždí několik žáků z okolních obcí Milíčovice, Vracovice, Znojmo.

2.2 Vybavení školy

2.2.1 Prostorové vybavení

Základní škola má jednu budovu, nacházející se na adrese Citonice100. V přízemí se nachází ředitelna, sborovna, šatna, učitelský WC, úklidová komora a v jedné místnosti i Obecní knihovna. V prvním patře jsou umístěny žákovské WC a ve třech učebnách I. třída, II. třída a školní družina, která bude využívána jako III. kmenová třída. Součástí budovy je také školní dvůr, který lze využívat v době velké přestávky, hodinách tělesné výchovy a pobytu ve školní družině. K pohybovým aktivitám žáci využívají kromě Obecního sálu a školního dvoru také obecní sportoviště (fotbalové i volejbalové hřiště) a dětské hřiště. Školní kuchyně se nachází společně s mateřskou školou ve druhé budově organizace na adrese Citonice 150.

2.2.2 Materiální vybavení

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními i didaktickými pomůckami. Při výuce různých předmětů je využívána počítačová síť a výukový software. Učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány a obnovovány.

2.2.3 Technické vybavení

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití moderních informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou. V I. třídě je jeden PC /součást školní sítě/ připojený k interaktivní tabuli Smart. Pro výuku informatiky, ale i dalších předmětů je určen počítačový koutek ve II. třídě, kde se nachází 8 dalších počítačů v síti trvale připojených k internetu a síťové tiskárně a 10 žákovských tabletů. V této třídě je učitelský notebook připojený na velkoplošný dotykový LCD Smart display. Školní družina je vybavena učitelským notebookem připojeným k velkoplošné LED TV, vizualizerem, videorekordérem, DVD přehrávačem a digitálním mikroskopem a 3D tiskárnou. Pro pedagogy jsou ještě k dispozici další notebooky a hlavní počítač v ředitelně školy. Všechna zařízení lze připojit k internetu kabelem i místní sítí WiFi celoplošně pokrývající budovy školy.

Celá školní síť je přístupná žákům jednotným přístupovým heslem. Každý ped. pracovník školy má možnost ukládání dat na svém – přiděleném notebooku a tisku na multifunkční tiskárně. K dalšímu modernímu vybavení školy informačními technologiemi patří dataprojektor a velkoplošné promítací plátno, multifunkční A3 barevná tiskárna, digitální záznamové zařízení, AVS Laxman, 10'' tablety, grafický tablet, digitální fotoaparáty a další pomůcky. Každá učebna je taktéž vybavena audio technikou v podobě radiomagnetofonů.

2.2.4 Hygienické vybavení

K relaxaci slouží od jara do podzimu školní dvůr, celoročně pak učebna školní družiny s „hrací zónou“, volně přístupným výtvarným materiálem, hračkami, hrami a školní knihovnou. V budově školy je vyhovující sociální zázemí s teplou vodou.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor, v němž se spojují mladí i zkušení pedagogové, má 6 členů. Tvoří jej 6 žen. Sbor je 100% plně kvalifikovaný pro 1. stupeň ZŠ. Vychovatelka školní družiny je kvalifikovaná plně. Asistentka pedagoga je rovněž plně kvalifikovaná.

Pedagogický sbor tvoří:

- ředitel – v současné době zastoupený učitelkou pověřenou vedením organizace /třídní učitelka, koordinátor ICT, BOZP/
- učitelka /třídní učitelka, primární prevence sociálně – patologických jevů/
- učitelka /třídní učitelka, PO/
- učitelka /částečný úvazek/ + vychovatelka /částečný úvazek/
- vychovatelka
- asistentka pedagoga

Všichni pedagogičtí pracovníci se zapojují do dalšího vzdělávání a prohlubování své kvalifikace. Pedagogové se pravidelně účastní školení a dalších vzdělávacích akcí.

2.4 Charakteristika žáků

Kromě dětí z Citonic navštěvují školu i děti dojíždějící, většinou z obcí Milíčovice, Vracovice, Znojmo.

Věková struktura žáků je 6 až 12 let. Žáci jsou z rodin vysokoškolsky vzdělaných rodičů i děti rodičů se základním vzděláním, z rodin dobře finančně zajištěných, ale i z rodin sociálně slabých a neúplných.

2.5 Spolupráce s rodiči

2.5.1 Informovanost rodičů o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání

Spolupráce s rodiči se neustále rozvíjí. Rodiče dostávají průběžné informace o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, mohou kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím navštívit vyučování, dále jsou informováni prostřednictvím třídních schůzek a pohovorů, které se konají 4 x ročně, v 1.čtvrtletí a 3. čtvrtletí dostávají písemnou informaci o prospěchu a chování svých dětí.

Na začátku školního roku dostanou rodiče informační letáky, jejichž prostřednictvím jsou seznámeni se základními informacemi o daném školním roce, chystanými akcemi, volnočasovými aktivitami, kontakty na jednotlivé vyučující.

Během školního roku jsou rodiče a veřejnost aktuálně informováni o činnosti školy prostřednictvím měsíční nástěnky případně webových stránek.

Každoročně v prosinci a květnu či červnu se škola otvírá veřejnosti nejen k prohlídce školy, ale připravuje pro ni kulturní vystoupení a výstavy s ukázkami žákovských prací. Na návštěvu zveme nejenom rodiče a děti z mateřské školy, ale i představitele obce, sponzorů a dalších zainteresovaných subjektů.

2.5.2 Rodičovské sdružení

Při škole pracuje Rodičovské sdružení při ZŠ a MŠ Citonice, z.s. – spolek, který je pokračováním občanského sdružení, které vzniklo již v roce 1999 a jehož členy jsou rodiče žáků školy.

Cílem činnosti SR je spolupráce se školou v oblastech:

- koncepcí výchovně vzdělávací práce školy
- zabezpečení školy v oblasti materiální
- zabezpečení provozních a hygienických podmínek
- mimoškolní zájmové činnosti
- fyzické či sponzorské pomoci
- zabezpečení společenských akcí školy
- řešení kázeňských problémů

Ze zástupců rodičů je volen výbor RS, která se schází dvakrát ročně, vždy před valnou hromadou RS. Jeho členové jsou vedením školy informováni o činnosti školy, výsledcích vzdělávacího procesu, záměrech školy, atd.. Rodiče se vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy svých dětí, pomáhají vyhledávat sponzory, zajišťují sponzorské dary, spolupodílejí se finančně, materiálně i osobně na činnosti a akcích pořádaných školou.

2.5.3 Školská rada

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. §167, § 168 zřizovatel – Obec Citonice zřídil v roce 2005 Školskou radu. Školská rada je tvořena jedním zástupcem zřizovatele, jedním zvoleným členem pedagogického sboru a jedním zvoleným zástupcem z řad rodičů.

Školská rada se podílí na správě školy.

2.6 Spolupráce s jinými subjekty

Škola spolupracuje s těmito subjekty, organizacemi:

1. Zřizovatelem školy

Obec Citonice

Citonice 82

671 01, Citonice

2. Obecní knihovna

Citonice 100

671 01, Citonice

Společně s knihovnicí se snažíme v žácích vzbudit zájem o četbu a získat kladný vztah ke knihám. Spolupracujeme při výběru knih pro čtenářské deníky.

3. Pedagogicko-psychologická poradna Znojmo

Jana Palacha 6

669 02, Znojmo

Pedagogicko-psychologická poradna provádí vyšetření žáků se specifickými (vývojovými) poruchami učení, se školou spolupracuje při vytváření individuálních vzdělávacích plánů žáků, podílí se na reedukační péči žáků. Při poradně pracuje okresní metodik prevence, s jehož pomocí jsou realizovány programy primární prevence.

4. FATYM Přímětice-Bítov

Přímětice 18

669 04, Znojmo 4

S její pomocí zajišťujeme aprobovanou výuku nepovinného předmětu římsko-katolické náboženství a organizaci dalších zájmových a volno-časových aktivit.

5. Středisko volného času Znojmo

Sokolská 8

669 02, Znojmo

Dům dětí a mládeže nabízí našim dětem další pestrou paletu zájmových kroužků a spolupracujeme s ním při některých programech v rámci primární prevence.

6. Plavecká škola AQUASCHOOL Znojmo

Mgr. Bedřich Dabberger

Nová Přímětická 400/53

669 04 Znojmo

Jeho instruktoři zajišťují pravidelně odbornou plaveckou výuku žáků základní školy.

7. VIM pro Moravu

Jana Palacha 11

669 02, Znojmo

Pořádá školení a vzdělávací kurzy, DVPP, projekty, akce, konzultace.

8. Bulínová Jitka – mzdy-účetnictví-daně

Rudoleckého 25

669 02, Znojmo

Zajišťuje zpracování mezd a účetnictví organizace i Rodičovského sdružení.

9. Znojemská Beseda Znojmo

Masarykovo náměstí 449/22

669 02, Znojmo

Dlouholetá spolupráce na poli kulturního dění v rámci školních divadelních představení - předplatné pro MŠ i ZŠ a dalších kulturních akcí.

10. Jihomoravské muzeum Znojmo

Přemyslovců 130/6

669 01, Znojmo

Pravidelné návštěvy expozic a výstav v Domě umění Znojmo, Minoritském klášteře, Znojemského hradu a dalších prostor. Permanentka do objektů JMM

2.7 Partneři školy

Partnerské školy:

Základní škola

náměstí Republiky 9

669 02, Znojmo

Většina žáků naší školy přechází na druhý stupeň právě do této školy. Se školou spolupracujeme

na poli pedagogicko-výchovně-metodickém i společensko-kulturně-sportovním.

Základní škola a mateřská škola Hluboké Mašůvky

Hluboké Mašůvky 157

671 52

Ve spolupráci s touto málotřídní školou pravidelně pořádáme společné školní vlastivědné zájezdy a spolupracujeme i v oblastech pedagogicko-výchovně-metodických.

Základní škola Suchohrdly, okres Znojmo

Školní 195

669 02 Znojmo

Ve spolupráci s touto málotřídní školou pravidelně pořádáme společné školní vlastivědné zájezdy a spolupracujeme i v oblastech pedagogicko-výchovně-metodických.

2.8 Projekty

Projekty dotváří obsah vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků, ale i celé školy. Projekty jsou realizovány formou třídní, ročníkové a celoškolní.

Témata projektů si volí vyučující podle probíraného učiva nebo vyučující reaguje na aktuální dění (skutečnosti) ve společnosti. O zapojení třídy, jednotlivců do projektu rozhodují žáci společně se svým třídním učitelem). Vzhledem ke specifčnosti málotřídní školy, kdy se do projektů většinou zapojují všichni žáci školy, je tato oblast neustále otevřena novým námětům, které aktuálně skenují učivo, život školy a dění v přírodě i společnosti.

Projekty realizované v rámci vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků

1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
PRO 1 Velikonoční jarmark	PRO 1 Velikonoční jarmark	PRO 1 Velikonoční jarmark	PRO 1 Velikonoční jarmark	PRO 1 Velikonoční jarmark
PRO 2 Kuchařka naší vesnice	PRO 2 Kuchařka naší vesnice	PRO 2 Kuchařka naší vesnice	PRO 2 Kuchařka naší vesnice	PRO 2 Kuchařka naší vesnice
PRO 3 Den Země	PRO 3 Den Země	PRO 3 Den Země	PRO 3 Den Země	PRO 3 Den Země
PRO 4 Poznáváme okolí	PRO 4 Poznáváme okolí	PRO 4 Poznáváme okolí	PRO 4 Poznáváme okolí	PRO 4 Poznáváme okolí
PRO 5 My a Evropa	PRO 5 My a Evropa	PRO 5 My a Evropa	PRO 5 My a Evropa	PRO 5 My a Evropa
PRO 6	PRO 6	PRO 6	PRO 6 Výživa a zdraví	PRO 6 Výživa a zdraví
PRO 7 Vánoční čas	PRO 7 Vánoční čas	PRO 7 Vánoční čas	PRO 7 Vánoční čas	PRO 7 Vánoční čas
	PRO 8 Já, čtenář	PRO 8 Já, čtenář	PRO 8 Já, čtenář	PRO 8 Já, čtenář
PRO 9 Olympijské hry	PRO 9 Olympijské hry	PRO 9 Olympijské hry	PRO 9 Olympijské hry	PRO 9 Olympijské hry
PRO 10 Na cestách bezpečně	PRO 10 Na cestách bezpečně	PRO 10 Na cestách bezpečně	PRO 10 Na cestách bezpečně	PRO 10 Na cestách bezpečně
PRO 11 Kultura pro duši	PRO 11 Kultura pro duši	PRO 11 Kultura pro duši	PRO 11 Kultura pro duši	PRO 11 Kultura pro duši

Název projektu:	Velikonoční jarmark – PRO 1
Předmět	Člověk a jeho svět
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, člověk a umění – výtvarná výchova, hudební výchova, člověk a svět práce – pracovní činnosti
Získané klíčové kompetence:	k učení, komunikativní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj MKV- lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí MV - fungování a vliv médií ve společnosti
Cíl projektu: Žáci si uvědomí: - uchování lidových tradic a lidového folklóru - vztah lidí k přírodě - předávání lidových řemesel z generace na generaci - udržování lidových zvyků	
Popis projektu: Postup: Příprava na jarmark probíhá ve škole. Žáci se teoreticky seznamují s velikonočními zvyky, poznávají již vymizelá řemesla (DVD, knihy), vyrábí velikonoční perníčky, zdobí kraslice. Hlavní část probíhá na školní zahradě za (možné) účasti rodičů. Na zahradě mohou pozorovat přinesená mláďata (koťata, housata, kuřata aj.), jsou zde připraveny dílničky pro děti. Za pomoci dobrovolníků se žáci mohou účastnit např. drátkování, háčkování, výroby pomlázek, včelích produktů aj. Soutěž Jarní básnění. V případě nepřízně počasí probíhá akce v prostorách školy. Prostředí: Prostory školy, školní zahrada MŠ	
Metody a formy práce: - skupinová práce - pozorování - praktické pracovní činnosti - rozhovor(žák - učitel, žák - rodič)	

Název projektu:	Kuchařka naší vesnice – PRO 2
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, anglický jazyk, člověk a umění – výtvarná výchova, člověk a svět práce – pracovní činnosti, informatika
Získané klíčové kompetence:	k učení, komunikativní, občanské, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj MKV- lidské vztahy MV - fungování a vliv médií ve společnosti - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce v realizačním týmu - tvorba mediálního sdělení
Cíl projektu: Žáci si uvědomí: – uchování lidových tradic, tradičních receptů, které se dědí z generace na generaci – pracovní postup při vydání knihy – nutnost spolupráce v týmu – zásady komunikace mezi lidmi	
Popis projektu: Postup: Za pomoci místní knihovny a rodičů jsou sesbírány tradiční recepty od obyvatel vesnice. Žáci s pomocí učitele z nich sestaví knihu (sešit), kterou si sami doplní ilustracemi. Prakticky si vyzkouší připravit některá jídla podle receptů (popis pracovního postupu). V hodinách anglického jazyka vyrobí plakát, podporující zdravou výživu. Výtisky této kuchařky budou k dispozici v místní knihovně a obchodech v Citonicích.	
Metody a formy práce: - skupinová práce - praktické pracovní činnosti - rozhovor(žák - učitel)	

Název projektu:	Den Země – PRO 3
Předmět	Člověk a jeho svět - prožitkový den
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, člověk a umění – výtvarná výchova, hudební výchova, člověk a jeho svět
Získané klíčové kompetence:	k učení, k řešení problémů, sociální a personální, komunikativní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj MKV- lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí
Cíl projektu: Žáci definují základní složky životního prostředí, dokáží rozlišit činnosti člověka, které mají negativní vliv na prostředí, popíší největší zdroje znečišťování jednotlivých složek životního prostředí, vnímají nutnost citlivého hospodaření s odpady (třídění odpadu, recyklace, ...), uvědomí si vlastní zodpovědnost za životní prostředí, učí se pracovat ve skupině (naslouchání, tolerance, ohleduplnost, respektování, spolupráce)	
Popis projektu: Postup: Žáci jsou rozděleni do věkově smíšených skupin (v každé skupině jsou zastoupeni dle možností žáci 1. – 5. tříd). Formou prožitkových her získávají základní informace o životním prostředí (složky ŽP, znečišťování ŽP, chráněné oblasti, živočichové a rostliny, ...), pěstují si pozitivní vztah k prostředí, ve kterém žijí, učí se třídit komunální odpad, prostřednictvím anket si vytvářejí názor na vztah spoluobčanů k životnímu prostředí. Projekt lze završit tematickou besedou, návštěvou NP Podyjí nebo dostupnou CHKO.	
Materiální a technické vybavení: Kancelářské potřeby pro jednotlivé skupiny (papír, tužka, pastelka, lepidlo, nůžky, ...), fotoaparát, PC, internet	
Prostředí: Učebna, příroda, místa související s ochranou ŽP (NP, CHKO, skládka odpadu, ČOV,...)	
Metody a formy práce: - práce ve skupině - prožitkové hry - metoda volného psaní, kreslení - ankety, rozhovory	

Název projektu:	Poznáváme okolí – PRO 4
Předmět	Člověk a jeho svět
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, člověk a umění – výtvarná výchova, hudební výchova, člověk a svět práce – pracovní činnosti, matematika, informatika
Získané klíčové kompetence:	k učení, komunikativní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV – osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj MKV- lidské vztahy EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Cíl projektu: Žáci se seznámí s městy v nejbližším i vzdálenějším okolí. Např. město Znojmo, Moravský Krumlov, Moravské Budějovice, Jevišovice,... města porovnat (počet obyvatel, vzdálenost od Citonic, památky, příroda) a fyzicky navštívit.	
Popis projektu: Postup: Teoretická příprava probíhá ve škole. Žákům jsou rozdány mapy, na kterých si vyznačí město. Na mapě porovnáváme vzdálenost od naší vesnice (vzdušnou čarou), hledáme nejkratší cesty a další možné cesty. Porovnáváme počty obyvatel, velikost měst. Čteme se žáky pověsti týkající se jednotlivých měst, seznamujeme je s vodstvem, faunou, flórou. Používáme encyklopedie, internet, knihy pověstí, pohlednice. Prostředí: Teoretická příprava probíhá ve škole. Následují výlety do měst, kde se zaměříme na konkrétní památky a zajímavosti. Pozorujeme řeky, povrch a ráz krajiny, faunu, flóru, život města.	
Metody a formy práce: - skupinová práce - pozorování - praktické pracovní činnosti - rozhovor(žák – učitel) - rozhovor (žák – odborný výklad)	

Název projektu:	My a Evropa – PRO 5
Předmět	Vlastivěda, prvouka
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. - 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Český jazyk, matematika, výtvarná výchova, anglický jazyk
Získané klíčové kompetence:	k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální občanské, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy MV – práce v realizačním týmu
Cíl projektu: Žák: - seznámí se s evropskými státy, jejich hlavními městy - zjistí rozdílnost přírodních podmínek, rostlinstvo a živočišstvo - řeší problémy s užitím logických a matematických postupů - učí se pracovat ve skupině (naslouchání, tolerance, ohleduplnost, respektování, spolupráce) - chápe základní ekologické souvislosti	
Popis projektu: Postup: Práce s IT – Evropa – státy, vodstvo, ostrovy, poloostrovy, práce s mapou. Skupinová práce (vypracování daných úkolů). Příprava pomůcek (encyklopedie, DVD, dostupná literatura o Evropě, časopisy,...). Vypracování osnovy pro skupinovou práci. Zařazování specifických rostlin a živočichů do příslušné země. Práce s měřítkem. Zjištění vzdáleností mezi hlavními městy. Porovnávání počtu obyvatel a rozlohy země. Řazení řek podle délky (hledají ve skupinové práci) Kreslení vlajek států. Prezentace skupinových prací. Prostředí: - učebna	
Metody a formy práce: - vyhledávání informací, zápis do tabulek - práce s IT - řešení matematických problémů	

Název projektu:	Výživa a zdraví – PRO 6
Předmět	Přírodověda
Ročník, v němž je projekt realizován:	4. a 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Matematika, výtvarná výchova, český jazyk, anglický jazyk
Získané klíčové kompetence:	k řešení problémů, k učení, komunikativní, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MV - práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EV - vztah člověka k prostředí
Cíl projektu: Žáci: - si uvědomí vztah lidí k životnímu prostředí - sledují prostředí, přírodu - učí se pracovat ve skupině - uvědomují si vliv výživy na zdraví, význam zdraví pro aktivní život	
Popis projektu: Postup: - rozhovor o významu zdraví - vyhledávání zdravé a nezdravé stravy - význam biopotravin - skupinová práce - rozdělování přineseného materiálu - příprava námětu – reklama na zdravou stravu - samostatná písemná práce (zdravá strava a zdraví, jídelníček) - žáci si vyrobí plakát s reklamou na zdravou stravu. Prostředí: učebna	
Metody a formy práce: - rozhovor (žák - učitel) - skupinová práce - volné psaní, malování - praktické pracovní činnosti	

Název projektu:	Vánoční čas – PRO 7
Předmět	Člověk a jeho svět
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace (český jazyk, anglický jazyk); Člověk a svět práce (pracovní činnosti); Člověk a umění (hudební výchova, výtvarná výchova)
Získané klíčové kompetence:	k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV – osobnostní, morální a sociální rozvoj MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu
Cíl projektu: Žáci si uvědomí: - historii a vznik vánočních svátků - tradice a zvyky těchto svátků - duchovní a konzumní rozměr - vztah k vánočním svátkům - jak pracovat ve skupině (naslouchání, tolerance, ohleduplnost, respektování, spolupráce) Žáci si vyrobí vlastní vánoční přání (dáreček) a společně připraví pásmo písní, koled, vyprávění a scének.	
Popis projektu: Postup: - společný výběr a nácvik písní, koled, vyprávění a scének s vánoční tematikou - povídání o historii a vzniku vánočních svátků, tradice a zvyky - svátky u nás doma a ve světě - vyhledávání informací v literatuře a na internetu - výroba vlastního vánočního přání (dárečku) - výtvarné vyjádření zážitků, přání a představ - završení vystoupením u příležitosti zahájení adventu u obecního vánočního stromu, tematickou besídkou pro veřejnost, výstavou vánočních symbolů a žák. prací Prostředí: kmenové učebny, veřejné prostory obce	
Metody a formy práce: - rozhovor (žák – žák, žák – učitel) - skupinová práce - volné psaní a malování - praktické pracovní činnosti - zpěv, recitace, četba, dramatizace - veřejná prezentace	

Název projektu:	Já, čtenář – PRO 8
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník, v němž je projekt realizován:	2. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk, anglický jazyk, člověk a umění – výtvarná výchova,
Získané klíčové kompetence:	k učení, komunikativní, občanské, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj - morální rozvoj - sociální rozvoj MKV- lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí MV – vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Cíl projektu: Žáci : - uvědomí si význam literatury pro rozvoj osobnosti člověka /komunikace, slovní zásoba, vyjadřování, gramatika,.../ - rozšíří si obecné povědomí o druzích a stylech literárního vyjadřování - seznámí se s dalšími autory a ilustrátory, především dětské literatury - naučí se vyjadřovat obsah přečteného svými vlastními slovy, případně i výtvarnými prostředky - vyzkouší si práci na dlouhodobějším projektu - uvědomí si obrovskou potřebu a spotřebu papíru a význam sběru starého papíru k recyklaci	
Popis projektu: Postup: Za pomoci místní obecní knihovny je pedagogy vypracován seznam doporučené literatury. Žáci se v průběhu jednotlivých ročníků s těmito tituly seznamují a svými vlastními slovy činí o přečteném krátké zápisy do čtenářského deníku. Zápisy mohou být doplněny ilustrací. Žáci se samostatně seznamují i s dalšími tituly – mimo doporučený seznam /z domácí knihovničky, od kamarádů, z obecní knihovny/. Zápisy jsou pedagogy pravidelně kontrolovány a slovně hodnoceny. S obsahem jednotlivých zápisů jsou formou prezentace seznamováni i ostatní žáci. Na konci každého ročníku získá žák za splnění diplom vzorného čtenáře daného stupně.	
Metody a formy práce: - samostatná práce, skupinová práce - volné psaní a malování - praktické pracovní činnosti - rozhovor (žák - učitel) - prezentace	

Název projektu:	Olympijské hry – PRO 9
Předmět	Tělesná výchova
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. – 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Český jazyk a literatura, člověk a jeho svět, výtvarná výchova
Získané klíčové kompetence:	K řešení problémů, k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV – osobnostní, morální a sociální rozvoj MKV – lidské vztahy VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu
Cíl projektu: Žáci si uvědomí: - že pravidelností pohybových aktivit se zkvalitňuje i oblast zdravého životního stylu - zásady fair-play - škodlivost dopingů pro lidský organismus - význam reprezentování státu v mezinárodních soutěžích - podstatu myšlenky sportovního soutěžení - nutnost týmové spolupráce pro dosažení kvalitních výsledků nejen ve sportu	
Popis projektu: Postup: Žáci se v hodinách literatury, prvouky či vlastivědy seznamují s historií a myšlenkami starověkých i novodobých olympijských her. Shromažďují o tématu informace z literatury a internetu. V hodinách slohu vyprávějí o svých sportovních zážitcích. V hodinách výtvarné výchovy zpodobňují některé sporty. V hodinách tělesné výchovy se seznamují s pravidly a reálnou podobou některých sportovních aktivit, shlédnou individuálně v televizi mezinárodní soutěžní klání. Žáci jsou informováni o významu pohybových aktivit pro zdravý životní styl. Účastní se ankety – sportovní aktivity rodiny. Jsou seznamováni se zásadami fair-play a škodlivosti dopingů. Žáci jsou seznamováni s významem reprezentace státu, týmové spolupráce. V průběhu jednotlivých ročníků zdokonalují své sportovní znalosti a dovednosti. Na konci školního roku je uspořádána školní olympiáda. Výsledky jednotlivých disciplín jsou zaznamenávány do osobní karty. Tuto kartu má každý žák po celou dobu školní docházky. Na konci docházky jsou karty vyhodnoceny. Prostředí: učebny, cvičebna, hřiště	
Metody a formy práce: - rozhovor (žák – žák, žák – učitel, žák - rodič) - týmová spolupráce - volné vyprávění, malování - práce s internetem - anketa	

Název projektu:	Na cestách bezpečně – PRO 10
Předmět	Člověk a jeho svět
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. - 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Český jazyk a literatura, matematika, výtvarná výchova, tělesná výchova
Získané klíčové kompetence:	k řešení problémů, k učení, komunikativní, občanské
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MV - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VDO - občan, občanská společnost a stát EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí MKV – lidské vztahy
Cíl projektu: Žáci: - si uvědomí nutnost dodržování daných pravidel - si uvědomí vliv lidí k životnímu prostředí - si uvědomí možná nebezpečí plynoucí z pohybu po komunikacích - získají základní dovednosti a znalosti nutné k bezpečnému pohybu po komunikacích /chodec, cyklista – dle věkové diferenciací/ - se seznámí se základními pravidly silničního provozu	
Popis projektu: Postup: - bezpečná cesta do školy - rozhovory, vyprávění a volné psaní na téma dopravní výchovy - seznamování se s pravidly silničního provozu - práce s materiály /Ajaxův zápisník; Stůj! Pozor! Volno! – Chodec, Cyklista; Pravidla s.p..../ - videoprogramy s dopravní tematikou /BESIP/ - dopravní situace na vesnici a ve městě /pozorování/ - povinné vybavení kola a cyklisty - výroba plakátků s dopravní tematikou /bezpečnost, výbava, vliv dopravy na živ. prostředí,.../ - beseda s policií - kresby na téma – doprava, dopravní prostředky, moje kolo,... - ukázková jízda Citonicemi /dle všech silničních pravidel/ Prostředí: učebna, hřiště, komunikace	
Metody a formy práce: - rozhovor (žák – učitel, žák - rodič) - skupinová práce, práce s textem - volné psaní, malování - praktické pracovní činnosti /pozorování, praktická jízda, .../ - beseda - videopořad - práce s internetem	

Název projektu:	Kultura pro duši – PRO 11
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník, v němž je projekt realizován:	1. - 5. ročník
Mezipředmětové vztahy:	Člověk a jeho svět, výtvarná výchova, hudební výchova, pracovní činnosti
Získané klíčové kompetence:	sociální, občanské, k řešení problémů, k učení, komunikativní,
Průřezová témata a Tematické okruhy:	OSV - osobnostní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj MV - fungování a vliv médií ve společnosti, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení, vnímání autora mediálních sdělení VDO - občan, občanská společnost a stát EV - vztah člověka k prostředí MKV - lidské vztahy
Cíl projektu: Žáci : - si rozvinou osobnost v oblasti kulturního a uměleckého cítění - si rozšíří znalosti o autorech i interpretech hudebních, filmových a divadelních děl - se v reálu seznámí s prací výtvarníků, architektů, lidových i profesionálních umělců a tvůrců - si uvědomí možnosti a vliv mediálního i osobního sdělení autora na společnost - si uvědomí, že kultura je nadčasová, nezná hranice, povznáší ducha a spojuje lidi - si zafixují správné zásady chování na kulturních a společenských akcích všeho druhu - poznají osobně některé autory, tvůrce či interprety - se vlastním nácvikem uměleckých textů, seznámí s prací divadelníků, herců, recitátorů a zažijí si možnost vystoupení před publikem	
Popis projektu: Postup: - návštěvy divadelních představení v Městském divadle ve Znojmě v rámci předplatného - návštěvy výstav v Domě umění a Jihomoravském muzeu ve Znojmě v rámci permanentky - návštěva divadelního představení v Brně - návštěva expozice, výstavy, muzea atp. i mimo Znojmo - návštěva kulturní či společenské akce v rámci regionu - návštěva některého českého zámku, hradu či jiného architektonicky zajímavého místa - vystoupení umělců ve škole /kouzelník, loutkové divadlo, hudebník, .../ - beseda s autorem či interpretem ve škole - nácvik vystoupení /Zahájení adventu, Vánoční besídka, Setkání rodáků, Setkání důchodců atp./ - organizování výstav výtvarných prací, uměleckých předmětů, fotografií atp. ve škole Prostředí: Učebny a prostory školy, divadla, kina, muzea, kulturní sály, náměstí, amfiteátry	
Metody a formy práce: - rozhovor (žák – učitel, žák - rodič) - skupinová práce, práce s textem - malování, praktické pracovní činnosti, pozorování - beseda, kulturní pořad, výstava, exkurze - videopořad - práce s internetem - veřejná prezentace /zpěv, recitace, dramatizace, četba/	

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Systém kurikulárních dokumentů

V souladu s principy kurikulární politiky, zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize) a zakotvenými v zákoně č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), se do vzdělávací soustavy zavádí nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let. Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – **státní a školní** (viz schéma 1).

Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují **rámcové vzdělávací programy** (dále jen RVP), které vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy – předškolní, základní a střední vzdělávání. **Školní úroveň** představují **školní vzdělávací programy** (dále jen ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách (1).

Rámcové vzdělávací programy i školní vzdělávací programy jsou **veřejné dokumenty** přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

1) ŠVP si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP. Pro tvorbu a úpravu ŠVP mohou školy využít dostupnou metodickou podporu

Rámcové vzdělávací programy:

- vycházejí z nové strategie vzdělávání, která zdůrazňuje klíčové kompetence, jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- vycházejí z koncepce společného vzdělávání a celoživotního učení
- formulují očekávanou úroveň vzdělání stanovenou pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání
- podporují pedagogickou autonomii škol a profesní odpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání

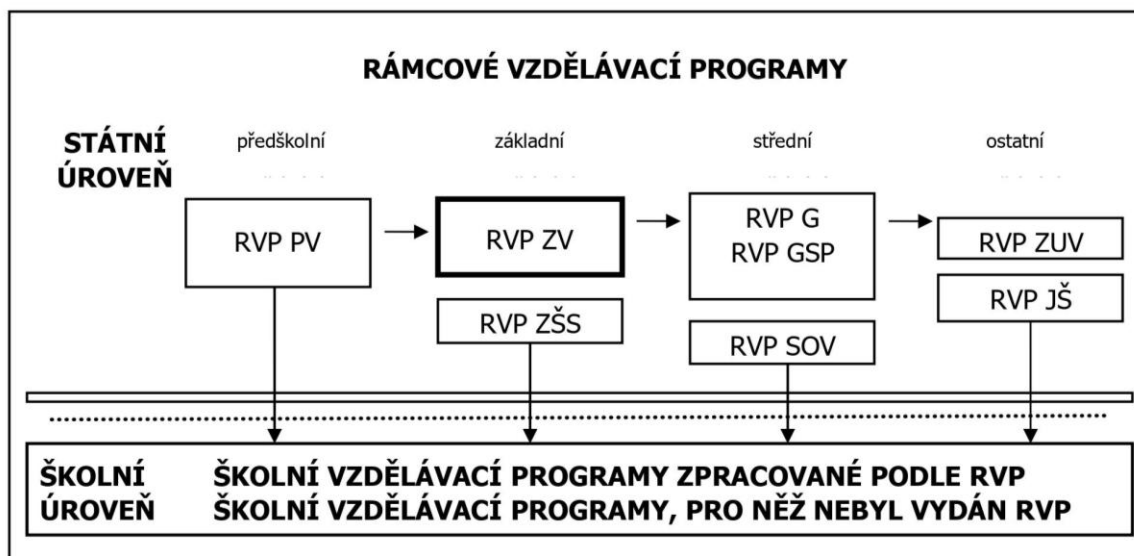

Schéma 1 - Systém kurikulárních dokumentů

Legenda: RVP PV - Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání; RVP ZV - Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání; RVP ZŠS – Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální; RVP G – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia; RVP GSP – Rámcový vzdělávací program pro gymnázia se sportovní přípravou; RVP DG – Rámcový vzdělávací program pro dvojijazyčná gymnázia; RVP SOV – Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání; RVP ZUV – Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání; RVP JŠ – Rámcový vzdělávací program pro jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

3.2 Principy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;
- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah - očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;
- stanovuje standardy pro základní vzdělávání (Příloha), jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je závazný pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání;
- RVP ZV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků

3.3 Tendence ve vzdělávání, které navozuje a podporuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka
- uplatňovat variabilnější organizaci a individualizaci výuky podle potřeb a možností žáků a využívat vnitřní diferenciaci výuky
- vytvářet širší nabídku povinně volitelných předmětů pro rozvoj zájmů a individuálních předpokladů žáků
- vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky
- prosadit změny v hodnocení žáků směrem k průběžné diagnostice, individuálnímu hodnocení jejich výkonů a širšímu využívání slovního hodnocení
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol
- zvýraznit potřebu účinné spolupráce školy, školského poradenského zařízení (ŠPZ), zákonných zástupců žáků, příp. dalších osob, které se podílejí na vzdělávání žáka.

3.4 Pojetí a charakteristika základního vzdělávání

3.4. 1. Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou vzdělávání, kterou povinně absolvuje celá populace žáků, a to ve dvou obsahově, organizačně a didakticky navazujících stupních.

Základní vzdělávání na **1. stupni** usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Základní vzdělávání na **2. stupni** pomáhá žákům získat vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatné učení a utváření takových hodnot a postojů, které vedou k uvážlivému a kultivovanému chování, k zodpovědnému rozhodování a respektování práv a povinností občana našeho státu i Evropské unie. Pojetí základního vzdělávání na 2. stupni je budováno na širokém rozvoji zájmů žáků, na vyšších učebních možnostech žáků a na provázanosti vzdělávání a života školy se životem mimo školu. To umožňuje využít náročnější metody práce i nové zdroje a způsoby poznávání, zadávat komplexnější a dlouhodobější úkoly či projekty a přenášet na žáky větší odpovědnost ve vzdělávání i v organizaci života školy.

Základní vzdělávání vyžaduje na 1. i na 2. stupni podnětné a tvůrčí školní prostředí. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků. Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

V průběhu základního vzdělávání žáci postupně získávají takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi a během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností se aktivně podílet na životě společnosti.

3.4. 2. Charakteristika základního vzdělávání

Základní vzdělávání, kterým se dosahuje stupně základní vzdělání, se realizuje v oboru vzdělání základní škola. V souladu se školským zákonem je pro realizaci základního vzdělávání vydán Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání.

3.4. 2.1 Povinnost školní docházky

Základní vzdělávání je spojeno s povinností školní docházky. Plnění povinnosti školní docházky se řídí § 36 až 43 školského zákona.

3.4. 2.2 Organizace základního vzdělávání

Organizaci základního vzdělávání včetně možnosti zřízení přípravných tříd základní školy upravuje § 46 a 47 školského zákona. Průběh základního vzdělávání se řídí § 49 a 50 školského zákona. Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných upravují § 16 a 17 školského zákona a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

3.4. 2.3 Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se řídí § 51 až 53 školského zákona. Podrobnosti o hodnocení výsledků žáků a jeho náležitostech stanoví ministerstvo v § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.4. 2.4 Získání stupně vzdělání a ukončení základního vzdělávání

Získání stupně vzdělání se řídí § 45 a ukončení základního vzdělávání § 54 až 56 školského zákona.

3.5 Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.6 Zaměření školy

Základní vzdělání je neodmyslitelnou součástí života každého jedince. Mělo by reflektovat na očekávání a individuální potřeby každého jedince, ale i pružně reagovat na potřeby a stav současné společnosti. Dnešní mladí lidé by měli:

- pružně komunikovat s okolím
- aktivně využívat moderní informační technologie
- být dobře jazykově vybavení.

Z těchto požadavků dnešní doby vychází i hlavní priority školy.

Hlavní priority školního vzdělávacího procesu
Výuka cizích jazyků – prohlubování jazykových dovedností
Práce s výpočetními a komunikačními technologiemi
Otevřená komunikace mezi žáky a dospělými, mezi žáky navzájem

Škola spoluutváří dětskou osobnost. Zajímá nás, jaký člověk vyroste z našeho žáka, nejenom co vše bude znát a umět.

Cíle vzdělávacího procesu naší školy:

- přispět k tomu, aby se škola stala místem radosti, kde se děti cítí dobře a místem, které každému umožní rozvinout všechny své schopnosti
- při výuce se zaměřit na efektivní metody práce, na skupinové a projektové vyučování, které povede žáky k týmové práci, vzájemné spolupráci a pomoci, respektování druhých
- předat žákům znalosti a dovednosti, které jim umožní lépe se uplatnit v životě – tzn. méně encyklopedických poznatků a více se orientovat na činnostní učení se zaměřením na praxi
- podporovat logické uvažování u žáka, hledání souvislostí (mezipředmětové vztahy)
- rozvíjet v žácích schopnost tvořivé práce, tvůrčí myšlení a jednání
- věnovat stejnou péči všem žákům – nadaným i těm, kterým se příliš nedaří
- prohloubit jazykové dovednosti žáků, zaměřit se zejména na využití cizího jazyka v praxi, ale i na poznávání reálií, života a tradic jednotlivých zemí
- vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci, spolupráci, porozumění si navzájem
- učit žáky respektovat práci i úspěchy druhých
- vypěstovat u žáka zodpovědnost za svoji práci, za své jednání
- osvojit u žáka základní principy demokracie – uplatňovat svá práva, plnit své povinnosti
- probudit u žáků toleranci a ohleduplnost k jiným lidem, kulturám, hodnotám
- vést žáky k využívání moderních informačních technologií
- zařazovat použití informačních technologií (počítače, dataprojektor) do vzdělávacího procesu, podporovat výuku informatiky
- naučit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické a duševní zdraví a být za ně zodpovědný
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, podporovat sportovní aktivity
- vytvářet u dětí pozitivní vztah k prostředí ve kterém žijeme
- vytvořit u žáků zájem o další vzdělávání, položit základy pro celoživotní vzdělávání
- naučit žáky smysluplně trávit volný čas.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince a jeho přípravu pro život.

3.7 Výchovné a vzdělávací strategie

Školní vzdělávací program je sestaven tak, aby žáci nepřijímali jen teoretické informace, ale osvojili si i způsoby řešení reálných životních situací a konkrétních problémů.

Za hlavní považujeme:

- schopnost komunikovat a spolupracovat
- schopnost řešit problém
- umět se učit
- schopnost vést zdravý způsob života
- být zodpovědný
- chtít se dále vzdělávat (celoživotní vzdělávání)
- mít sociální citění a schopnost empatie
- respektovat společenské normy

Výchovné a vzdělávací strategie	
KLÍČOVÉ KOMPETENCE	Způsoby naplňování klíčových kompetencí
KOMPETENCE K UČENÍ -umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	- na začátku hodiny seznámíme žáka s cílem hodiny, na konci se žáky zhodnotíme jeho dosažení - učíme žáka plánovat, organizovat , vyhodnocovat a prezentovat jeho práci - na praktických příkladech ukazujeme smysl a cíl učení, osobním příkladem motivujeme k celoživotnímu vzdělávání - učíme žáka vyhledávat a třídit informace - podporujeme vyhledávání informací z různých dostupných zdrojů – školní knihovna, obecní knihovna, internet, ... - umožňujeme žákovi experimentovat, nacházet různé cesty řešení - individuálně přistupujeme k žákům, zvyšujeme tak jejich šanci na úspěch - nabízíme různé efektivní metody a formy učení a učíme žáka je používat - při hodnocení různých činností žáka poskytujeme včasnou zpětnou vazbu s využitím pozitivní motivace - vedeme žáka k sebehodnocení - klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání, třídění a zpracování informací - umožňujeme žákovi prožít úspěch - podporujeme aktivitu žáků, zapojení do soutěží a akcí mimo vyučování <i>Sami se průběžně vzděláváme, tím motivujeme žáka k celoživotnímu učení.</i>
	- učíme žáka rozpoznat problém, hledat různá řešení problému, obhájit si svá řešení

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ -podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	- vytváříme podmínky pro týmovou spolupráci při řešení problému - vytváříme problémové úlohy a situace, učíme žáka je řešit - učíme žáka využít nově nabyté znalosti a dovednosti při řešení podobných problémů - podporujeme samostatné a tvůrčí řešení problému s praktickým ověřením jeho správnosti - žáci se postupně zdokonalují ve vyhledávání, třídění, zpracování a prezentaci informací z různých zdrojů (ústních, tištěných, počítačových, ...) - žáci se aktivně podílejí na přípravě vánoční besídky, akci ke Dni matek a dalších veřejných prezentacích - starší žáci připravují různé interní školní soutěže <i>S rozumem a nadhledem řešíme problémové situace ve třídě, ve škole.</i>
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ - vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	- jsme pozorní k potřebám, zájmům, emocím každého žáka, vedeme žáky k tomu, aby se stejně projevovali v jednání mezi sebou, v jednání s dospělými - dáváme najevo zájem a kladný vztah k žákovi, v jednání s ním se vyjadřujeme kultivovaně, souvisle a výstižně, totéž požadujeme od žáka - učíme žáka naslouchat, respektovat, porozumět si - požadujeme po žákovi dodržování pravidel slušné komunikace - vedeme žáka k tomu, aby dokázal samostatně, výstižně a věcně formulovat své názory (pozitivní, negativní), myšlenky, stanoviska v ústním i písemném projevu - učíme žáka vhodně užívat hlas, melodii, frázování, mimiku, gesta - podporujeme komunikaci s jinými školami <i>Nasloucháním a respektováním druhého vytváříme pozitivní klima školy.</i>
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	- učíme žáka spoluvytvářet a dodržovat pravidla práce v týmu a vzájemného soužití, zařadit se do skupiny vrstevníků, uplatnit se jako partner - zařazujeme do výuky kooperativní učení, proměňováním skupin vedeme žáky k přijímání různých rolí - pozitivním hodnocením podporujeme sebedůvěru žáka i jeho samostatný rozvoj - vedeme žáka k odmítání negativních jevů v chování - vedeme žáka k otevřené diskusi ve skupině, ve třídě - umožňujeme žákovi vyjádřit se k jeho vlastním úspěchům, neúspěchům (sebehodnocení) - rozvíjíme sociální vztahy nejenom v přímém

	vzdělávacím procesu, ale i na školních výletech, turistických a sportovních akcích, při návštěvách kulturních akcí, ... - společnými akcemi v rámci celé organizace rozvíjíme vztahy mezi dětmi rozličných věkových skupin <i>Úctou a ohleduplností při jednání s druhými přispíváme ke zlepšení mezilidských vztahů.</i>
KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a povinnosti	- seznamujeme žáka s jeho právy - vedeme žáka k plnění svých povinností - respektujeme práva žáka a vedeme ho k respektování práv druhých - učíme žáka zodpovědnosti za své jednání - umožňujeme žákům vyjádřit se k otázkám týkajícím se chodu školy - žáci se spolupodílejí na vnitřních pravidlech školy - vedeme žáka k uvědomování si základních ekologických souvislostí - tříděním odpadu, sběrem starého vedeme žáka k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí - návštěvou historických památek, společenských, kulturních a sportovních akcí pěstujeme u žáka úctu k dědictví českého národa, k národním tradicím a hodnotám <i>Poskytujeme dle svých možností pomoc druhým.</i>
KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesionální orientaci	- vedeme žáka k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností pro budoucí profesní orientaci - výuku doplňujeme o praktické exkurze - nabídkou zájmových útvarů rozvíjí žák své zájmy a schopnostmi, což mu usnadňuje najít směr pro budoucí profesní orientaci - učíme žáka orientovat se v pracovních postupech, používat vhodné pracovní pomůcky a oblečení, při práci dodržovat pořádek - žák se učí bezpečně pracovat v rámci pracovních činností s jednoduchými nástroji (nůžky, nůž, jehla, kladivo, ...) <i>Získané znalosti a dovednosti využijeme v dalším osobním a profesním životě.</i>
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít - žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

	- žák vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků - žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
--	--

3.8 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý a složitý proces, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za konečnou, ale získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální.

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problémů použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.9 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření¹). Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů²). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ³). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Charakteristika některých pojmů dané oblasti:

Pedagogická intervence

vzdělávání uzpůsobené specifickým žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku; je vymezena v individuálním vzdělávacím plánu

Plán pedagogické podpory

podpůrné opatření pro první stupeň podpory, závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u žáka

Podpůrná opatření

nezbytné úpravy organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka; jsou vymezena v § 16 odst. 2 školského zákona

Předměty speciálně pedagogické péče

vyučovací předměty pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Speciálně pedagogická intervence

zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Stupeň podpory

vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti podpůrného opatření; podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů

3.9.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **PLPP** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **IVP**. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP1)**, případně **upravit vzdělávací obsah2)** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem **metodické podpory**. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická5)** a **pedagogická intervence6)**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga⁷⁾).

1) § 16 odst. 2 písmeno e) školského zákona.

2) § 16 odst. 2 písmeno b) školského zákona.

3) Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

4) Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

5) Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

6) Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s priznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku.

7) Jejich podrobnější specifikace se nachází ve speciální sekci webových stránek NÚV, dostupné na www.nuv.cz/t/in.

3.9.2 Systém péče o žáky s priznanými podpůrnými opatřeními ve škole

a) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Plán pedagogické podpory /PLPP/ sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci ředitele školy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Ředitel školy stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy i žákem samotným.

b) Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu Individuální vzdělávacího plánu /IVP/ využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s priznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

c) Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se zbytky zraku a nevidomých bude naše škola spolupracovat s Tyflocentrem, o.p.s. a SPC v Brně. Mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování budeme řešit, krom výše jmenovaných, s PPP Znojmo, studijním centrem Basic Znojmo, SPMP Brno, Unie neslyšících Brno, Helpnet.cz atp. Pracovníky těchto institucí požádáme o poskytnutí konzultace podle potřeby.

d) Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno ředitelem školy, který zároveň koordinuje činnost, dále třídním učitelem a případně dalším učitelem předmětu, v němž nadaný nebo mimořádně nadaný žák vyniká. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním

pedagogem PPP Znojmo.“ Pozice školní speciální pedagog ani školní psycholog na škole nejsou na škole zřízeny.

e) Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků; metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi; důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu; respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče.

Předmět speciálně pedagogické péče

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Zajištění PSPP je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení musí obsahovat údaje o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN. PSPP je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení. Škola vychází z §19, §23 odst. 3 a §26 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předmět PPSP je možno zařadit:

- A) jako vyučovací předmět – od 2. stupně podpůrných opatření, je realizován z disponibilních hodin
- B) jako “nápravy” – od 2. stupně podpůrných opatření, PSPP v této formě nemá osnovy, není uveden na vysvědčení, nehodnotí se, je realizován prioritně nad rámec výuky (pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak) nebo z disponibilních hodin (českého jazyka, matematiky, anglického jazyka, vlastivědy; pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak) v případě, že by byla vyčerpána zákonem stanovená maximální týdenní hodinová dotace. Ta je zákonem stanovena pro 1. a 2. ročník – nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně, pro 3. až 5. ročník – nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně.

Poskytování pedagogické intervence:

1. Doučování – vyučuje pedagogický pracovník, realizuje se zcela nad rámec vyučování
2. Příprava na vyučování – pomoc při vypracovávání domácích úkolů, může být zabezpečena i vychovatelkou školní družiny či asistentem pedagoga. Realizuje se nad rámec výuky, ale i v rámci školní družiny.

3.9.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření) při vzdělávání žáků;

- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost²⁾);
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám³⁾);
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin⁴⁾);
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků⁵⁾);
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

1) § 16 odst. 2 školského zákona.

2) § 16 odst. 7 školského zákona.

3) § 16 odst. 8 školského zákona.

4) § 26 odst. 1 školského zákona.

5) § 46 odst. 3 školského zákona.

3.9.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech¹⁾).

1) § 27 odst. 2 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. V rámci vyučování projevují žáci dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň, vystupují na kulturních akcích školy,...

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo Střediskem volného času ve Znojmě. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Velmi často se stává, že talentovaní žáci mají výkyvy v chování. Jejich chování je nutné usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

a) Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Ředitel školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Ředitel školy po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP třídnímu učiteli, který je zaznamená do školní matriky.“

b) Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno ředitelem školy, který zároveň koordinuje činnost, dále třídním učitelem a případně dalším učitelem předmětu, v němž nadaný nebo mimořádně nadaný žák vyniká. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky je koordinována školním speciálním pedagogem PPP Znojmo.“ Pozice školní speciální pedagog ani školní psycholog na škole nejsou na škole zřízeny.

c) Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s Menzou ČR a Pedagogickou fakultou MU Brno. Pracovníci obou institucí poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

d) Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Například:

- I. předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- II. vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- III. účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- IV. občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby

- na straně žáka;
- V. obohacování vzdělávacího obsahu;
- VI. zadávání specifických úkolů, projektů;
- VII. příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- VIII. nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.10 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou povinnou a nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Svým obsahem vymezují okruhy aktuálních problémů současného světa. Je velmi důležité žáky s nimi nejenom seznamovat, ale také je aktivně zapojovat, vytvářet pro ně modelové situace, nabízet jim prožitky spojené s touto problematikou. Tematické okruhy jednotlivých průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi.

Na naší škole realizujeme průřezová témata a jejich okruhy formou:

1. **integrace** obsahu jednotlivých tematických okruhů průřezových témat **do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů**
2. **projektů a prožitkových dnů.**

Tematické okruhy průřezových témat /přehled/

Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žakovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Vztah osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti. Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, zdravému sebepojetí, seberegulaci a k udržení psychického zdraví – psychohygieně, komunikaci, mezilidským vztahům. Úzká je vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, a to k Výchově k občanství a k jejím částem "Člověk ve společnosti", "Člověk jako jedinec". Konkrétně k tématům "lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití" (Člověk ve společnosti) a "podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj" (Člověk jako jedinec). Všechna tato témata jsou v Osobnostní a sociální výchově vnímána jako samostatná. Osobnostní a sociální výchova klade důraz na získávání praktickým dovedností spjatých s uvedenými tématy. Vazba ke vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** se týká evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace a seberegulujícího jednání jako základního ekologického principu. Nabízí též možnosti rozvoje emocionálních vztahů, osobních postojů a praktických dovedností ve vztahu k přírodnímu prostředí. Vazba na vzdělávací

oblast **Umění a kultura** se týká především společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického – jako např. estetiky chování a mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa. V osobnostní a sociální výchově lze účinně využít různých postupů dramatické výchovy. Doplnující vzdělávací obor Dramatická výchova užívá jako základní metody nástroje dramatické a inscenační tvorby, osobnostní a sociální výchova vedle toho užívá i tréninkové postupy sociálně psychologické povahy, které nemají divadelní podstatu. Propojení se vzdělávací oblastí **Člověk a zdraví** je vhodné v tématech reflektujících fyzickou stránku člověka, sociální vztahy, komunikaci a rozhodování v běžných i vyjádřených situacích. Osobnostní a sociální výchova tak může napomoci k získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu. Rovněž přispívá k realizaci vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, zejména zdokonalováním dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích.

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostých, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost k přemýšlení o tom, co se děje.

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopností poznávání** – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium
- **Sebepoznání a sebepojetí** – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
- **Psychohygiena** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích
- **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- **Poznávání lidí** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí
- **Mezilidské vztahy** – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)
- **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci
- **Kooperace a kompetice** – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- **Řešení problémů a rozhodovací dovednosti** – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
- **Hodnoty, postoje, praktická etika** – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.

Průřezové téma Výchova demokratického občana má blízkou vazbu především na vzdělávací oblast **Člověk a společnost**, v níž jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva, ve kterých se klade důraz na participaci jednotlivců - občanů na společenském a politickém životě demokratické společnosti. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku; schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Průřezové téma má vazbu i na ostatní vzdělávací oblasti, zejména pak na ty, v nichž se tematizuje vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu jsou zaměřeny na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. Při jejich realizaci je užitečné vycházet z reálných životních situací a doporučené obsahy tematických okruhů co nejvíce vztahovat k životní zkušenosti žáků.

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří

humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Příležitosti k realizaci tématu poskytuje na prvním stupni vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Ve vzdělávání se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a nejbližším okolí. Na druhém stupni se vztahuje průřezové téma zejména ke vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Využívá, aktualizuje a propojuje poznatky z oboru historie a politické geografie. Prohlubuje porozumění klíčovému historickému a politickému událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci a začlenění České republiky do integračního procesu. Důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu se stává obor Výchova k občanství, v jehož vzdělávacím obsahu zdůrazňují sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi. Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Významnou oblastí pro realizaci tohoto tématu se stává vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace. Český jazyk je nejen nezastupitelným nástrojem učení, zpracování informací a prezentace postojů a názorů, ale má také významnou propedeutickou funkci při osvojování dalších jazyků, které jsou klíčem k bezprostřednímu dorozumění a poznávání kultury jiných národů. Cizí jazyky mají praktický význam pro mobilitu občanskou, vzdělávací i pracovní. Jsou prostředkem pro využití originálních zdrojů při poznávání života a evropské a světové kultury. Ve vzdělávací oblasti Umění a kultura rozvíjí průřezové téma vztah k evropské a světové kultuře. Prohlubuje porozumění evropským kulturním kořenům a chápání kulturních souvislostí při respektování svébytnosti národních a regionálních kultur a jejich přínosu ke kultuře světové. Ozřejmuje význam kulturního a historického dědictví jako zdroje poznání a přispívá k emocionální zainteresovanosti na jeho uchování a záchraně. Dramatická výchova, jako doplňující vzdělávací obor umožňuje žákům vyjadřovat a prezentovat své postoje, přijímat role a zkoumat témata a situace na základě vlastního jednání. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví orientuje žáky v globálních problémech souvisejících se zdravím. V oboru tělesná výchova využívá průřezové téma zájem žáků o sport k hlubšímu pochopení souvislostí evropských kořenů olympijských idejí a významu sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv

- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy průřezového tématu podněcují zájem žáků o Evropu a svět a zprostředkovávají jim poznání Evropy a světa jako uspořádaného prostředí, měnícího se v čase, v němž se lidé setkávají, společně řeší problémy a utvářejí svůj život. Prostřednictvím tematických okruhů si žáci zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si souvislosti řešení běžných situací občana s globálními problémy a možnosti utváření své vlastní životní perspektivy v evropském a globálním prostoru.

- **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže

Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se

setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi. Blízkou vazbu má zejména na vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura, Člověk a zdraví, z oblasti Člověk a příroda se dotýká především vzdělávacího oboru Zeměpis. Vazba na tyto oblasti je dána především tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o nálehavých tématech a způsobech jejich řešení.

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí

- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy Multikulturní výchovy vycházejí z aktuální situace ve škole, reflektují aktuální dění v místě školy, současnou situaci ve společnosti. Výběr a realizace daného tematického okruhu, popř. tématu může být významně ovlivněn vzájemnou dohodou učitelů, učitelů a žáků, učitelů a zákonných zástupců apod.

- **Kulturní difference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednotka tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- **Princip sociálního smíru a solidarity** – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Environmentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací

oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků okolním prostředím a propojuje rozvíjení myšlení s výrazným ovlivňováním emocionální stránky osobnosti jedince. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti, tj. pro zachování podmínek života, pro získávání obnovitelných zdrojů surovin a energie i pro mimoprodukční hodnoty (inspiraci, odpočinek). Klade základy systémového přístupu zvýrazňujícího vazby mezi prvky systémů, jejich hierarchické uspořádání a vztahy k okolí. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s úrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** se téma dotýká problematiky vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí. V souvislosti s problémy současného světa vede k poznání důležitosti péče o přírodu při organizaci masových sportovních akcí. Vzdělávací Oblast **Umění a kultura** poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Propojení tématu se vzdělávací oblastí **Člověk a svět práce** se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.

- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Environmentální výchova je členěna do tematických okruhů, které umožňují celistvé pochopení problematiky vztahů člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti.

- **Ekosystémy** – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- **Základní podmínky života** – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)
- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)
- **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování

a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médiím nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Mediální výchova má blízkou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a společnost, zejména tím, že média, jako sociální instituce, se podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby, umožňují hledat paralely mezi minulými a současnými událostmi a porovnávat jevy a procesy v evropském i celosvětovém měřítku. Mediální výchova je zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediovaných sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (zpravodajství z hlediska významu a věrohodnosti zprávy a události, reklamu z hlediska účelnosti nabízených informací apod.). Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrozličnějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace. Vztah ke vzdělávací oblasti Umění a kultura je založen na vnímání specifické „řeči“ znakových kódů, jež média užívají, a jejich kombinací, a to nejen přirozeného jazyka, ale i obrazu a zvuku. Přispívá ke schopnosti vnímat, interpretovat a kriticky hodnotit artefakty umělecké i běžné mediální produkce. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenní životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentální postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků tak, aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace

Tematické okruhy průřezového tématu

Mediální výchova na úrovni základního vzdělávání obsahuje základní poznatky a dovednosti týkající se médií a mediální komunikace. Tematické okruhy mediální výchovy se člení na tematické okruhy receptivních činností a tematické okruhy produktivních činností.

RECEPTIVNÍ ČINNOSTI:

- **kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- **interpretace vztahu mediálních sdělení a reality** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- **stavba mediálních sdělení** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy

(negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

- **vnímání autora mediálních sdělení** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- **fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI:

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

3.10.1 Integrace obsahu tematických okruhů průřezových témat do vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů jednotlivých ročníků

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, PRV, AJ	ČJ, M, AJ	ČJ, M, AJ	ČJ, M, AJ, PŘ	M
Sebepoznání a sebepojetí	PRV, HV, TV, VV	VV	ČJ, PRV, VV		PŘ
Seberegulace a sebeorganizace	PČ	PRV, PČ	ČJ, PČ	VV, PČ	PŘ, TV, VV, PČ
Psychohygiena	PRV			PŘ	
Kreativita	M, VV, PČ	AJ, M, VV, PČ	AJ, VV, M, PČ	INF, VV, PČ	VV, ČJ, PČ
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	ČJ, PRV, PČ, VV	HV, VV, PČ	AJ, TV, VV, PČ	AJ, VL	AJ, PŘ
Mezilidské vztahy	TV	PRV, TV	PRV	VL, PŘ	PŘ
Komunikace	ČJ, PRV, AJ	ČJ, AJ	ČJ, AJ	AJ, INF	AJ, INF
Kooperace a kompetice	ČJ, PRV,	M, TV,	M, TV,	M, TV,	M, TV,

	TV, PČ	PČ	PČ	PČ	PČ
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, PRV, PČ	M, PČ	M, PČ	M, TV, VV, PČ	TV, PČ, M, VV
Hodnoty, postoje, praktická etika		ČJ	ČJ	VL, PŘ	VL

Výchova demokratického občana – VDO

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	TV, PRV	TV, PRV	TV, PRV	ČJ, VL	ČJ
Občan, občanská společnost a stát	PRV	PRV	TV	ČJ, VL	ČJ, PŘ
Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	AJ, HV	AJ, HV	AJ, PRV, HV	ČJ, AJ, INF, TV, PŘ	ČJ, AJ, INF, HV, TV
Objevujeme Evropu a svět	PRV, ČJ, VV, PČ	VV, PRV, PČ	VV, PČ	AJ, VV, PČ	VL, M, VV, PČ
Jsme Evropané			ČJ		VL, PŘ

Multikulturní výchova – MKV

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	HV		PRV	HV, VV	PŘ, VV
Lidské vztahy	ČJ, PRV, AJ, PČ, HV	ČJ, HV, PRV, AJ, TV, PČ	AJ, PRV, TV, PČ	PŘ, HV, TV, VV	ČJ, HV, TV, VV
Etnický původ	PRV		HV	ČJ, HV, VV, PŘ	HV, VV
Multikulturalita		PRV, AJ	AJ, HV	AJ, HV, PČ	ČJ, AJ, VL, PČ
Princip sociálního smíru a solidarity				ČJ, VL	ČJ, VL, PŘ

Environmentální výchova – EV

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	PŘ, VL, VV	PŘ, VL, VV
Základní podmínky života	PRV, VV	PRV, VV	PRV, VV	PŘ, VV	PŘ, VV
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV, VV	ČJ, VV, PRV	ČJ, VV, PRV	ČJ, AJ, PŘ, VL, M, PČ	ČJ, PŘ, VL, M, PČ
Vztah člověka k prostředí	PRV, HV, VV, PČ	PRV, VV, TV, PČ	PRV, VV, PČ	ČJ, VV, M, PŘ, VL, PČ, TV	ČJ, VV, M, PŘ, VL, PČ

Mediální výchova – MV

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
RECEPTIVNÍ ČINNOSTI					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, INF, PŘ	ČJ, INF, HV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VV	VV	ČJ, VV	ČJ, INF, VV, PŘ	ČJ, INF, VV, PŘ, VL
Stavba mediálních sdělení				ČJ	ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení					ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti	PRV	PRV	PRV	ČJ, HV, TV	ČJ, HV, TV, PŘ
PRODUKTIVNÍ ČINNOSTI					
Tvorba mediálního sdělení			ČJ	ČJ, INF	ČJ
Práce v realizačním týmu				VV	ČJ, VV

3.10.2 Integrace obsahu tematických okruhů průřezových témat do projektů a prožitkových dnů

Název PT a tematického okruhu					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV - Osobnostní rozvoj	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
OSV - Sociální rozvoj	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
OSV - Morální rozvoj	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
VDO – Občanská společnost a škola	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
VDO – Občan, občanská společnost a stát	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
EGS - Evropa a svět nás zajímá	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5
MKV - Lidské vztahy	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5

	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
EV - Vztah člověka k prostředí	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3	PRO 3
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
MV - Vnímání autora mediálních sdělení	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
				PRO 6	PRO 6
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
MV - Fungování a vliv médií ve společnosti	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1	PRO 1
	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4	PRO 4
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
		PRO 8	PRO 8	PRO 8	PRO 8
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10	PRO 10
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11
MV - Tvorba mediálního sdělení	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11

MV - Práce v realizačním týmu	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2	PRO 2
	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5	PRO 5
				PRO 6	PRO 6
	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7	PRO 7
	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9	PRO 9
	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11	PRO 11

Použité zkratky:

OSV - Osobnostní a sociální výchova
VDO - Výchova demokratického občana
EGS - Výchova k myšlení v evropských
a globálních souvislostech
MKV - Multikulturní výchova
EV - Environmentální výchova
MV - Mediální výchova

PRO 1 – Velikonoční jarmark
PRO 2 – Kuchařka naší vesnice
PRO 3 – Den Země
PRO 4 – Poznáváme okolí
PRO 5 – My a Evropa
PRO 6 – Výživa a zdraví
PRO 7 – Vánoční čas
PRO 8 – Já, čtenář
PRO 9 – Olympijské hry
PRO 10 – Bezpečně na cestách
PRO 11 – Kultura pro duši

3.11 Profil absolventa

Absolvent naší školy:

- je samostatný
- asertivně komunikuje
- spolupracuje
- akceptuje názory druhých
- dokáže najít, utřídit a zpracovat informace
- aplikuje znalosti v praktickém životě
- zodpovědně přistupuje k zadanému úkolu
- má odpovídající jazykové znalosti a dovednosti
- účelně využívá moderní informační technologie v praktickém životě
- má kultivované vystupování
- ctí kulturní tradice národa

3.12 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s ostatními pedagogy „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok a koordinuje jeho realizaci. Součástí preventivního programu je otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, komunikace mezi žáky navzájem, komunikace mezi rodiči, Prevence prolíná jednak samotnou výukou, ale i jednotlivými projekty a prožitkovými dny, v rámci kterých škola realizuje některá průřezová témata.

Metodik prevence je v kontaktu s okresním a krajským metodikem a kurátorem sídlícím na městském úřadě, kteří poskytují služby v této oblasti.

Škola monitoruje rizika vzniku nežádoucích jevů. Při jejich náznacích – varovných signálech - koordinuje postup školní metodik prevence společně s ředitelem a ostatními pedagogy. Pracují se žáky, nabízí jim podporu a radu.

Škola využívá nabídek organizací, které nabízí programy z oblasti prevence nežádoucích jevů. – Např. PPP Znojmo, SVC Znojmo, Policie ČR, Celní správa ČR, Městská policie atp. Do oblasti prevence jsou zapojováni všichni žáci.

3.13 Volnočasové aktivity

Škola nabízí v rámci svých možností pestrou paletu zájmových kroužků.

Kroužky jsou organizovány pod hlavičkou SVC Znojmo nebo samotné školy. Všechny kroužky i další programy a aktivity probíhají v odpoledních hodinách většinou v prostorách školy. Vedou je převážně pedagogičtí pracovníci.

Další volnočasové aktivity nabízí našim žákům regionální subjekty – ZUŠ Znojmo, Hudební škola Yamaha Znojmo, Fatym –Přímětice, Bítov.

Naším cílem je, aby děti trávily svůj volný čas především smysluplně.

3.14 Kariérové poradenství

Kariérové poradenství žákům probíhá vzhledem ke specifikaci 1. stupně základní školy pouze v rámci vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce a Člověk a společnost. Zaměřujeme se na rozvoj osobnosti žáka vzhledem k jeho profesnímu zájmu, dochází k sebepoznání, žák se naučí orientovat ve světě práce.

3.15 Specifika vzdělávání

3.15.1 Environmentální výchova

V dnešní době jsme svědky stále zhoršujícího se stavu životního prostředí. Z větší části zapříčinil většinu problémů sám člověk. Tyto důvody nás vedou k tomu, abychom všechny žáky seznámili s (se):

- současným stavem prostředí, ve kterém žijí,
- řešeními vzniklých problémů,
- prevencí .

Naším **cílem** je z žáků **vychovat „environmentálně“ vzdělané občany**. Proto do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme aktivity, úkolem kterých je předat žákům takové znalosti a dovednosti, které jim pomohou:

- poznat propojenost přírodních systémů
- pochopit, že narušení jedné složky systému vede (může vést) ke zhroucení celého systému
- hledat příčiny současného neuspokojivého stavu životního prostředí
- vytvářet si vlastní názor a postoj k ekologickým problémům
- uvědomit si vliv znečištěného prostředí na lidské zdraví
- dozvídat se, jaké možnosti má každý občan při ochraně životního prostředí, umět je využívat
- získat praktické dovednosti a návyky pro běžné denní činnosti, které napomáhají zlepšení životního prostředí
- aplikovat znalosti a dovednosti z jednotlivých oblastí při řešení environmentál. problémů.

Environmentální výchova na naší škole prolíná jednotlivými vyučovacími předměty /viz. níže/, ale zároveň realizujeme aktivity, které danou problematiku řeší.

Integrace environmentální výchovy do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova
	Informatika	Informatika
	Umění a kultura	Výtvarná výchova
	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti

Příklad školních aktivit s prvky environmentální výchovy:

Název aktivity	Spolupracující organizace	Ročník, ve kterém je aktivita realizována	Termín
„Národní park přichází do škol“	Národní park Podyjí	1. – 5. ročník	dle nabídky
„Procházka národním parkem“	Národní park Podyjí	1. – 5. ročník	dle nabídky
Den Země		1. – 5. ročník	duben
Třídění komunálního odpadu		1. – 5. ročník	průběžně
Sběr papíru		1. – 5. ročník	květen
Šetření energiemi		1. – 5. ročník	průběžně

3.15.2 Dopravní výchova

Téma bezpečnosti silničního provozu je nedílnou součástí vzdělání každého jedince. Každý člověk by měl mít osvojeno bezpečné a zejména ohleduplné chování v silničním provozu. V rámci dopravní výchovy, která je součástí vzdělávacího programu školy jsou žáci seznamováni se základními pravidly silničního provozu z pohledu všech jeho účastníků – chodce, řidiče, spolucestujícího, cyklisty.

Dopravní výchova je integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů – viz níže uvedená tabulka.

Integrace dopravní výchovy do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova

3.15.3 Finanční gramotnost

Každý jedinec by se měl orientovat ve světě financí, získat základní soubor znalostí a dovedností, které mu umožní správně porozumět financím a správně s nimi zacházet v různých životních situacích.

Finanční gramotnost je integrována do stávajících předmětů – viz níže uvedená tabulka.

Integrace finanční gramotnosti do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
	Matematika a její aplikace	Matematika

3.15.4 Korupce

Korupce – zneužití svého postavení k osobnímu prospěchu, se bohužel v posledních letech stává součástí našich životů. Jedná se o běžný jev, který se vyskytuje ve společenském a politickém dění. S jejími negativními důsledky se ve svém životě setkává každý. Z těchto důvodů byla korupce zařazena do vzdělávacího programu školy. Dané učivo je integrováno do vzdělávacích předmětů – viz níže uvedená tabulka.

Integrace korupce do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Vlastivěda

3.15.5 Zdraví

(sexuální výchova, rodina, ochrana člověk před nemocemi aj.)

Součástí života každé člověka by měla být péče o své zdraví, jeho jednotlivé části:

- tělesné (fyzické) zdraví
- duševní (mentální) zdraví
- citové (emocionální) zdraví
- společenské (sociální) zdraví
- osobní (seberealizační) zdraví,

které se navzájem ovlivňují. Kdykoliv je ovlivněna jakákoliv část zdraví, naše zdraví jako celek je ovlivněno také – začne strádat, „churavět“. Již mladý člověk by se měl naučit pravidelně pečovat o všechny složky svého zdraví, proto je daná problematika začleněna do vzdělávacího programu školy – viz tabulka níže.

Integrace problematiky zdraví do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova
	Informatika	Informatika

3.15.6 Obrana vlasti

Problematika ochrany zdraví, života a majetku a dále problematika obrany státu je začleněna do vzdělávacího programu školy – viz tabulka níže.

Integrace problematiky obrany vlasti do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět
I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda

3.15.7 Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Každý člověk se denně nachází v rizikových situacích. Z těchto důvodů by si měl každý jedinec osvojit základní znalosti a dovednosti, jak v těchto situacích ochránit své zdraví, svůj život, popř. majetek.

Daná problematika je začleněna do vzdělávacího programu školy – viz tabulka níže.

Integrace problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí do vzdělávání		
Stupeň vzdělávání	Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět

I. stupeň	Člověk a jeho svět	Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova
	Informatika	Informatika

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	Zkratka	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	min. h./t.	Celkem hod./týd.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	ČJ	9	9	9	7	7	33	41
	Anglický jazyk	AJ	1	1	3	4	3	9	12
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	5	5	4	5	20	23
Informatika	Informatika	INF	-	-	-	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	PRV	2	2	2	-	-	11	13
	Přírodověda	PŘ	-	-	-	1	2		
	Vlastivěda	VL	-	-	-	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	1	1	12	12
	Výtvarná výchova	VV	1	1	2	2	1		
	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	PČ	1	1	1	1	1	5	5
Disponibilní časová dotace								16	
Počet hodin v ročníku týdně			21	22	25	25	25	118	118

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Český jazyk

- předmět je členěn na *Komunikační a slohovou výchovu*, *Jazykovou výchovu*, *Literární výchovu*

Anglický jazyk

- předmět je vyučován hravou formou již od 1. ročníku

Prvouka, přírodověda a vlastivěda

- vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se realizuje ve třech předmětech
- součástí předmětů je i oblast Výchovy ke zdraví

- předmět prvouka je vyučován v 1. – 3. ročníku, předmět přírodověda je vyučován ve 4. a 5. ročníku, předmět vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku

Informatika

- předmět je vyučován ve 4. a 5. ročníku

Tělesná výchova

- dle možností lze do předmětu zařadit i výuku plavání

Pracovní činnosti

- předmět je rozdělen na tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*

4.2 Přehled disponibilní časové dotace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	2	2	2	1	1	8
	Anglický jazyk	1	1	0	1	0	3
Matematika a její aplikace	Matematika	0	1	1	0	1	3
Informatika	Informatika	0	0	0	0	0	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	0	1	0	0	0	2
	Přírodověda	0	0	0	0	0	
	Vlastivěda	0	0	0	0	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	0	0	0	0	0	0
	Výtvarná výchova	0	0	0	0	0	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	0	0	0	0	0	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	0	0	0	0	0
Počet hodin v ročníku		3	5	3	2	3	16

4.3 Mezipředmětové vztahy

Žádný vyučovací předmět nestojí ve vzdělávání osamoceně, ale některými tématy učiva přesahuje do vyučovacích předmětů dalších. Díky tomu se vyučovací proces stává provázaným a komplexním nástrojem vzdělávání.

Tabulka mezipředmětových vztahů a přesahů

Český jazyk	Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti
Anglický jazyk	Český jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova
Matematika	Český jazyk, Anglický jazyk, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti
Informatika	Český a jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Hudební výchova, Výtvarná výchova
Prvouka	Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Vlastivěda, Přírodověda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti
Přírodověda	Český jazyk, Matematika, Prvouka, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti
Vlastivěda	Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti
Hudební výchova	Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova
Výtvarná výchova	Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti
Tělesná výchova	Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova
Pracovní činnosti	Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova

5. Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v RVP ZV orientačně rozdělen do devíti **vzdělávacích oblastí**. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory*:

- **Jazyk a jazyková komunikace** (Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk)
- **Matematika a její aplikace** (Matematika a její aplikace)
- **Informatika** (Informatika)
- **Člověk a jeho svět** (Člověk a jeho svět)
- **Člověk a společnost** (Dějepis, Výchova k občanství)
- **Člověk a příroda** (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
- **Umění a kultura** (Hudební výchova, Výtvarná výchova)
- **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova)
- **Člověk a svět práce** (Člověk a svět práce)

Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou v úvodu vymezeny **Charakteristikou vzdělávací oblasti**, která vyjadřuje postavení a význam vzdělávací oblasti v základním vzdělávání a charakterizuje vzdělávací

obsah jednotlivých vzdělávacích oborů dané vzdělávací oblasti. Dále je v této části naznačena návaznost mezi vzdělávacím obsahem 1. stupně a 2. stupně základního vzdělávání.

Na charakteristiku navazuje **Cílové zaměření vzdělávací oblasti**. Tato část vymezuje, k čemu je žák prostřednictvím vzdělávacího obsahu veden, aby postupně dosahoval klíčových kompetencí.

Praktické propojení vzdělávacího obsahu s klíčovými kompetencemi je dáno tím, že si škola na základě cílového zaměření vzdělávací oblasti stanovuje v ŠVP výchovné a vzdělávací strategie vyučovacích předmětů – viz schéma 2.

Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů (včetně doplňujících vzdělávacích oborů¹) je tvořen očekávanými výstupy a učivem. V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník). Toto rozdělení má školám usnadnit distribuci vzdělávacího obsahu do jednotlivých ročníků.

Očekávané výstupy mají činnostní povahu, jsou prakticky zaměřené, využitelné v běžném životě a ověřitelné. Vymezují předpokládanou způsobilost žáků využívat osvojené učivo v praktických situacích a v běžném životě na konci 5. a 9. ročníku.

Pro usnadnění identifikace jsou očekávané výstupy označeny kódy, které obsahují zkratku vzdělávacího oboru, označení ročníku, číselné označení tematického okruhu a číslo určující pořadí očekávaného výstupu v daném tematickém okruhu nebo v rámci vzdělávacího oboru.

Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku (2. období) a 9. ročníku stanovují **závaznou úroveň** pro formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP, která musí být na konci 1. stupně a 2. stupně základní školy dodržena. Očekávané výstupy na konci 3. ročníku (1. období) stanovují jen **orientační (nezávaznou) úroveň** a při formulování výstupů v učebních osnovách v ŠVP mají pomoci (na 1. stupni) stanovit vzdělávací cestu vedoucí k naplnění očekávaných výstupů na konci 5. ročníku.

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Tyto výstupy uvedené jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit.

V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením. Výstupy, upravené IVP žáků s lehkým mentálním postižením na základě minimální doporučené úrovně v rámci podpůrných opatření, jsou na vyšší úrovni než očekávané výstupy stanovené v RVO ZŠS.

Pro jednoznačnou identifikaci je většina výstupů minimální doporučené úrovně označena písmenem „p“ a kódem obsahově odpovídajícího očekávaného výstupu. Pokud není v daném tematickém okruhu žádný přímo související očekávaný výstup, výstupy minimální doporučené úrovně nejsou kódem označeny a představují vhodné specifické znalosti a dovednosti dosažitelné i při případné úpravě výstupů. Očekávané výstupy, pro které není uveden výstup v minimální doporučené úrovni, mohou být při případných úpravách výstupů v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) bez náhrady vypuštěny. Pokud je výstup v minimální doporučené úrovni totožný s očekávaným výstupem, tak je označen shodným kódem bez přidaného písmena „p“.

Učivo je v RVP ZV strukturováno do jednotlivých tematických okruhů (témat, činností) a je chápáno jako *prostředek k dosažení očekávaných výstupů*. Pro svoji informativní a formativní funkci tvoří nezbytnou součást vzdělávacího obsahu. Učivo vymezené v RVP ZV je **doporučeno** školám k distribuci a k dalšímu rozpracování do jednotlivých ročníků nebo delších časových úseků. Na úrovni ŠVP se učivo stává závazným.

Standardy podrobněji vymezují obsah očekávaných výstupů. Jsou určeny na pomoc školské praxi a jejich smyslem je účinně napomáhat dosahování stanovených cílů. Do RVP ZV jsou vloženy jako příloha *Standardy pro základní vzdělávání*.

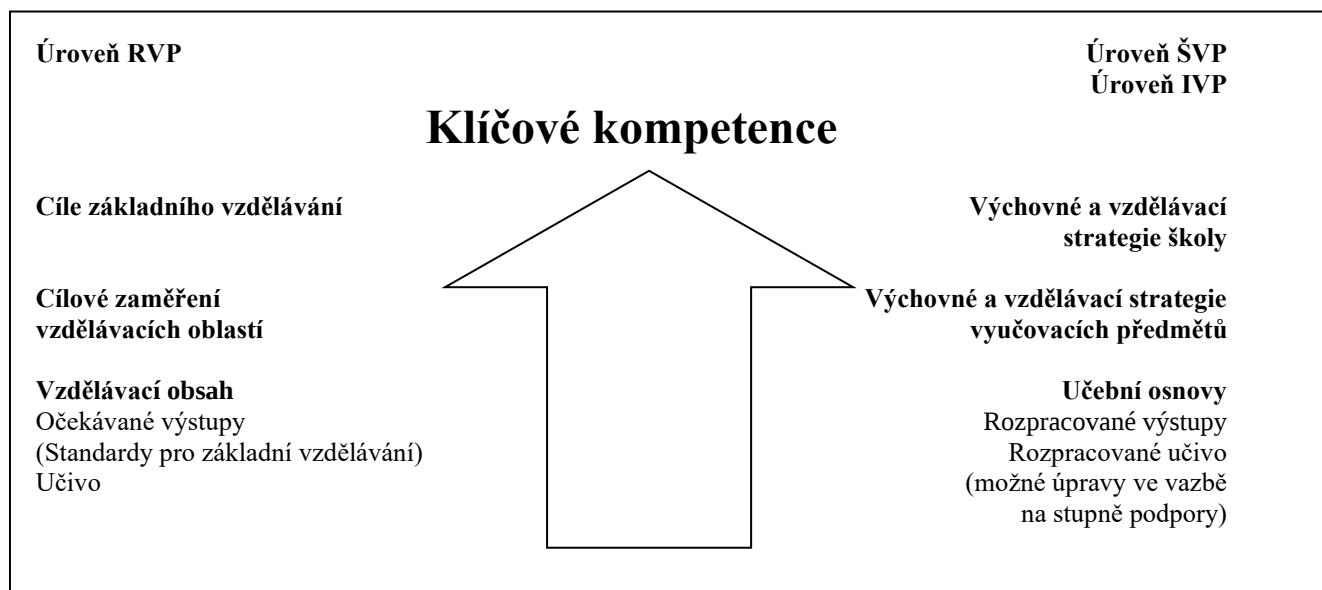
¹ Doplňující vzdělávací obory jsou obory, které doplňují a rozšiřují vzdělávací obsah základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oborů škola rozčlení v ŠVP do *vyučovacích předmětů* a rozpracuje, případně doplní v *učebních osnovách* tak, aby bylo zaručeno *směřování k rozvoji klíčových kompetencí*. Na základě učebních osnov v ŠVP sestavuje škola IVP.

Z jednoho vzdělávacího oboru může být vytvořen jeden vyučovací předmět nebo více vyučovacích předmětů, případně může vyučovací předmět vzniknout integrací vzdělávacího obsahu více vzdělávacích oborů (integrováný vyučovací předmět). RVP ZV umožňuje *propojení (integraci)* vzdělávacího obsahu na úrovni témat, tematických okruhů, případně vzdělávacích oborů. Integrace vzdělávacího obsahu musí respektovat logiku výstavby jednotlivých vzdělávacích oborů. Základní podmínkou funkční integrace je kvalifikovaný učitel.

Záměrem je to, aby učitelé při tvorbě ŠVP vzájemně *spolupracovali, propojovali* vhodná témata společná jednotlivým vzdělávacím oborům a *posilovali nadpředmětový přístup ke vzdělávání*.

Schéma 2 - Směřování k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka². Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)³.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

² V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Cílem je rovněž rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku, případně dalším jazykům.

³ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a realit zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a kladé jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura dle RVP

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-1-01** *plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti*
- ČJL-3-1-02** *porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti*
- ČJL-3-1-03** *respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru*
- ČJL-3-1-04** *pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost*
- ČJL-3-1-05** *v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči*
- ČJL-3-1-06** *volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích*
- ČJL-3-1-07** *na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev*
- ČJL-3-1-08** *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- ČJL-3-1-09** *píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev*
- ČJL-3-1-10** *píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení*
- ČJL-3-1-11** *seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p** *čte s porozuměním jednoduché texty*
- ČJL-3-1-02p** *rozumí pokynům přiměřené složitosti*
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p** *dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání*
- ČJL-3-1-08p** *zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním*
- ČJL-3-1-09p** *píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen*
- ČJL-3-1-09p** *spojuje písmena a slabiky*

ČJL-3-1-09p *převádí slova z mluvené do psané podoby*
 ČJL-3-1-09p *dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*
 ČJL-3-1-10p *opisuje a přepisuje krátké věty*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJL-5-1-01 *čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas*
 ČJL-5-1-02 *rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává*
 ČJL-5-1-03 *posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení*
 ČJL-5-1-04 *reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta*
 ČJL-5-1-05 *vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku*
 ČJL-5-1-06 *rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě*
 ČJL-5-1-07 *volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru*
 ČJL-5-1-08 *rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace*
 ČJL-5-1-09 *píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry*
 ČJL-5-1-10 *sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p *vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích*
 ČJL-5-1-05p *má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování*
 ČJL-5-1-07p *v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči*
 ČJL-5-1-09p *popíše jednoduché předměty, činnosti a děje*
 ČJL-5-1-09p *opisuje a přepisuje jednoduché texty*
 ČJL-5-1-09p *píše správně a přehledně jednoduchá sdělení*
 ČJL-5-1-09p *píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy*
 ČJL-5-1-09p *ovládá hůlkové písmo*
 - *tvoří otázky a odpovídá na ně*

Učivo

- **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05** užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p** zná všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p** rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p** rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p** pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p** dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p** rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov
- **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJL-3-3-01** čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p** reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJL-5-3-01** vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- ČJL-5-3-02** volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- ČJL-5-3-03** rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- ČJL-5-3-04** při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p** dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p** vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ČJL-5-3-02p** čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p** určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p** rozlišuje prózu a verše

- *rozlišuje pohádkové prostředí od reálného*
- *ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*

Učivo

- **poslech literárních textů**
- **zážitkové čtení a naslouchání**
- **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk dle RVP

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- CJ-3-1-01** *rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*
- CJ-3-1-02** *zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*
- CJ-3-1-03** *rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- CJ-3-1-04** *rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*
- CJ-3-1-05** *přihlíží mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*
- CJ-3-1-06** *píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p *rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)*

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 *napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života*

CJ-5-4-02 *vyplní osobní údaje do formuláře*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- *je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Český jazyk se realizuje ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy**. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností, využívá různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie - rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 9 hodin, z toho 2 hod. z disponibilní časové dotace
2. ročník – 9 hodin, z toho 2 hod. z disponibilní časové dotace
3. ročník – 9 hodin, z toho 2 hod. z disponibilní časové dotace
4. ročník – 7 hodin, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
5. ročník – 7 hodin, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Integrace projektů do předmětu: PRO 2 – Kuchařka naší vesnice /1. - 5. ročník/
PRO 8 – Já, čtenář /2. - 5. ročník/

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana,
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
Multikulturní výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda,
Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova,
Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Český jazyk budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: poznává smysl učení a vytváří si pozitivní vztah k učení, osvojuje si obecně užívané termíny, symboly a znaky používané v oboru, rozvíjí dovednosti potřebné k osvojení učiva, učí se posuzovat vlastní pokrok v učení a kriticky zhodnotit výsledky svého učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák: osvojuje si dovednost vhodně aplikovat naučená pravidla a vzájemně je propojovat, pokouší se na základě analogických příkladů vyvozovat pravidla mateřštiny, snažit se nalézat chyby ve svém projevu a zdůvodňovat opravu.

Kompetence komunikativní

Žák: snaží se formulovat logicky správně své myšlenky, rozvíjí v rámci výuky mateřštiny svoji slovní zásobu, snaží se vyjadřovat výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu, pokouší se využívat získané komunikační dovednosti k rozvíjení mezilidských vztahů.

Kompetence sociální a personální

Žák: spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel pro skupinovou práci a snaží se tato pravidla dodržovat, přispívá k diskusi ve třídě, pokouší se vytvářet si pozitivní obraz sebe sama.

Kompetence občanské

Žák: poznává kulturní dědictví mateřského jazyka a na tomto základě si vytváří vztah k rodné řeči a národu, respektuje při diskusi a práci ve skupině práva druhých žáků.

Kompetence pracovní

Žák: zná a dodržuje hygienické návyky při čtení a psaní, udržuje v čistotě a pořádku svůj pracovní prostor, dodržuje vymezená pravidla v hodině českého jazyka.

Kompetence digitální

Žák: ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení, zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá, při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií, řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: učí rozpoznat tvary písmen, klade důraz na čtení, rozvíjí grafomotoriku, učí tvary písmen (grafémů), klade důraz na čtení s porozuměním, vybírá různé způsoby a metody práce tak aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje, klade důraz na čtení s porozuměním a samostatnou práci s textem, vede k samostatnému vyhledávání informací, vede žáky k plánování vlastního učení a k výběru činností podle zájmu i schopností.

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k rozpoznávání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, podněcuje tvořivost žáků, podporuje samostatnost žáků, učí žáky rozpoznat příčinu problémů, umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, modeluje vhodné příklady ze života (médiu), rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe žáka vzhledem ke svému výkonu, zařazuje metody, při kterých žáci sami objevují, tvoří, řeší, vyslovují závěry (křížovky, kvízy, hádanky, testy), dává možnost žákům

pracovat s chybou jako s příležitostí hledat správné řešení (vyhledávat chyby, opravovat je pomocí Pravidel, slovníků).

Kompetence komunikativní

Učitel: rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání a k promluvám druhých, rozšiřuje slovní zásobu žáků vhodnými formami a metodami práce, zábavnou formou vede žáky k dodržování gramatických pravidel v ústním i písemném projevu, vytváří podmínky pro diskusi, argumentaci, obhajobu, vytváří vhodné klima, organizuje besedy, čtenářské dílny, návštěvy knihoven, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názoru žáků, rozvíjí pozitivní postoj k literatuře a využívá bohatosti jazyka, vede žáky ke vhodné komunikaci mezi sebou, učiteli, dospělými ve škole i mimo ni všemi komunikačními prostředky.

Kompetence sociální a personální

Učitel: využívá kooperativní způsoby výuky nejen v hodinách literatury a dramatické výchovy, rozvíjí týmovou práci efektivní spoluprací, čerpá příklady z reálného života, zařazuje metody dramatizace pro navozování a řešení různých nepříjemných životních situací, s nimiž se žáci setkávají (šikana, odmítání návykových látek apod.), zadává diferencované úkoly tak, aby žáci zažili úspěch, poznali a využili své individuální schopnosti.

Kompetence občanská

Učitel: seznamuje žáky s přesvědčením druhých lidí, vede žáky k odmítání útlatku a hrubého zacházení, vhodným textem stimuluje situace, které upozorňují na fyzické a psychické násilí, s ohledem na věk seznamuje se zákony, které se přímo dotýkají žáka, nabízí žákům různé pracovní aktivity, kde se žáci seznamují s lidovou slovesností, lidovými tradicemi, kulturně historickým dědictvím, seznamuje žáky se základními ekologickými a environmentálními jevy prostřednictvím exkurzí, vycházek, textů, filmů, mediálních prostředků, společně se žáky vytváří kritéria chování, spolupráce a kritéria hodnocení, důsledně dbá na dodržování dohodnutých pravidel, zařazuje do života třídy aktivity žáků reprezentující školu, obec (recitační soutěž, kulturní vystoupení, příspěvky do novin, časopisů aj.).

Kompetence pracovní

Učitel: vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů a nástrojů, vede k důslednému sebehodnocení žákovy práce a optimálního využití jeho osobního maxima, zařazuje do výuky co nejvíce rozmanitých praktických činností, společně se žáky vyrábí pomůcky do výuky (kartičky, pravopisné slovníčky, soubory slov aj.), vyžaduje dokončování každé práce v co nejvyšší kvalitě a stanoveném čase, zadává dlouhodobé úkoly, při nichž musí žáci své činnosti organizovat a plánovat (deníky četby).

Kompetence digitální

Učitel: dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů), vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací, učí žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace), klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů

podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi, učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu, umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov), vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk se realizuje ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**.

Obsahem tento předmět přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Pomáhá snižovat jazykové bariéry, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět od 1. do 5. ročníku:

1. ročník - 1 hodina, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
2. ročník – 1 hodina, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
3. ročník – 3 hodiny
4. ročník – 4 hodiny, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
5. ročník – 3 hodiny

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky případně třídách dělených na skupiny dle ročníků. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Vzdělávací strategie jsou zaměřeny na poslech a porozumění anglickému jazyku, mluvení je založeno na reprodukci slyšeného. Žáci se seznamují s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými každodenními frázemi.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt.

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda, Hudební výchova, Výtvarná výchova

Na úrovni předmětu Anglický jazyk budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, uvádí věci do souvislostí, propojuje do větších celků poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na svět, je schopen kriticky zhodnotit vlastní pokroky, umí pracovat s chybou, dlouhodobě pracuje na osvojení si cizího jazyka vyhledává a třídí informace, systematicky používá naučené jazykové prostředky

Kompetence k řešení problémů

Žák: je schopen rozpoznat a pochopit problém, umí vyhledat vhodné informace, myslí kriticky, umí vyjádřit a obhájit vlastní názor, volí vhodné postupy řešení analýzou dosavadních znalostí

Kompetence komunikativní

Žák: rozumí psaným textům a pracuje s nimi, výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje slovem a písmem - využívá komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolím, poslouchá a zapojuje se do rozhovoru – adekvátně reaguje, spolupracuje s ostatními

Kompetence sociální a personální

Žák: pracuje ve dvojicích, zapojuje se do skupin, respektuje a toleruje druhé, chová se k nim zdvořile, efektivně spolupracuje, podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, pozitivně nahlíží na sebe sama, je schopen sebekontroly

Kompetence občanské

Žák: respektuje tradice a kulturní hodnoty, inklinuje k zdravému životnímu stylu

Kompetence pracovní

Žák: zdokonaluje schopnost efektivně si zorganizovat svoji práci, přistupuje zodpovědně k plnění svých povinností, používá abecedně řazeného slovníku

Kompetence digitální

Žák: ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení, zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá, při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií, řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: prostřednictvím obrázků, gest a mimikou pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy a budovat základy gramatiky, pomocí her podporuje a rozvíjí schopnost žáků učit se pomocí her a písni podporuje a rozvíjí schopnost žáků používat vizuálních podnětů k odhadu významu neznámých slov, zohledňuje individuální schopnosti žáků a prezentuje novou látku různými způsoby: vizuálně pomocí samostatných obrázků či obrázků v učebnici, poslechem kazety nebo svého hlasu a také fyzicky prostřednictvím mimiky, gesty, pohyby či dramatizací příběhů, využívá skutečných předmětů, obrázků či dalších vizuálních pomůcek a podnětů k podpoře chápání významu slov a vět, vede žáky k budování vlastního portfolia prací, poskytuje žákům dostatek pomůcek (obrázkové karty, pexeso, domino aj), vede žáky k sebehodnocení, napomáhá žákům odhadovat cíl hodiny pomocí karet s obrázky nebo pomocí plakátu, upevňuje získané znalosti prostřednictvím jednoduchých písniček a říkanek

Kompetence k řešení problémů

Učitel: zařazuje do výuky jazykové hry, které evokují k hádání a dedukci, vede žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci, vybízí žáky, aby kladli k tématu otázky, které je zajímají, aby o problému diskutovali, prostřednictvím her, písni, hádanek a komiksového čtení rozvíjí schopnost žáků logického myšlení a rozhodování e pro správné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel: zpočátku se zaměřuje na poslech s porozuměním, který umožňuje neverbální komunikaci žáků, buduje dostatečnou slovní zásobu žáků, vede žáky ke kultivovanému projevu, vede žáky k používání pravidel slušného chování a vystupování

Kompetence sociální a personální

Učitel: zohledňuje individuální potřeby žáků a zařazuje do výuky jim odpovídající aktivity a cvičení, které učebnice nabízí, reflektuje individuální schopnosti žáků a prezentuje novou látku různými způsoby: vizuálně pomocí samostatných obrázků či obrázků v učebnici, poslechem kazety nebo svého hlasu a také fyzicky prostřednictvím mimiky, gesty, pohyby či dramatizací příběhů, spoluvytváří a kontroluje dodržování dohodnutých pravidel skupiny, vede žáky k prosazení vlastního názoru, k přijetí kritiky, přiznání chyby, věcné argumentaci, zadává žákům různé role v krátkých scénkách, poskytuje příležitost prezentovat svou samostatnou práci před ostatními

Kompetence občanské

Učitel: zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní učení, pomáhá žákům získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi čtením o kulturních zvycích v doplňkových materiálech učebnice, vede žáky k účelné komunikaci v různých situacích, využívá metod napodobování kladných vzorů, kontroluje respektování pravidel společné hry, nabízí poznávání kulturních tradic v jiných zemích prostřednictvím písni a her

Kompetence pracovní

Učitel: zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní práci, využívá aktivity, které vyžadují jiný styl a místo práce, než práce s učebnicí a pracovním sešitem v lavici; například hry s kartami

a obrázky, hry se slovy, pohybové hry, písně s pohyby apod., poskytne žákům obrázkový slovník, který žákům pomáhá uspořádat si klíčovou slovní zásobu, využívá motivačních cvičení – krátkých aktivit k naladění žáků a k zopakování jazyka a jazykových struktur z předchozí lekce, účelně využívá moderní techniku (PC, DVD apod.), předkládá pravidla práce s učebnicí a pracovním sešitem, učí žáky pracovat systematicky a v daném časovém rozpětí

Kompetence digitální

Učitel: motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti, vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat, vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruuji a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit

optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací a finanční gramotnosti.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace dle RVP

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-1-01** *používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*
- M-3-1-02** *čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*
- M-3-1-03** *užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*
- M-3-1-04** *provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*
- M-3-1-05** *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p** *porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20*
- M-3-1-02p** *čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, numerace do 100*
- M-3-1-02p** *zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat*
- M-3-1-04p** *sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20*
- M-3-1-05p** *řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-1-01** *využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*
- M-5-1-02** *provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*
- M-5-1-03** *zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*
- M-5-1-04** *řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*
- M-5-1-05** *modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*
- M-5-1-06** *porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel*
- M-5-1-07** *přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*
- M-5-1-08** *porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p** *čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000*
- M-5-1-02p** *sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla*

M-5-1-02p	<i>zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100</i>
M-5-1-03p	<i>zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách</i>
M-5-1-03p	<i>tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100</i>
M-5-1-04p	<i>zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy</i>
M-5-1-04p	<i>rozeznává sudá a lichá čísla</i>
-	<i>umí používat kalkulačtor</i>

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 *orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*

M-3-2-02 *popisuje jednoduché závislosti z praktického života*

M-3-2-03 *doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-3-2-02p *modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*

M-3-2-03p *doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20*

- *zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu*

- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 *vyhledává, sbírá a třídí data*

M-5-2-02 *čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-2-01p *vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu*

M-5-2-02p *orientuje se a čte v jednoduché tabulce*

- *určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích*

- *umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času*

- *uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi*

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- M-3-3-01** *rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*
- M-3-3-02** *porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*
- M-3-3-03** *rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p** *pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit*
- M-3-3-01p** *rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují*
- M-3-3-02p** *umí používat pravítko*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-3-01** *narysuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*
- M-5-3-02** *sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- M-5-3-03** *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- M-5-3-04** *určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*
- M-5-3-05** *rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p** *znázorní, narysuje a označí základní rovinné útvary*
- M-5-3-02p** *měří a porovnává délku úsečky*
- M-5-3-02p** *vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*
- M-5-3-03p** *sestrojí rovnoběžky a kolmice*
- M-5-3-05p** *určí osu souměrnosti překládáním papíru*
- *pozná základní tělesa*

Učivo

- **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímk, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- M-5-4-01** *řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*

Doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět Matematika se realizuje ve vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací ve třech složkách:
 - provedení matematické operace
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná
- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- **geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1. ročník – 4 hodiny
2. ročník – 5 hodin, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
3. ročník – 5 hodin, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
4. ročník – 4 hodiny
5. ročník – 5 hodin, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace

Organizace:

Výuka probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Důraz je kladen na rozvoj paměti žáků, na vytváření zásoby matematických nástrojů a pojmů, vnímání složitosti reálného světa, na rozvíjení spolupráce a důvěry ve vědomostních i praktických činnostech. Naším cílem je dosáhnout, aby žák všechny své vědomosti a dovednosti dokázal použít v každodenním životě.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova

Mezipředmětové vazby: Český jazyk, Anglický jazyk, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Matematika budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh, zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci, pracuje s textem s porozuměním, umí přemýšlet v matematických souvislostech, plánuje a organizuje svoji činnost, vyhledává informace, procvičuje získané vědomosti

Kompetence k řešení problémů

Žák: rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, sebekontrolu, systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, provádí rozbor problémů a plánu řešení, odhaduje výsledky, volí správný postup, vyhodnocuje správnost výsledků, využívá moderních výpočetních technik, propojuje a spojuje získané poznatky s reálným životem - využívá poznatky i v dalších oblastech, obhajuje svoje postupy při řešení, spolupracuje při řešení úkolů

Kompetence komunikativní

Žák: používá přesné a stručné vyjadřování matematickým jazykem, včetně symboliky, využívá informačních a komunikačních technologií, vyjadřuje se logicky správně, věcně a kultivovaně, vhodně argumentovat, účastní se týmové práce, je přístupný neotřelým řešením

Kompetence sociální a personální

Žák: pracuje ve skupině, umí v ní přijmout roli, řídí se stanovenými pravidly a podílí se na příjemné pracovní atmosféře, umí kriticky usuzovat, srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení matematických problémů, je ochoten poradit a pomoci, aktivně se podílí na práci v týmu, vytváří příležitosti pro druhé, dodržuje dohodnutá pravidla

Kompetence občanské

Žák: dodržuje pravidla chování, uvědomuje si zodpovědnost za školní povinnosti a domácí přípravu, při zpracovávání informací kriticky přemýšlí nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, je ohleduplný a taktní, vnímá složitosti světa

Kompetence pracovní

Žák: vytváří si správné pracovní návyky, používá bezpečně a účinně rýsovací potřeby, objektivně hodnotí výsledky své práce, umí odhadnout své možnosti, vytváří si zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech, rozvíjí své předpoklady pro budoucí zaměstnání

Kompetence digitální

Žák: ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení, při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít; ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Učitel: se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

Učitel: zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel: umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

Učitel: podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

Učitel: zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Kompetence digitální

Učitel: učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem, vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů, motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru), klade důraz na používání kalkulatoru, např. při provádění kontroly odhadů, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů.

Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie dle RVP

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- I-5-1-01** *uvede příklad dat, která ho obklopují a která mu pomohou lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat*
- I-5-1-02** *popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*
- I-5-1-03** *vyčte informace z daného modelu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-1-01p** *uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat*
- I-5-1-02p** *popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví*

Učivo

- **data, informace:** sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- **kódování a přenos dat:** využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace
- **modelování:** model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

žák

- I-5-2-01** *sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02** *popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03** *v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakuující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*
- I-5-2-04** *ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- I-5-2-01p** *sestavuje symbolické zápisy postupů*
- I-5-2-02p** *popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení*
- I-5-2-03p** *rozpozná opakuující se vzory, používá opakování známých postupů*

Učivo

- **řešení problému krokováním:** postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

- **programování:** experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu
- **kontrola řešení:** porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi

I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

- **systémy:** skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi
- **práce se strukturovanými daty:** shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

- **hardware a software:** digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- **počítačové sítě:** propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- **bezpečnost:** pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se realizuje ve vzdělávací oblasti **Informatika**.

Tento předmět umožňuje žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Žáci se seznamují s automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. To vše s využitím různých výukových metod a forem, například práce ve skupině, objevování, experimentování, práce s problémem, diskuse. Rozvíjí žákovo informatické myšlení, soustředí se na popis problému, jeho analýzu a hledání efektivních řešení. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

4. ročník – 1 hodina

5. ročník – 1 hodina

Organizace:

Výuka bude probíhat ve třídě s počítačovým koutkem, nebo v běžné učebně s přenosným zařízením připojeným ke školnímu serveru a k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Výuka je orientována na praktické činnosti, objevování, experimenty a diskuse. Žáci hledají, tvoří a řeší problémy, spolupracují a pracují projektově.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český a jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Hudební výchova, Výtvarná výchova

Na úrovni předmětu Informatika budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: vybírá a užívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody, strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení, vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské

a kulturní jevy, samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich, využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Kompetence k řešení problémů

Žák: vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné, odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému, samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy, ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí, osvojuje si základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, informační instituce, chápe strukturu, funkce a popis počítače a přídatných zařízení, poznává operační systémy a jejich základní funkce, seznamuje se formáty souborů, multimediálně využívat počítač, umí jednoduše udržovat počítače, zná nápravné postupy při běžných problémech, zná zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky

Kompetence komunikativní

Žák: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje, rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění, využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi, při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Kompetence sociální a personální

Žák: účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají, snaží se porozumět souvislostem mezi vztahy lidí na celém světě

Kompetence občanské

Žák: chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí,

rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti, chápe výhody a nutnost využívání informačních technologií, uvědomuje si možnost využití k získávání nových poznatků, chápe globalizovaný svět

Kompetence pracovní

Žák: přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí, využívá znalosti i zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření, bezpečně využívá všechny základní prostředky této oblasti, dodržuje pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Kompetence digitální

Žák: pracuje s různými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami, používá digitálních technologií pro usnadnění práce a zkvalitnění jejích výsledků, pracuje s informacemi v digitálním prostředí, vyhledává různé řešení dané situace a volí to nejvhodnější, komunikuje pomocí formálních jazyků, posuzuje technické řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: zadávanými úkoly vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, vede žáky k využívání zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, k používání nápovědy u jednotlivých programů, literatury apod.

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více, v roli konzultanta vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

Učitel: seznamuje žáky s možnostmi komunikace na dálku, využíváním vhodné technologie, zadává některé úkoly tak, aby jejich řešení mohli žáci odevzdávat prostřednictvím elektronické pošty, nabádá žáky, aby při komunikaci dodržovali vžité konvence a pravidla.

Kompetence sociální a personální

Učitel: vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, umožňuje jim pracovat v týmu, rozdělovat a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod., přizváním žáků k hodnocení jim také umožňuje hodnotit svoji práci i práci ostatních, vede žáky k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci, poskytuje prostor k poznání, že každý člověk je různě chápavý a zručný a individuálně nadaný.

Kompetence občanské

Učitel: seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) s tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...), při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu či jinými cestami.

Kompetence pracovní

Učitel: vyžaduje dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou, umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst.

Kompetence digitální

Učitel: zařazuje práci s různými digitálními zařízeními, aplikacemi a službami, vede žáky k používání digitálních technologií pro usnadnění práce a zkvalitnění jejích výsledků, vytváří prostor k práci s informacemi v digitálním prostředí, podněcuje k vyhledávání různých řešení dané situace a volbě toho nejvhodnějšího, seznamuje je s komunikací

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti **Člověk a jeho svět** rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději.

Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání

místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět dle RVP

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Mnimimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-1-01** *určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*
- ČJS-5-1-02** *určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- ČJS-5-1-03** *rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy*
- ČJS-5-1-04** *vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*
- ČJS-5-1-05** *porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- ČJS-5-1-06** *rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-1-01p** *popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje*
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p** *orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany*
- ČJS-5-1-02p** *řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*
- ČJS-5-1-03p** *má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě*
- ČJS-5-1-04p** *uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí*
- ČJS-5-1-05p** *sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*
- ČJS-5-1-06p** *pozná státní symboly České republiky*

Učivo

- **Domov – prostředí domova**, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- **regiony ČR** – Praha a vybrané oblasti ČR
- **naše vlast** – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-2-01** *rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*
- ČJS-3-2-02** *odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p *zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy*
 ČJS-3-2-01p *dodržuje základní pravidla společenského chování*
 ČJS-3-2-01p *při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně*
 ČJS-3-2-01p *projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům*
 ČJS-3-2-02p *pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 *vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*
 ČJS-5-2-02 *rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou*
 ČJS-5-2-03 *a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy*
 ČJS-5-2-04 *orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-2-01p, *dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)*
 ČJS-5-2-02p *rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých*
 ČJS-5-2-02p *uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy*
 ČJS-5-2-03p *používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze*
 ČJS-5-2-03p *porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz*
 ČJS-5-2-03p *sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*

Učivo

- **Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
-

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-3-01 *využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*
 ČJS-3-3-02 *pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události*

regionu

ČJS-3-3-03 *uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p *pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase*

ČJS-3-3-01p *zná rozvržení svých denních činností*

ČJS-3-3-02p **ČJS-3-3-03p** *rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti*

ČJS-3-3-03p *poznává různé lidské činnosti*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-3-01 *pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*

ČJS-5-3-02 *využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*

ČJS-5-3-03 *srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p *rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách*

ČJS-5-3-03p *uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji*

ČJS-5-3-03p *vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*

Učivo

- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- **regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 *pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

ČJS-3-4-02 *roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*

ČJS-3-4-03 *provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p *pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*

ČJS-3-4-02p *pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat*

ČJS-3-4-02p *pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami*

ČJS-3-4-03p *provede jednoduchý pokus podle návodu*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 *objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*

ČJS-5-4-02 *vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období*

ČJS-5-4-03 *zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy*

ČJS-5-4-04 *porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*

ČJS-5-4-05 *zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat*

ČJS-5-4-06 *založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-4-01p *na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody*

ČJS-5-4-02p *popíše střídání ročních období*

ČJS-5-4-03p *zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí*

ČJS-5-4-05p *zvládá péči o pokojové rostliny*

ČJS-5-4-05p *chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí*

ČJS-5-4-05p *popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*

ČJS-5-4-06p *provádí jednoduché pokusy se známými látkami*

Učivo

- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí

- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- ČJS-3-5-01** *uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*
- ČJS-3-5-02** *rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-03** *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04** *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p** *uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění*
- ČJS-3-5-01p** *pojmenuje hlavní části lidského těla*
- ČJS-3-5-02p** *rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*
- ČJS-3-5-02p** *uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu*
- ČJS-3-5-03p** *chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*
- ČJS-3-5-04p** *reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- ČJS-5-5-01** *využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*
- ČJS-5-5-02** *rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*
- ČJS-5-5-03** *účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*
- ČJS-5-5-04** *uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*
- ČJS-5-5-05** *předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*
- ČJS-5-5-06** *uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*
- ČJS-5-5-07** *rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-5-01p	<i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i>
ČJS-5-5-02p	<i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i>
ČJS-5-5-04p	<i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</i>
ČJS-5-5-04p	<i>uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i>
ČJS-5-5-05p	<i>odmítá návykové látky</i>
ČJS-5-5-07p	<i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i>

Učivo

- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- **návykové látky a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení

- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Prvouka se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích.
Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Předmět vymezuje základní obsah na základě pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí. Žáci si utvářejí prvotní ucelený obraz světa a hledají své místo v něm. Poznávají sebe i nejbližšího okolí, seznamují se s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahů mezi nimi, objevují krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Snaží se porozumět světu kolem sebe a vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východiska do budoucnosti. Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti, vytvořené na zkušenostech dětí, získané v průběhu dosavadního života. Obsah učiva se opírá o praktické zkušenosti žáků a vede k aplikaci v reálném životě.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1., 2. a 3. ročníku:

1. ročník – 2 hodiny
2. ročník – 2 hodiny, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace
3. ročník – 2 hodiny

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. V případě potřeby může být výuka organizována mimo učebnu / obec, město, volná příroda, historická památka, zajímavé prostředí, atp. / formou vycházky, výletu, zájezdu, návštěvy či exkurse.

Integrace projektů do předmětu: PRO 1 – Velikonoční jarmark /1. - 3. ročník/
PRO 3 – Den Země /1. - 3. ročník/
PRO 4 – Poznáváme okolí /1. - 3. ročník/
PRO 7 – Vánoční čas /1. - 3. ročník/
PRO 10 – Na cestách bezpečně /1. - 3. ročník/

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana,
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Přírodověda,
Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova,
Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Prvouka budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: objevuje a poznává vše o tom, v čem by v budoucnu mohl uspět, poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí, upevňuje preventivní chování, orientuje se ve světě informací, časově a místně propojuje historické, zeměpisné a kulturní informace

Kompetence k řešení problémů

Žák: upevňuje si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, poznává a ovlivňuje svou jedinečnost, hledá cestu k samostatným objevům, řešením a závěrům, využívá různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák: rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje, pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech, přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí, prezentuje své myšlenky a názory, klade otázky k věci, vzájemně naslouchá a zdůvodní své závěry

Kompetence sociální a personální

Žák: pracuje ve skupině, efektivně spolupracuje na řešení problémů, respektuje názory druhých, přispívá k diskusi, učí se věcně argumentovat, oceňuje názory své i ostatních

Kompetence občanské

Žák: utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, hledá možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, respektuje pravidla

Kompetence pracovní

Žák: upevňuje si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, používá různé materiály, nástroje a vybavení, seznamuje se se soudobým stavem a technickým rozvojem

Kompetence digitální

Žák: zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít; ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem vyhledávání informací (encyklopedie, odborná literatura, internet), vybírá různé způsoby a metody práce, aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje, učitel pomáhá řešit a třídít informace podle zvolených nebo zadaných kritérií, motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k rozpoznání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, učí žáky rozpoznat příčinu problému, umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, objevy, řešení a závěry, podněcuje tvořivost, podporuje samostatnost, rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe vzhledem ke svému výkonu, učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel: rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání a k promluvám druhých, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názoru, navozuje vhodné klima, vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, učí je vzájemnému naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radit a pomáhat

Kompetence sociální a personální

Učitel: využívá kooperativní způsoby výuky, brainstorming /volná spontánní diskuse na dané téma/, rozvíjí týmovou práci efektivní spoluprací, čerpá příklady z reálného života, umožňuje žákům spolupracovat na řešení problémů, diskutovat, učí žáky argumentovat a cenit si vlastních názorů a podnětů, respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Učitel: seznamuje žáky s přesvědčením druhých lidí, vede žáky k odmítání útlatku a hrubého zacházení, stimuluje situace vhodným textem, který upozorňuje na psychické a fyzické násilí, s ohledem na věk seznamuje žáky se zákony, které se přímo dotýkají žáka, nabízí různé pracovní aktivity, kde se žáci seznamují s kulturním a historickým dědictvím, zásadními ekologickými a environmentálními jevy, prostřednictvím exkurzí, vycházek, textů, mediálních prostředků a filmů, utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky k hledání možnosti aktivního

uplatnění ochrany přírody, vede žáky k respektování pravidel a zákonů

Kompetence pracovní

Učitel: vede žáky k bezpečnému a účinnému zacházení s materiály, nástroji, vybavením a přírodninami, k důslednému sebehodnocení vlastní práce a optimálního využití osobního maxima každého jedince, zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje.

Kompetence digitální

Učitel: klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování, vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč, vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací, vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil, motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací, dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodověda se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

Předmět dává žákům možnost získat prvotní ucelený pohled na životní prostředí z hlediska neživé i živé přírody a lidských výtvorů.

Cílem je umožnit žákům nahlédnout do základů systematického dělení přírodnin, využívání přírodních zdrojů, globálního propojení dnešního světa a nutnosti ochrany přírody z hlediska udržitelnosti rozvoje lidské civilizace. Uvědomit si planetu Zemi jako součást sluneční soustavy, která splňuje všechny podmínky pro vznik a trvání života. Poskytnout základní informace o výskytu, způsobu života, stavbě těla zástupců rostlinné i živočišné říše včetně člověka s důrazem na místní podmínky školy (blízkost NP Podyjí).

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

Lidé kolem nás

- základy vhodného chování a jednání mezi lidmi
- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí

Lidé a čas

- orientace v čase - kalendáře, letopočet, režim dne

- současnost a minulost v našem životě

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- význam techniky pro život člověka
- osobní bezpečí při práci s technikou
- situace hromadného ohrožení

.Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

4. ročník – 1 hodina

5. ročník – 2 hodiny

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. V případě potřeby může být výuka organizována mimo učebnu / obec, město, volná příroda, historická památka, zajímavé prostředí, atp. / formou vycházky, výletu, zájezdu, návštěvy či exkurze. Součástí výuky je exkurze do planetária.

Integrace projektů do předmětu: PRO 1 – Velikonoční jarmark /4. + 5. ročník/
 PRO 3 – Den Země /4. + 5. ročník/
 PRO 4 – Poznáváme okolí /4. + 5. ročník/
 PRO 6 – Výživa a zdraví /4. + 5. ročník/
 PRO 7 – Vánoční čas /4. + 5. ročník/
 PRO 10 – Na cestách bezpečně /4. + 5. ročník/

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Matematika, Prvouka, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Přírodověda budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: zajímá se o nejnovější poznatky vědy v probírané oblasti, sleduje v médiích přírodovědné programy určené dětem a mládeži, uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání, pracuje s textem, čte s porozuměním, pracuje s chybou, používá vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu, využívá počítačové programy k procvičování probíraných témat, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování, uvědomuje si nezastupitelný význam poznávání přírodnin "všemi smysly"

Kompetence k řešení problémů

Žák: je schopen prakticky používat osvojené poznatky, přemýšlí v souvislostech nad konkrétními tématy v rozsahu učiva, ověřuje si správnost řešení problému všemi dostupnými prostředky, objevuje a řeší zadané úkoly, správně se rozhoduje v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, rozlišovat podstatné od méně důležitého, přemýšlet nad problémem, nabyté a vyhledané informace aplikuje do reálných situací, analyzuje vědomosti vzhledem k dovednostem

Kompetence komunikativní

Žák: prezentuje před ostatními svoje přírodovědné sbírky a pokusy, správně používá osvojenou terminologii, rozvíjí si dovednost správně, výstižně a logicky formulovat svoje myšlenky a přednést svůj zážitek z osobního setkání se zajímavou přírodninou, dějem, pořadem, používá správné terminologie, rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Žák: dodržuje pravidla stanovená pro činnost v rámci skupiny, umí se podřídit i velet, umí obhájit svůj názor, uvědomuje si místo člověka v systému a hierarchii přírody, jeho možnosti i obrovskou zodpovědnost, plní kolektivní úkoly, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, respektuje názory a zkušenosti druhých, zajímá se o jejich náměty, názory a zkušenosti, podílí se na dobré atmosféře ve skupině, vytváří pozitivní úsudek o sobě i o druhých, odmítá reakci na agresi, psychické a fyzické násilí, na drogy, dokáže veřejně sdělit informaci o problémové situaci, rozvíjí svoji schopnost diskutovat, umí požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák: uvědomuje si svůj "dětský" podíl na stavu životního prostředí v místě bydliště, rozvíjí své znalosti o NP Podyjí, uvědomuje si jeho existenci jako zdroj oprávněné hrdosti na náš region uvědomovat si dopady konzumního způsobu života - "vždy je něco za něco", utváří si ohleduplný vztah k přírodě, snaží se dodržovat pravidla slušného chování, poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých, respektuje přesvědčení a tradice jiných lidí a kultur, podílí se na realizaci pravidel pro kooperativní práci, dodržuje základní lidská pravidla soužití, je si vědom svých práv a povinností ve společnosti, učí se být zodpovědný za zdraví své i svých spoluobčanů, chápe environmentální problém, účinně se zapojuje do ekologické ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák: učí se pracovat podle návodu písemného i verbálního, uvědomuje si důležitost správně a přehledně vedeného přírodovědného sešitu, nákresy systematicky popisuje, zakládá

přírodovědné sbírky čistě a přehledně, pozoruje, manipuluje a experimentuje, správně užívá pomůcek, vybavení, techniky, dodržuje obecná pravidla a bezpečnosti, utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla, respektuje práci skupiny, propojuje výuku s praxí, (používání různých materiálů, nástrojů a vybavení), umí zhodnotit výsledky své práce

Kompetence digitální

Žák: zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít; ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: vybírá různé způsoby a metody práce, aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje, osobním příkladem a sledováním a následným zařazováním aktuálních vědeckých poznatků motivuje žáky pro danou problematiku, pořádá besedy s odborníky z NP Podyjí, lékaři, vysvětluje žákům srozumitelně, co se mají naučit, klade důraz na čtení s porozuměním

Kompetence k řešení problémů

Učitel: zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami, umožňuje žákům používat všechny dostupné zdroje informací (odborná literatura, encyklopedie, internet, přírodovědné programy, přírodovědné výstavy), nabízí žákům vhodné učební pomůcky, umožňuje každému žákovi zažít úspěch, vede žáky k rozpoznání nejdůležitějších problémových situací, učí žáky rozpoznat příčinu problému, umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost, podporuje samostatnost, rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe vzhledem ke svému výkonu

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky k používání správné terminologie, vede žáky k ověřování výsledků, podněcuje žáky k argumentaci, rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání a k promluvám druhých, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názoru, navozuje vhodné klima

Kompetence sociální a personální

Učitel: zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků, čerpá příklady z reálného života, vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých žakovských textů, sbírek, obrazových materiálů a jiných forem záznamů, vytváří heterogenní pracovní skupiny, rozvíjí týmovou práci efektivní spoluprací, využívá kooperativní způsoby výuky, zařazuje brainstorming

Kompetence občanské

Učitel: buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, vede žáky k hodnocení vlastních výsledků, seznamuje žáky s přesvědčením druhých lidí, s ohledem na věk seznamuje žáky se zákony, které se přímo dotýkají žáka, nabízí různé pracovní aktivity, kde se žáci seznamují s přírodním dědictvím, zásadními ekologickými a environmentálními jevy, prostřednictvím exkurzí, vycházek, textů, mediálních prostředků a filmů, utváří u žáků ohleduplný vztah k životnímu prostředí, motivuje žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, vede žáky k respektování pravidel a zákonů

Kompetence pracovní

Učitel: podílí se na zakládání přírodovědných sbírek jednotlivých žáků a jejich prezentaci, umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vede žáky ke správným a bezpečným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky a zacházením s materiály a přírodními, seznamuje žáky s elementárními poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k důslednému sebehodnocení vlastní práce a optimálního využití osobního maxima každého jedince, zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje

Kompetence digitální

Učitel: klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování, vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč, vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací, vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil, motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací, dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.4.3 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Obsahově je předmět rozdělen na tři okruhy:

- Místo, kde žijeme** - chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás - upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas - orientace v čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
 - snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

4. ročník – 2 hodiny

5. ročník – 2 hodiny, z toho 1 hod. z disponibilní časové dotace

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. V případě potřeby může být výuka organizována mimo učebnu / obec, město, volná příroda, historická památka, zajímavé prostředí, atp. / formou vycházky, výletu, zájezdu, návštěvy či exkurse.

Integrace projektů do předmětu: PRO 1 – Velikonoční jarmark /4. + 5. ročník/
 PRO 3 – Den Země /4. + 5. ročník/
 PRO 4 – Poznáváme okolí /4. + 5. ročník/
 PRO 5 – My a Evropa /5.ročník/
 PRO 7 – Vánoční čas /4. + 5. ročník/
 PRO 10 – Na cestách bezpečně /4. + 5. ročník/

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Vlastivěda budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: má potřebu dalšího vzdělávání, čte s porozuměním, pracuje s textem a s chybou, užívá správné terminologie a symboliky, rozumí tomu, co se má naučit, snaží se zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Žák: učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině, pracuje s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., hledá správná řešení, rozlišuje podstatné od méně důležitého, přemýšlí nad problémem, hledá podstatné, dokáže nabyté a vyhledané informace aplikovat do reálných situací, analyzuje vědomosti vzhledem k dovednostem

Kompetence komunikativní

Žák: učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny, využívá časové

údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, ověřuje výsledky, aktivně komunikuje, prezentuje vlastní názory, používá správnou terminologii, výstižně formuluje obsah sdělení s ohledem na věk a schopnosti, cíleně rozvíjí svoji slovní zásobu v osvojených tématech, umí naslouchat, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

Žák: rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy, dokáže odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, prezentuje a interpretuje různé texty, obrazové materiály a jiné formy záznamů, spolupracuje, respektuje a toleruje druhé, dodržuje pravidla práce skupiny, podílí se na dobré atmosféře skupiny, vytváří pozitivní úsudek o sobě i o druhých, odmítá reakci na agresi, psychické a fyzické násilí, na drogy, dokáže veřejně sdělit informaci o problémové situaci, rozvíjí svoji schopnost diskutovat, umí požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák: umí pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy), projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti podílí se na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, hodnotí vlastní výsledky, respektuje přesvědčení a tradice jiných lidí a kultur, podílí se na realizaci pravidel pro kooperativní práci, dodržuje základní lidská pravidla soužití, je si vědom svých práv a povinností ve společnosti, učí se být zodpovědný za zdraví své i svých spoluobčanů, chápe environmentální problém

Kompetence pracovní

Žák: uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost, zajímá se o náměty, názory, zkušenosti, plánuje si úkoly a postupy, spolupracuje se spolužáky, správně užívá pomůcek, vybavení, techniky, dodržuje obecná pravidla a bezpečnosti, utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržuje vymezená pravidla, respektuje práci skupiny, propojuje výuku s praxí, (používání různých materiálů, nástrojů a vybavení), umí zhodnotit výsledky své práce, umí zhodnotit výsledky své práce

Kompetence digitální

Žák: zpracovává drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá, práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií, při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl použít; ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, vysvětluje žákům srozumitelně, co se mají naučit, klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem

vyhledávání informací (encyklopedie, odborná literatura), vybírá různé způsoby a metody práce, aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje

Kompetence k řešení problémů

Učitel: umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., umožňuje každému žákovi zažít úspěch, vede žáky k rozpoznání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, učí žáky rozpoznat příčinu problému, umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost, podporuje samostatnost, rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe vzhledem ke svému výkonu

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky k ověřování výsledků, podněcuje žáky k argumentaci, rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání a k promluvám druhých, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názoru, navozuje vhodné klima

Kompetence sociální a personální

Učitel: čerpá příklady z reálného života, vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých žakovských textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů, vytváří heterogenní pracovní skupiny, rozvíjí týmovou práci efektivní spoluprací, využívá kooperativní způsoby výuky, zařazuje brainstorming

Kompetence občanská

Učitel: umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků, vede žáky k hodnocení vlastních výsledků, seznamuje žáky s přesvědčením druhých lidí, vede žáky k odmítání útlatku a hrubého zacházení, stimuluje situace vhodným textem, který upozorňuje na psychické a fyzické násilí, s ohledem na věk seznamuje žáky se zákony, které se přímo dotýkají žáka, nabízí různé pracovní aktivity, kde se žáci seznamují s kulturním a historickým dědictvím, zásadními ekologickými a environmentálními jevy, prostřednictvím exkurzí, vycházek, textů, mediálních prostředků a filmů, utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům, motivuje žáky k hledání možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody, vede žáky k respektování pravidel a zákonů

Kompetence pracovní

Učitel: seznamuje žáky s elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost, zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků, vede žáky k plánování úkolů a postupů, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k bezpečnému a účinnému zacházení s materiály, nástroji, vybavením a přírodninami, k důslednému sebehodnocení vlastní práce a optimálního využití osobního maxima každého jedince, zohledňuje soudobý stav poznání a technického rozvoje.

Kompetence digitální

Učitel: klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování, vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč, vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací, vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil, motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací, dává žákům prostor k plánování a

realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.5 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova a Výtvarná výchova**. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor *Dramatická výchova*, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby

a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova dle RVP

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- HV-3-1-01** zpívá v jednohlase
- HV-3-1-02** rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty
- HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p** zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p** hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmitizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p** reaguje pohybem na tempové a rytmičké změny
- HV-3-1-05p** rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- HV-5-1-01** zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- HV-5-1-03** využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- HV-5-1-05** vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě

individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- *pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb*

- *správně hospodáři s dechem při interpretaci písní – frázování*

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- **pěvecký a mluvní projev** – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- **hudební rytmus** – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)
- **záznam vokální hudby** – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- **hra na hudební nástroje** – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednoduchá písňová forma (a - b)
- **záznam instrumentální melodie** – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **taktování, pohybový doprovod znějící hudby** – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- **orientace v prostoru** – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- **kvality tónů** – délka, síla, barva, výška
- **vztahy mezi tóny** – souzvuk, akord
- **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**
- **hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- **hudební formy** – malá písňová forma, rondo, variace
- **interpretace hudby** – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při

tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova dle RVP

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- VV-3-1-01** rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- VV-3-1-03** vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-3-1-01–05p** zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p** rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p** uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
-

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů

- VV-5-1-02** *při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*
- VV-5-1-03** *nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě*
- VV-5-1-04** *osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky*
- VV-5-1-05** *porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*
- VV-5-1-06** *nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-06p** *uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr*
- VV-5-1-01p** *rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)*
- VV-5-1-02p, VV-5-1-03p** *při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*
- VV-5-1-05p** *vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla*

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- **prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- **uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- **reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- **smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- **prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- **typy vizuálně obrazných vyjádření** – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- **přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- **osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- **komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.5.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudební výchova se realizuje ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Předmět se zaměřuje na zpěv, vnímání hudby a rytmu, tvořivé pohybové ztvárnění hudby, seznamuje s hudebními nástroji, vede k estetickému prožitku z hudby a nejen z ní, vytváří podmínky pro emocionální cítění dětí. Nabízí elementární poznatky z hudební teorie, hudební osobnosti, u dětí hudebně nadaných rozvíjí hru na nástroj, u všech dětí podporuje rozvoj rytmizace. Nabízí jednoduché taneční varianty na rozmanité hudební žánry. Propojuje minulost se současností, rozvíjí historický a kulturní obraz národa a jeho aktualizace pro jeho současnost. Čerpá z lidových tradic, rozvíjí vnímavost pro různá etnika a jejich hudební směry. Vede k toleranci a empatii.

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
(Tato oblast je doplněna o hudební nauku.)

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci
a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět
v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny.

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny převážně ve třídě. K učení využívají různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky, hudební nástroje a audiovizuální techniku. V případě potřeby může být výuka organizována mimo učebnu /v kulturním prostředí, přírodě atd./.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Vlastivěda, Výtvarná výchova, Tělesná výchova

Na úrovni předmětu Hudební výchova budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: učí se rozumět obecně používaným termínům hudební oblasti a snaží se vhodně s nimi zacházet a používat je, učí se intenzivně prožívat pocity z této oblasti lidské činnosti, vyhledává a třídí informace podle individuálních hudebních schopností a dovedností, propojuje získané znalosti do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Žák: učí se uvážlivě hodnotit umění, tak aby svůj názor byl schopen obhájit, při dostatečném množství estetických prožitků si uvědomuje a chápe, že různí lidé mají odlišný pohled na stejnou věc, pokouší se na základě individuální hudební vyspělosti postihovat z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávat je, slovně charakterizovat, hledat spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem, samostatně a kriticky přemýšlí, zpracovává předkládané náměty a řešit problémy, při zadání úkolu rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Žák: při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých, respektuje názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek, vytváří si dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák: efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, učí se objektivním způsobem zhodnotit svoji práci a práci ostatních, chápe odlišné kvality svých spolužáků, respektuje pravidla při práci v týmu, dodržuje je a svou pracovní činností kladně ovlivňuje kvalitu práce, uvědomuje si zásady vhodného chování na kulturních akcích, učí se na příkladech z

hudební oblasti nezbytnosti přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, respektuje názory jiných žáků, buduje si vlastní sebedůvěru

Kompetence občanská

Žák: osvojuje si potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice kulturní a historické dědictví, rozvíjet si schopnost aktivně se zapojovat do kulturního dění, respektuje názor druhých

Kompetence pracovní

Žák: vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem, osvojuje si základní pravidla pro grafický záznam hudby, při samostatné práci se koncentruje na pracovní výkon a jeho dokončení, dodržuje vymezená pravidla

Kompetence digitální

Žák: při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel: klade během výuky důraz na zpěv, na vnímání hudby a rytmu, na tvořivé pohybové ztvárnění hudby, vede k estetickému prožitku z hudby, nabízí základní poznatky z hudební teorie, vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, seznamuje je s jednoduchými tanečními prvky, podporuje rozvoj rytmizace, vybírá různé způsoby a metody práce tak, aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k rozpoznávání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, učí žáky rozpoznat příčinu problému, vede žáky k vzájemnému naslouchání, umožňuje žákům realizovat ve vhodných případech vlastní nápady, podněcuje tvořivost, podporuje samostatnost žáka, modeluje vhodné příklady ze života (médií), rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe

Kompetence komunikativní

Učitel: rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání druhým, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názoru žáků, vytváří vhodné klima, organizuje besedy, hudební představení, zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků, vytváří příležitosti a vede žáky k vhodné komunikaci mezi sebou, učiteli, dospělými ve škole i mimo ni.

Kompetence sociální a personální

Učitel: předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí, rozvíjí týmovou práci efektivní spoluprací, vede žáky k vzájemnému naslouchání, respektu a toleranci, čerpá příklady z reálného života.

Kompetence občanská

Učitel: seznamuje žáky s významnými hudebními díly a jejich autory, vytváří potřebu návštěv hudebních představení, podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a podporuje ho, umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel: sleduje při hodině pokrok všech žáků, vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, nabízí žákům k užívání různé nástroje a vybavení, vede žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů, vede žáky k důslednému sebehodnocení práce a optimálního využití osobního maxima.

Kompetence digitální

Učitel: vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny, motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů, vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.5.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova se realizuje ve vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Předmět poskytuje žákům prvotní seznámení se světem barev a linií, s díly, jejichž hodnota je prověřena časem, i s novými směry výtvarného umění současnosti. Je jim průvodcem na jejich cestě objevování, odmítání či přijímání estetických hodnot v každodenním životě. Umožňuje žákům pomocí nalézání výrazových možností různých výtvarných technik i používání rozmanitého (zvláště přírodního) materiálu aktivní zapojení a citový osobnostní prožitek z tvůrčí činnosti a s ní související zážitek pocitu uspokojení a hrdosti. Směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění.

Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově. Seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí chápat umělecký proces jako způsob poznání

a komunikace. Učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání. Při hledání inspirace se zaměřuje zejména na krásy přírody i lidských výtvorů

z nejbližšího okolí, využívá potenciálu NP Podyjí a městské památkové rezervace Znojmo.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku :

1. ročník - 1 hodina týdně

2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Organizace: Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačovém koutku a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky a materiály. V případě potřeby může být výuka organizována mimo učebnu /v kulturním prostředí, výstavním sále, přírodě či místě vhodném pro výtvarné aktivity/.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Tělesná výchova, Pracovní činnosti

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: učí se vyhledávat a zpracovávat prožitky, pocity a vjemy, uvědomuje si nutnost celoživotního vzdělávání a zdokonalovat se v dané oblasti, nalézat inspiraci v dílech prověřených časem, učí se rozumět obecně používaným termínům výtvarné oblasti a dokáže s nimi zacházet, učí se intenzivně prožívat pocity z této oblasti lidské činnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák: učením v souvislostech si utváří ucelený obraz světa, je schopen prakticky používat osvojené poznatky, učí se při svém hodnocení umění postupovat uvážlivě, tak aby svůj názor byl schopen obhájit, při dostatečném množství estetických prožitků si uvědomuje a je schopen pochopit, že různí lidé mají odlišný pohled na stejnou věc

Kompetence komunikativní

Žák: rozvíjí si dovednost správně, výstižně a logicky formulovat svoje myšlenky, používá správně nově osvojené výtvarné pojmy, rozvíjet schopnost vyjadřovat své pocity nejen slovně, obhazuje svoje názory ve skupině, respektuje názory druhých, učí se vnímat i mimojazykové vyjadřování a sám tuto komunikaci využívá, učí se, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem, vytváří si dostatečný prostor k vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Žák: rozvíjí si schopnost pracovat ve dvojici nebo menší skupině a přejímat různé role, učí se dodržovat pravidla stanovená pro činnost skupiny, budovat sebedůvěru a samostatný postoj a názor, chová se ohleduplně na pracovišti, uvědomovat si vhodné zásady chování na výtvarných akcích, učí se na příkladech z výtvarné oblasti nezbytnosti přebírání

zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování, učit se respektovat názory jiných žáků a na tomto základě si budovat vlastní sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák: respektuje národní, kulturní a historické tradice, respektuje přesvědčení a tradice jiných lidí a kultur, uvědomuje si nutnost ochrany památek a výtvarů přírody, osvojuje si potřebu respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví, učí se pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, vytváří si potřebu aktivně se zapojovat do kulturního dění

Kompetence pracovní

Žák: učí se správně používat výtvarné potřeby a pečovat o ně, uvědomuje si důležitost dodržování pracovních postupů a pokynů pro zacházení s nástroji a pomůckami, seznamuje se s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci, snažit se jich vyvarovat, udržuje pořádek na pracovišti, hospodárně využívá výtvarný materiál

Kompetence digitální

Žák: při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření, umožňuje žákům setkávat se s představou, rozvíjí jejich vnitřní svět a fantazii, vede žáky k osvojení základních výtvarných technik, vybírá různé způsoby a metody práce tak, aby si žák mohl postupně uvědomovat, jaký styl práce mu vyhovuje,

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, k rozpoznávání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, učí žáky rozpoznat příčinu problému, umožňuje žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady podněcuje tvořivost, podporuje samostatnost žáka, modeluje vhodné příklady ze života (médiu), rozvíjí schopnost reflexe a sebereflexe, nezasahuje do žákovského výtvarného projevu

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti, rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, cíleně vede k aktivnímu naslouchání druhým, vytváří prostor pro diskuzi a vlastní obhajobu názoru žáků, vytváří vhodné klima, organizuje besedy, výstavy, vede žáky k vhodné komunikaci mezi sebou, učiteli, dospělými ve škole i mimo ni

Kompetence sociální a personální

Učitel: vede žáky ke kolegiální pomoci, předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí, rozvíjí týmovou spolupráci v neformálních skupinách, čerpá příklady z reálného života

Kompetence občanské

Učitel: podporuje individuální zájem žáků o kulturní dění, vytváří potřebu návštěv výstav výtvarných prací, seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory, pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, umožňuje prezentace žakovských prací na výstavách, zejména v rámci obce

Kompetence pracovní

Učitel: vede žáky k využívání výtvarných návyků, dovedností a znalostí v další praxi, vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů a nástrojů, podněcuje žáky k důslednému sebehodnocení a optimálního využití osobního maxima, trvá na dodržování dohodnutých zásad úpravy pracoviště a nakládání s výtvarným materiálem

Kompetence digitální

Učitel: motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení, poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace, vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni, používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím, zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.6 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v

jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich upevňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje vzdělávací obor Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova dle RVP

Očekávané výstupy – 1. období	
žák	
TV-3-1-01	<i>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>
TV-3-1-02	<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</i>
TV-3-1-03	<i>spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</i>
TV-3-1-04	<i>uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>
TV-3-1-05	<i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	

- TV-3-1-01p *zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost*
 TV-3-1-05p *reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti*
 TV-3-1-04p *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách*
 - *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám*
 - *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*

.....
Očekávané výstupy – 2. období

žák

- TV-5-1-01 ***podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti***
 TV-5-1-02 ***zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením***
 TV-5-1-03 ***zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her***
 TV-5-1-04 ***uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka***
 TV-5-1-05 ***jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti***
 TV-5-1-06 ***jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví***
 TV-5-1-07 ***užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení***
 TV-5-1-08 ***zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy***
 TV-5-1-09 ***změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky***
 TV-5-1-10 ***orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace***
 TV-5-1-11 ***adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti***
 TV-5-1-12 ***zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti***

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-5-1-01p *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňuje pohyb do denního režimu*
 TV-5-1-02p *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením*
 TV-5-1-03p *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností*
 TV-5-1-04p *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti*
 TV-5-1-05p *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti*
 TV-5-1-06p *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play*
 - *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla*
 - *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy*

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- **význam pohybu pro zdraví** – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- **příprava organismu** – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- **zdravotně zaměřené činnosti** – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- **rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu**
- **hygiena při TV** – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- **bezpečnost při pohybových činnostech** – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- **pohybové hry** – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- **základy gymnastiky** – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti
- **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- **průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky
- **základy atletiky** – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- **základy sportovních her** – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů
- **turistika a pobyt v přírodě** – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- **plavání** – (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu
- **lyžování, bruslení (podle podmínek školy)** – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- **další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)**

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- **komunikace v TV** – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- **organizace při TV** – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- **zásady jednání a chování** – fair play, olympijské ideály a symboly
- **pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží
- **měření a posuzování pohybových dovedností** – měření výkonů, základní pohybové testy
- **zdroje informací o pohybových činnostech**

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu **Zdravotní tělesná výchova** (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy

v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zdravotní tělesná výchova dle RVP

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ZTV-3-1-01 *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*

ZTV-3-1-02 *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01p *uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*

ZTV-3-1-02p *zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ZTV-5-1-01 *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*

ZTV-5-1-02 *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*

ZTV-5-1-03 *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-5-1-01p *zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*

ZTV-5-1-02p *zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*

ZTV-5-1-03p *upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

- **zdravotní oslabení** – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

- **základy speciálních cvičení** – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- **pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.6.1 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Do obsahu učiva jsou dle potřeby žáků zařazována témata Zdravotní tělesné výchovy.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Organizace - Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky. Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí ve cvičebně, na školním dvoře, na volejbalovém či fotbalovém hřišti, ve volné přírodě případně v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Integrace projektů do předmětu: PRO 9 – Olympijské hry /1. - 5. ročník/

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Hudební výchova, Výtvarná výchova

Na úrovni předmětu Tělesná výchova budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: si osvojuje základní tělocvičné názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, seznamuje se s měřením základních pohybových výkonů a porovnává je s předchozími, orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích, vědomě rozvíjí své pohybové schopnosti, dovednosti, tělesnou kondici a duševní pohodu, získává návyky správného držení těla, seznamuje se s bezpečnostními pravidly a uvědomuje si důležitost jejich dodržování

Kompetence k řešení problémů

Žák: uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reaguje na úraz spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím, chápe důležitost organizace a spolupráce, dodržuje pravidla, umí se podřídit kolektivu

Kompetence komunikativní

Žák: spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, reaguje na základní povely a pokyny, sám je i vydává, umí zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty, aktivně komunikuje v týmu

Kompetence sociální a personální

Žák: jedná v duchu fair – play, dodržuje pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině, chová se zodpovědně vůči sobě i ostatním, podílí se na dobré atmosféře, učí se specifické dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (odmítání, řešení konfliktů a rizikových situací, vyjednávání)

Kompetence občanské

Žák: podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojuje svou pohybovou činnost se zdravím, zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, umí kriticky myslet, hodnotit cvičení, učí se být ohleduplný a taktní, dodržuje základní lidská pravidla soužití, uvědomuje si svá práva, a povinnosti ve společnosti, uvědomuje si odpovědnost za zdraví své i svých spoluobčanů, respektuje národní, kulturní a historické tradice, chápe dopad různých činností člověka na životní prostředí, vnímá spoluzodpovědnost za jeho stav

Kompetence pracovní

Žák: uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní, umí propojit osvojené poznatky a dovednosti z oblasti ochrany a podpory zdraví s praktickými činnostmi ve škole i mimo ni, dodržuje pravidla hry, zvládá v rámci svých možností průpravná cvičení pro míčové hry, ovládá techniky házení, chytání, přihrávání

Kompetence digitální

Žák: při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: klade důraz na pozitivní motivaci žáků, seznamuje se základními povely a pokyny, předkládá různá průpravná cvičení, sportovní nářadí a náčiní, rozvíjí u žáků návyky správného držení těla, nabízí žákům různé způsoby k rozvoji pohybových schopností a dovedností, učí měřit, posuzovat a zapisovat pohybové dovednosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k rozpoznání nejdůležitějších problémových situací ve škole i mimo ni, motivuje žáka k pochopení důležitosti organizace a spolupráce, dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky k aktivní komunikaci mezi sebou, rozvíjí schopnost vzájemně komunikovat, vytváří prostor pro diskusi a vlastní obhajobu názorů žáků, zařazuje diskusní kruhy, cíleně vede k aktivnímu naslouchání názorům druhých, klade důraz na týmovou práci.

Kompetence sociální a personální

Učitel: vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví svých spolužáků, rozvíjí týmovou práci, zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Učitel: rozlišuje sportovní možnosti jednotlivých žáků, respektuje věkové, sociální a etnické zvláštnosti žáků, aktivně zapojuje žáky do sportovního a kulturního dění ve společnosti, umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Učitel: vede žáky k bezpečnému a účinnému používání náčiní a náradí, učí žáky dodržování pravidel hry, nabízí různé sportovní aktivity, vede žáky k důslednému hodnocení svých výkonů.

Kompetence digitální

Učitel: seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu), motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky, motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni. Používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím. Zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

5.7 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protíváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem*, *Konstrukční činnosti*, *Pěstitelské práce*, *Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály*, *Design a konstruování*, *Pěstitelské práce a chovatelství*, *Provoz a údržba domácnosti*, *Příprava pokrmů*, *Práce s laboratorní technikou*, *Využití digitálních technologií*, *Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej radit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce dle RVP

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02p pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03p volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01p zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01p provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02p pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- *užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky*

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02p pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03p volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 *připraví tabuli pro jednoduché stolování*

ČSP-3-4-02 *chová se vhodně při stolování*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p *upraví stůl pro jednoduché stolování*

ČSP-3-4-02p *chová se vhodně při stolování*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 *orientuje se v základním vybavení kuchyně*

ČSP-5-4-02 *připraví samostatně jednoduchý pokrm*

ČSP-5-4-03 *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*

ČSP-5-4-04 *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p *uvede základní vybavení kuchyně*

ČSP-5-4-02p *připraví samostatně jednoduchý pokrm*

ČSP-5-4-03p *dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování*

ČSP-5-4-04p *udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*

- *uplatňuje zásady správné výživy*

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.7.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se realizuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Předmět Pracovní činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Předmět umožňuje žákům pracovat s různými materiály a osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky pro uplatnění v dalším životě a společnosti, tvořivě myslet, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny.

V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Organizace:

Výuka předmětu probíhá ve třídách se spojenými ročníky převážně ve třídách, v případě potřeby i mimo budovu školy – na místě vhodném pro pracovní aktivity. K vyučování jsou využívány různorodé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky a materiály.

Integrace projektů do předmětu: Pro předmět není samostatný projekt

Průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova,

Mezipředmětové vztahy: Český jazyk, Matematika, Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, Výtvarná výchova

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti budou rozvíjeny, posilovány a utvářeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák: rozvíjí schopnost sebehodnocení, plánuje si činnost, poznávat smysl a cíl učení, umí posuzovat vlastní pokrok, vyhledává a třídí informace a propojuje je, poznává vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, seznamuje se s vhodností užití nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě, rozvíjí sebedůvěru ve své schopnosti

Kompetence k řešení problémů

Žák: učení v souvislostech si vytváří ucelený obraz světa, ověřuje si správnost řešení problému, hledá nové způsoby využití získaných dovedností, je schopen prakticky používat osvojené poznatky, hledá, promýšlí a volí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů, postupuje od jednoduchých problémů ke složitějším, aplikuje zvládnuté postupy, uplatňuje vlastní nápady, nedá se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikativní

Žák: rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky, seznamuje se významem a následně výstižně používá odborné výrazy, rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce, pracuje a kooperuje ve skupině, diskutuje nad zvolenými postupy, respektuje názor druhých, hovoří o souvislostech a vlastních zkušenostech a způsobech řešení, je ochoten poradit a pomoci

Kompetence sociální a personální

Žák: je schopen pracovat ve dvojici nebo menší skupině a v rámci skupinového vyučování přejímat různé role, dodržuje pravidla stanovená pro činnost skupiny, uvědomovat si potřeby ohleduplnosti a vzájemné tolerance, respektuje nápady druhých, snaží se o společné dosažení kvalitního výsledku, buduje si sebedůvěru a samostatný rozvoj, podílí se na vytváření pravidel skupiny, pomáhá vytvářet příjemnou atmosféru pro práci

Kompetence občanské

Žák: uvědomuje si odpovědnost a povinnost, respektuje národní, kulturní a historické tradice, rozvíjí své znalosti o významu jednotlivých složek životního prostředí, chápe dopad různých činností člověka na životní prostředí, rozvíjí vnímání spoluodpovědnosti za jeho ochranu, zapojuje se do kulturního dění obce (výstavy, jarmark, dílny, školní akce), vytváří si pozitivní vztah k práci, snaží se o co nejlepší plnění povinností i uvědomování si vlastních práv, chápe význam a nutnost vzájemného slušného chování bez hrubostí a násilí, je ochoten pomoci, uznat a ocenit nápad druhých, zapojuje se do řešení ekologických otázek (třídění odpadu, sběr surovin, šetření energiemi, apod.)

Kompetence pracovní

Žák: uvědomuje si důležitost znalosti pracovních postupů a odpovídajících nástrojů, seznamuje se s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci, hledá cesty k jejich minimalizaci, používá ochranné pracovní prostředky, učí se pracovat podle návodu, stanoveného postupu, využívá i hledání postupu vlastního, snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě, chápe práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci, správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami, dbát na udržování pořádku na pracovním místě, poznává různé oborů lidské činnosti a chápe jejich význam pro ostatní, snaží se o dosažení zručnosti při práci s různým materiálem dle svých možností

Kompetence digitální

Žák: pracuje podle slovního návodu, předlohy i video návodu, provádí pozorování přírody, zaznamenává je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky, při řešení problému rozpozná potřebu informací; vyhledává je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci; ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích, soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie, vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů, provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů, vede žáky k práci, vytváří prostor pro úspěch žáků, pozoruje pokrok u všech žáků v rámci vyučovací jednotky, vytváří pravidla pro práci žáků a pomáhá jim porozumět návykům, dává prostor pro plánování práce, představuje odborníky a kvalitní výrobky z minulosti i dneška,

Kompetence k řešení problémů

Učitel: vede žáky k samostatnému myšlení, objevování poznatků a osobní odpovědnosti, zajímá se o náměty, klade otevřené otázky, umožňuje vlastní volbu, vede žáky k odpovědnosti, vede žáky k úvahám a diskusím,

Kompetence komunikativní

Učitel: motivuje žáky a orientuje je v úkolu, přivádí žáky ke kritickému myšlení, zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují a vede je k ohleduplnosti, vede žáky k vzájemné komunikaci a otevřené diskuzi, zajímá se o názory žáků, seznamuje žáky s odbornými názvy, organizuje besedy a rozhovory nad pracovními postupy a rozdělením úkolů ve skupině

Kompetence sociální a personální

Učitel: umožňuje žákům spolupodílet se na vytváření pravidel skupiny, vede žáky ke kolegiální pomoci a respektování nápadu druhých ve snaze o dosažení kvalitního výsledku skupiny, předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí, rozvíjí týmovou spolupráci v neformálních skupinách, čerpá příklady z reálného života, pomáhá vytvořit příjemnou atmosféru při práci, pomáhá žákům budovat sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel: vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, povzbuzuje a pochválí i za dílčí úspěch, nepřetěžuje žáky, staví před ně cíle dosažitelné, podněcuje v nich touhu po jejich dosažení, dodává žákům důvěru, chválí je, volí učivo, metody a postupy tak, aby byly přiměřené stupni vývoje žáka, seznamuje žáky s národními, kulturními a historickými tradicemi, dává možnost pochopit dopad různých činností člověka na životní prostředí, vnímat spoluzodpovědnost za jeho stav

Kompetence pracovní

Učitel: vede žáky ke správným postupům způsobům užití materiálů a nástrojů, učí žáky pracovat podle návodu či stanoveného postupu, umožňuje žákovi najít postup vlastní, umožňuje seberealizaci, pozoruje pokrok při práci v hodině, hodnotí žáky pozitivně, jasnými pokyny směřuje činnosti k vytyčenému cíli v co nejlepší kvalitě, seznamuje žáky s možnými zdravotními a hygienickými riziky při práci, trvá na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny, údržby pracovního místa, nakládání s odpady, umožňuje veřejné prezentace žákovských výtvořů

Kompetence digitální

Učitel: seznamuje žáky s výhodami využívání video návodů při tvorbě vlastních výrobků, podporujeme žáky při vytvoření video návodu vlastního výrobku nebo pokrmu, vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích, motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstelských pokusů s využitím digitálních technologií, používá digitální technologie a služby k posilování individuální i skupinové interakce se žáky během výuky i mimo ni. Používá digitální technologie k poskytování včasné a cílené pomoci a ke konzultacím. Zkouší a rozvíjí nové způsoby vedení a podpory žáka.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Součástí výchovně vzdělávacího procesu školy je:

- hodnocení žáků
- autoevaluační činnost v rámci školy

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků ZŠ se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých dalších náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení žáků je zcela neoddelitelnou součástí vzdělávacího procesu. Zásadní význam hodnocení vidíme v podávání přesné informace žákům, rodičům a učitelům, jak se daří naplňovat stanovené cíle v souladu s ŠVP a zároveň poskytování zpětné vazby žákům, jak se jim daří zvládat učivo a ukazovat jim návod k dalšímu rozvoji. Zejména při průběžném hodnocení klademe důraz na motivační funkci hodnocení využíváním formativního hodnocení a cíleným využíváním sebehodnocení žáků.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Hodnocení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

6.2 Zásady hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

- Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Ve škole se aktuálně užívá v 1. – 5. ročníku hodnocení pomocí klasifikačních stupňů.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola rovněž převede slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Učitel uvážene hodnotí a promítá do klasifikace: vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka, v případě potřeby zohledňuje doporučení školského poradenského zařízení a vypracovaný IVP.
- Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- U žáka se vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Slovní hodnocení lépe postihne individuální pokrok žáka, silné a slabé stránky jeho výkonů. Žák dostane informace také o tom, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Učitel nesrovnává výkon žáka s výkony jeho spolužáků, soustředí se na individuální pokrok.
- Celkové hodnocení žáka nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: - průběžně prostřednictvím žákovské knížky, - před koncem 1. a 3. čtvrtletí (klasifikační období), - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

6.3 Získávání podkladů hodnocení výsledků vzdělávání

- Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vyučující získávají zejména soustavným sledováním výkonů žáka a připravenosti na vyučování a analýzou výsledků činností žáků.
- Podklady pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků vyučující získávají konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Všichni jsou povinni seznámit se s doporučeními psychologického vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů pro klasifikaci žáka.
- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru znevýhodnění.
- Vyučující respektují doporučení pedagogicky-psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při hodnocení výsledků vzdělávání. Volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů. Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.
- Do hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyučující zapojuje žáka (sebehodnocení žáka) v míře, která odpovídá volní a rozumové vyspělosti žáka. Výsledné hodnocení

výsledků vzdělávání žáka vyučující žákovi vysvětlí a zdůrazní, v čem se může žák zlepšovat.

- Případy nedostatečného prospěchu a nedostatky chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla na konci čtvrtletí.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci pololetí se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje pouze na základě průměru klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal.
- Písemné, grafické a jiné práce budou dle zvážení vyučujícího uschovány po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se mohou zákonní zástupci nebo zletilý žák odvolat proti klasifikaci.
- Žák musí mít z každého předmětu alespoň 2 známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné přezkušovat žáky na konci klasifikačního období z učiva celého tohoto období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě, učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žakovské knížky (v papírové nebo elektronické podobě)- současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu a rámcovém obsahu písemné zkoušky, která má trvat déle než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Informuje rovněž ostatní vyučující. V jednom dni mohou žáci konat pouze jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...).
- V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Vyučující zajistí zapsání známek do třídního výkazu a katalogového listu žáka a dbá na jejich úplnost.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní zákonní zástupci žáka mohou odvolat. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

- **Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:**
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

6.4 Pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří
 - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
 - jak bude pokračovat dál
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
- Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 - zodpovědnost
 - motivace k učení
 - sebedůvěra
 - vztahy v třídním kolektivu.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.5 Klasifikace prospěchu žáka

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

6.6 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“. Nelze – li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen(a)“.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e),
- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.7 Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených školním vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ji ředitel školy. Je – li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, posuzuje pravidla hodnocení krajský úřad. V případě porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní, nebyla – li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

6.8 Výsledky práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

6.9 Hodnocení žáků cizinců

- Při hodnocení žáků cizinců se postupuje v souladu s §51 až 53 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona dle §14 až 16 vyhlášky č. 48/2005 Sb., vyhlášky o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, tj. stejně jako u žáků – občanů ČR
- při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Žák může být hodnocen na vysvědčení slovně.
- Pokud žák nebude hodnocen na konci školního roku z důvodu nedostatku podkladů pro hodnocení, a to ani v náhradním termínu, musí opakovat ročník (§ 52, odst. 6 školského zákona a § 16 odst. 4 písm. c) vyhlášky č. 48/2005 Sb.).

6.10 Hodnocení individuálního vzdělávání žáka

- Individuální vzdělávání žáka dle §41 zákona č. 561/2004 sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělání (školského zákona) povoluje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonného zástupce.
- Individuálně vzdělávaný žák koná každé pololetí zkoušky z příslušného učiva.
- Při hodnocení vzdělávaného žáka se vychází z výsledků zkoušek a ze zhodnocení osobního portfolia žáka. Osobní portfolio žáka obsahuje grafické, popř. jiné výsledky práce žáka vzniklé při vzdělávání. Osobní portfolio žáka předkládá zákonný zástupce žáka před konáním zkoušky, popř. u konzultací stanovených ředitelem školy.
- Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.
- Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka, byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad.

6.11 Hodnocení distančního vzdělávání žáka

- Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost žáků ve škole, poskytuje škola žákům vzdělávání distančním způsobem.
- Vzdělávání distančním způsobem realizuje škola na základě rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.
- Žáci jsou povinni zapojit se do distančního vzdělávání.

- Formu a hodnocení distančního vzdělávání přizpůsobí škola individuálním podmínkám žáků.
- Vzdělávací pokroky žáků budou průběžně hodnoceny formativně i sumativně.
- Způsob hodnocení distančního vzdělávání přizpůsobí škola podmínkám žáka pro tento druh vzdělávání, hodnocení je nedílnou součástí procesu vzdělávání a výrazně ovlivňuje efektivitu vzdělávání i dosahování očekávaných výstupů.
- Vyučující průběžně monitorují zapojení a aktivitu všech žáků, poskytují jim v přiměřeném čase zpětnou vazbu, podporují je v hledání řešení a motivují k dalšímu pokroku, systematicky pracují na posilování kompetencí k učení a rozvoji digitální gramotnosti.
- V případě neúspěchu zjišťují vyučující důvody a hledají vhodné způsoby, jak zvýšit míru zapojení žáka do vzdělávacího procesu, v závažných případech vyučující informují o tomto problému vedení školy.
- Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, sebehodnocení žáka a práce s chybou.
- Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení, výsledky vzdělávání jsou dokládány i písemnými pracemi žáka, které jsou ukládány ve formě osobního portfolia, v listinné, nebo digitální podobě.
- Škola dbá na pravidelnou a průběžnou komunikaci s žákem, způsobem odpovídajícím jeho možnostem, technickému vybavení a rodinným podmínkám.
- Vyučující se vyvarují situací, které zasahují do osobní integrity žáka, jako je on-line zkoušení jednotlivce před třídou, povinné vystupování před kamerou a požadování informací z žákova soukromí.
- Pokud Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví svou legislativou jiné podmínky hodnocení průběhu a výsledků, škola se jimi řídí.

6.12 Kritéria hodnocení předmětů

6.12.1 Kritéria hodnocení předmětů s převahou teoretického učení

Při klasifikaci sledujeme zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic,
- zákonitostí a vztahů
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických
- úkolů při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odbornou a jazykovou správnost ústního a písemného projevu
- osvojení účinných metod samostatného studia
- schopnost vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie.

Stupeň 1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoc učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné. V jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice a myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen

opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

6.12.2 Kritéria hodnocení předmětů s převahou praktického zaměření

Při klasifikaci sledujeme zejména:

- vztah k práci, pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
- kvalitu výsledků činností
- organizaci vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péči o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluhu a údržbu zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Stupeň 1 – výborný

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktických činnostech. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb. Výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně. V postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci. Pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využití surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 – dobrý

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktických činnostech. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně. Udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na základě podnětů učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiál, energii. K údržbě laboratorních

zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s částečnou pomocí učitele.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životním prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využití surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, měřidel se dopouští závažných přestupků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák neprojevuje zájem o práci, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele.

6.12.3 Kritéria hodnocení předmětů s převahou výchovného zaměření

Při klasifikaci sledujeme zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalitu projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecné tělesné zdatnosti,
- výkonnosti a péče o vlastní zdraví

Stupeň 1 – výborný

Žák je v činnostech aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Má zájem o dění ve světě, ve společnosti, projevuje zájem o otázky související se životem člověka mezi lidmi.. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 – chvalitebný

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák

tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Zabývá se otázkami života mezi lidmi, sleduje dění ve společnosti. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 – dobrý

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Otázky života ve společnosti ho zajímají méně, nemá přehled o událostech ve společnosti. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 – dostatečný

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. O život ve společnosti se téměř nezajímá, nemá zájem o spolupráci mezi lidmi. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 – nedostatečný

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Nemá zájem o dění ve společnosti, o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.13 Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

- slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a

naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení:

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.14 Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

- Přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky

Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

6.15 Klasifikace chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud tento postup učitel nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pracovník, který je projevu přítomen (popřípadě vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy. Nedostatky v chování žáků se projednají v pedagogické radě. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů, a to průběžně prostřednictvím žakovské knížky, před koncem každého čtvrtletí, okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

- **Stupeň 1 - velmi dobré:**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- **Stupeň 2 - uspokojivé :**

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele či ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák má 7 – 13 neomluvených vyučovacích hodin.

- **Stupeň 3 – neuspokojivé**

Chování žáka ve škole je příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy a dřívější klasifikaci chování- „uspokojivé“ dopouští dalších závažných přestupků. Žák má 14 a více neomluvených vyučovacích hodin.

V případě závažného porušení pravidel chování nebo dlouhodobého, opakovaného porušování pravidel spolupracuje škola s odbornými institucemi, úřady, které pomáhají v řešení této oblasti.

6.16 Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

Pochvala a jiné ocenění třídního učitele - třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamenává do dokumentace školy.

Pochvala a jiné ocenění ředitele školy – ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci. Ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly nebo jiného ocenění se zaznamenává do dokumentace školy. Také se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uvedeno.

Opatření k posílení kázně žáků se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření: **napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy**. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti

provinění udělit napomenutí nebo důtku, udělení oznámí neprodleně řediteli školy. Ředitel školy uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy nebo školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu, nezaznamenává se na vysvědčení. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

Napomenutí třídního učitele je udělováno za méně závažná porušování daných pravidel, a to buď za jednorázové porušení, nebo za opakované případy.

Jde například o tyto přestupky:

- pozdní příchody
- nepřezouvání
- nepořádnost, nepřipravenost na vyučování
- méně časté rušení výuky, které žák na základě upozornění učitele je schopen korigovat
- nedodržování pravidel slušného chování (běžných společenských norem jako je slušné vyjadřování, pomoc druhému ...)
- nevhodné chování vůči spolužákům
- nereagování na ústní napomenutí vyučujícího, neuposlechnutí jeho pokynu

Důtka třídního učitele je udělována jednak v případě, kdy po udělení napomenutí třídního učitele nedošlo ke zlepšení chování a jednak při závažnějším porušení pravidel, jako je například:

- časté rušení výuky, které žák není schopen ani po napomenutí učitelem účinně korigovat
- fyzické napadení spolužáka, které ale nemá za následek újmu na zdraví
- velmi hrubé a vulgární vyjadřování ke spolužákům
- zlomyslné chování, zesměšňování, poškozování věcí, pomlouvání vůči spolužákům
- nedovolené opuštění školy
- nošení nebezpečných předmětů do školy
- neomluvená absence max. 2 vyučovací hodiny

Důtka ředitelky školy je udělována jednak v případě, kdy ani po udělení důtky třídního učitele se chování žáka nezlepšilo a jednak v případech obzvláště hrubého porušení pravidel, jako je například:

- krádež
- vandalství
- ublížení na zdraví
- nošení, propagace, užívání nebo distribuce návykových látek
- slovní či fyzický útok vůči učiteli nebo jakémukoliv pracovníkovi školy
- šikanování nebo hrubé násilí vůči spolužákovi
- neomluvená absence 3 – 6 vyučovacích hodin

Zákonný zástupce žáka má v případě svého zájmu právo projednat udělení jakéhokoli výchovného opatření osobně s třídním učitelem nebo ředitelkou školy. Udělení důtky ředitelky školy je se zákonným zástupcem projednáno vždy, a to zpravidla ředitelem školy, ve výjimečných případech třídním učitelem.

Pokud žák často porušuje pravidla školního řádu a není schopen své chování zlepšit ani po udělení některého z výše uvedených výchovných opatření nebo pokud je hodnocení jeho chování trvale spíše negativní, svolá ředitelka školy k projednání hodnocení chování žáka společnou schůzku zástupců školy (člen vedení, třídní učitel, metodik prevence) a zákonných

zástupců žáka. Z tohoto jednání je pořízen zápis. Cílem jednání je dosáhnout účinné spolupráce rodiny a školy při nápravě chování žáka.

6.17 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním.

Zdravotním postižením je mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování.

Zdravotním znevýhodněním je zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní a na poradenskou činnost školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jeho potřebám. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

- U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení přihlédne k charakteru postižení. U žáka základní školy s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá oslabení negativní vliv. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- Klasifikace je provázena hodnocením, t.j. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

6.18 Hodnocení nadaných a mimořádně nadaných žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

7. Autoevaluace školy

Hlavním úkolem autoevaluace školy je poskytnout potřebné informace, které mohou zefektivnit výchovně vzdělávací proces naší školy, přinést podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Vymezili jsme tyto oblasti, které jsou pro chod školy důležité, na základě kterých chceme práci školy hodnotit:

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh výchovy a vzdělávání žáků
- školní klima a vzájemné vztahy mezi pedagogy, vztahy s rodiči a veřejností
- výsledky výchovy a vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce
- vzájemná spolupráce pedagogů
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči a jejich spokojenost se vzděláváním
- soulad školního vzdělávacího programu s rámcově vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- vnímání školy okolím, prezentace školy

7.1 Nástroje autoevaluace školy

Mezi nástroje autoevaluace naší školy patří:

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s učiteli
- rozhovory, pracovní schůzky mezi učiteli navzájem
- dotazníky pro učitele, žáky a rodiče
- rozhovory s rodiči a veřejností
- srovnávací, dovednostní testy
- hospitační a kontrolní činnost

7.2 Časové rozložení autoevaluačních činností školy

- hospitační a kontrolní činnost – v průběhu celého školního roku
- rozhovory, pracovní schůzky vedení s učiteli – v průběhu celého školního roku
- rozhovory s žáky, rodiči, veřejností – v průběhu celého školního roku
- sebehodnocení práce učitelů – v průběhu celého školního roku
- hodnocení práce učitelů vedením školy – každé čtvrtletí školního roku
- projednání hodnocení školy za uplynulý školní rok – na pedagogické radě do konce září
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou – do konce září
- srovnávací, dovednostní testy – čtvrtletní písemné práce, případně vyhlášené ČŠI, MŠMT,...
- dotazníky na klima školy (pro žáky, rodiče, učitele) – 1 x za dva roky

7.3 Evaluace školy rodiči

Rodiče jsou nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Svoji spokojenost s prací školy, své připomínky a návrhy na zlepšení práce školy mohou předat vedení školy nebo jednotlivým učitelům během rozhovoru, emailem, webu školy či prostřednictvím dotazníků.

7.4 Autoevaluace práce žáka

Žák se prostřednictvím hodnocení učitele postupně učí objektivně hodnotit svůj výkon, své dovednosti, vědomosti. Učitel vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit svoji práci. Oba názory (učitele i žáka) jsou průběžně konfrontovány. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivací do dalšího období.

Žák se ve spolupráci s učitelem naučí hodnotit svoji práci. Hodnocení provádí v jednotlivých předmětech průběžně během celého školního roku po probrání kapitoly či celku prostřednictvím krátkého ústního sebehodnocení v rámci třídy. Sebehodnocení může být doplněno grafickým symbolem (smajlíkem), který vyjádří stupeň zvládnutí učiva, dovedností. Smajlíci mohou být zaznamenávání na veřejném přehledu ve třídě.

7.5 Autoevaluace práce pedagoga

Pro práci každého učitele je nutná zpětná vazba, prostřednictvím které získá informace, jak žák zvládl danou problematiku, provede vyhodnocení a naplánuje další cíle, metody a formy vzdělávání.

Ve své práci se každý učitel snaží zaměřit na hodnocení těchto oblastí:

- individuální péče o jednotlivé žáky (pomoc, pomoc slabším žákům, rozvoj nadaných a talentovaných žáků)
- spolupráce s ostatními učiteli v pedagogickém sboru
- spolupráce s rodiči při výchově a vzdělávání žáků
- podpora rozvoje osobnosti každého žáka
- založení výuky na počátečních znalostech žáka, propojení se znalostmi z ostatních předmětů (rozvoj mezipředmětových vztahů), propojení se zkušenostmi z reálného života
- poskytnutí dostatečného prostoru žákovi k vyjádření vlastních myšlenek, názorů
- zaměření výuky na oborové dovednosti a klíčové kompetence
- použití pestré škály metod a forem práce ve výuce
- vytvoření vhodných nástrojů a kritérií pro hodnocení

7.6 Evaluace práce pedagogů vedením školy

Hlavním cílem každé školy je kvalitní výchovně vzdělávací proces. Aby tento cíl byl splněn, musí vedení školy systematicky sledovat práci učitele prostřednictvím:

- hospitací
- řízených rozhovorů
- míry zapojení do života školy

- spolupráce s ostatními pedagogy.

Pro kvalitní práci učitelů je potřebné:

- vytvořit odpovídající zázemí učitelů – podmínky a klima pro jejich kvalitní práci
- efektivně nakládat s prostředky a zdroji
- aktivně spolupracovat s rodiči, zřizovatelem, dalšími organizacemi regionu
- konstruktivně přistupovat k rozhovorům s učiteli, iniciativně přijímat jejich názory a podněty, vedoucí ke zlepšení práce
- iniciovat a podporovat vznik skupin „spolupracujících učitelů“, kteří spolu vzájemně diskutují, konzultují, poskytují si zpětnou vazbu, ověřují si inovace ve výuce
- tuto činnost průběžně sledovat, vyhodnocovat její fungování, přínos škole a vnášet do ní nové podněty
- iniciovat a podporovat spolupráci s jinou školou stejného zaměření, organizací vzájemných setkání a diskusí zapojených učitelů obou škol tak umožnit výměnu názorů a podnětů pro výchovně vzdělávací proces
- dbát na další vzdělávání učitelů a tím i zkvalitnění jejich odborného růstu.

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ**

**PŘEHLED
VÝSTUPŮ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ,
OBSAHU UČIVA PŘEDMĚTŮ JEDNOTLIVÝCH
ROČNÍKŮ,
PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT A MEZIPŘEDMĚTOVÝCH
VZTAHŮ**

**„ŠKOLA PRO
ŽIVOT“**

ÚPRAVENÁ VERZE 2023

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Komunikační a slohová výchova: čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami), mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)	OSV – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace, kooperace, kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Jazyková výchova: - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Literární výchova: - poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk), slovní zásoba a tvoření slov: slova, význam slov, tvarosloví: slovní druhy, tvary slov, pravopis: lexikální	OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova Prvouka Matematika Anglický jazyk
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje	Komunikační a slohová výchova - čtení: praktické čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova), naslouchání: praktické naslouchání, (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné,	

svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev -seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) , mluvený projev: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta), písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	Literární výchova -poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, přednes a reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, základní literární pojmy- – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka: sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk), slovní zásoba a tvoření slov: slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka), tvarosloví: slovní druhy, tvary slov, skladba: věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice, pravopis: lexikální	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika EGS – jsme Evropané EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahů mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova Matematika Prvouka Anglický jazyk
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Respektuje základní komunikační pravidla	Komunikační a slohová výchova - (čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev)	

v rozhovoru. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; Kontroluje vlastní písemný projev píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.		
Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Literární výchova - oslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, základní literární pojmy, literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	OSV – rozvoj schopností poznávání, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa s vět nás zajímá MKV- etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy: Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova Přírodověda Vlastivěda Informatika Anglický jazyk
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí.	- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku)	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	- (čtení, naslouchání, mluvený projev, písemný projev)	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.		
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.		

Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.		
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.		
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání	
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, základní literární pojmy, literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	- zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	OSV- kreativita VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikultura, princip sociálního smíru a solidarity, EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Tělesná výchova Přírodověda Vlastivěda Anglický jazyk
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.	- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.		
Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené,	

	reagovat otázkami)	Matematika Informatika
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování	
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.		
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	- poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání	

Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.	- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Rozumí základním pokynům v učebnici. Stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí. Zeptá se na jméno. Pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně. Zeptá se na počet do deseti a na stejnou otázku odpoví. Pojmenuje členy rodiny. Rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života (hry, oblékání, koupání, oslava narozenin). Klade jednoduché otázky týkající se předmětů v jeho bezprostředním okolí. Rozliší základní barvy. Zeptá se na věk spolužáka, sdělí, kolik mu je let. Pojmenuje běžná zvířata. Pojmenuje předměty spojené s oslavou Vánoc a Velikonoc.	-Slovní zásoba na témata: -pozdravy, barvy, geometrické tvary, číslovky (1 – 10), rodinam školní pomůcky a škola, hračky, oblečení, narozeniny, snídaně, koupání, zvířata, oslavy, Vánoce, Velikonoce -Komunikační situace: -pozdravy, představování, přání k narozeninám, k Vánocům a Velikonocím, pokyny při výuce a při hře -Jazykové struktury a gramatika: -osobní a ukazovací zájmena, jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa být, množné číslo podstatných jmen pomocí koncovky -s, přivlastňovací zájmena můj, tvůj, rozkazovací způsob -Reálie: -škola ve Velké Británii, Vánoce ve Velké Británii, Velikonoce ve Velké Británii	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikulturalita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Prvouka Matematika Český jazyk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Řídí se krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů). Porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost). Rozpozná zvukovou podobu známých slov a slovních spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje). Porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost). Porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost). Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování). Zeptá se, co některá zvířata umí a na stejnou otázku odpoví pojmenuje a velmi jednoduše popíše běžné předměty kolem sebe sdělí, co rád jí a pije, zeptá se na totéž. Popíše jednoduchými větami, z čeho se získávají běžné potraviny. Popíše v základních rysech svůj vzhled. Uvede stručně činnost šesti smyslů pomocí smyslových	-Slovní zásoba na témata: -zvířata v zoo, školní pomůcky a činnosti, barvy, hračky, jídlo, obličeje, místnosti v domě, na zahradě, oblečení, dětské sportovní činnosti, hračky, britská slavnost 5. listopadu (Bonfire night) a Vánoce -Komunikační situace: -dotazování na dovednost, dotazování na oblíbenost jídel, popis a charakteristika, fráze spojené se slavností Bonfire night a oslavou Vánoc, pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách -Jazykové struktury a gramatika: -užití to a toto při označování věcí, jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves moci, být a pomocného slovesa do, rozkazovací způsob v běžných pokynech, jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti, předložky v a na při popisu umístění, předložka z při označení původu produktu, dotazy na množství počitatelných podstatných jmen -Reálie -Bonfire night ve Velké Británii a Vánoce	OSV – rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, multikulturalita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Prvouka Matematika Český jazyk

orgánů. Zeptá se na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku odpoví. Užívá názvy základních barev při jednoduchém popisu osob či věcí. Sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na totéž. Charakterizuje velmi stručně aktuální stav počasí. Uvede, jakou sportovní činnost právě dělá. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.		
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce. Rozumí pokynům při běžném cvičení a sportování. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu. Používá jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování. Pozdraví a rozloučí se. Pojmenuje a označí barvami běžné předměty ve škole. Pojmenuje běžné hračky a hry. Řekne si v obchodě o běžné ovoce a pamlsky. Sdělí, jaké ovoce má rád a zeptá se na totéž kamaráda. Sdělí, které běžné sportovní předměty vlastní a zeptá se na totéž kamaráda. Používá číslovky od 1 do 20. Zeptá se na umístění běžných předmětů v místnosti a na stejnou otázku odpoví. Popíše v základních rysech blízké osoby. Sdělí jednoduchou větou, co má právě na sobě a zeptá se na majitele konkrétního oblečení. Označí oblečení dle velikosti. Pojmenuje části lidského těla. Zeptá se kamaráda, zda umí konkrétní, běžný sport a na stejnou otázku odpoví. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	-Slovní zásoba na témata: -číslovky 1 – 20, základní zdvořilostní fráze, školní pomůcky a činnosti, barvy, hračky, ovoce, sportovní potřeby, základní části lidského těla, nábytek, místnosti v domě, domácí zvířecí mazlíčkové, lidé, přídavná jména popisující velikost, rozměr a stáří, oblečení, rodina -Komunikační situace: -uvítání a rozloučení, pokyny při hrách, v obchodě s ovocem, dotazování na oblíbenost ovoce, dotazování na vlastnění předmětů, popis a charakteristika osob, dotazování se na majitele předmětu, pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách -Jazykové prostředky (Zahrnují gramatiku, pravopis a výslovnost. Slovní zásoba je uvedena zvlášť.): -člen neurčitý a základní podstatná jména, užití to a toto při označování věcí, vazba there is, pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen, základní přídavná jména, osobní zájmena, základní číslovky, rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu, kladná a negativní odpověď, sloveso have got v otázce a odpovědi, sloveso like v kladné větě a otázce, předložky místa v, na a pod, přivlastňovací pád ('s), hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk, pravopis -Reálie: -hudební výchova v anglické škole, hry anglických dětí, nakupování na anglickém ovocném trhu, sportovní činnosti anglických dětí, zvířata chovaná anglickými dětmi pro potěšení, výletní místa v Británii, anglická rodina, Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii	OSV – rozvoj a schopnosti poznávání, kreativita, poznávání lidí, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – multikulturalita, lidské vztahy <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Hudební výchova Výtvarná výchova Prvouka Matematika Český jazyk

--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
----------------	--------------	---

POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ Zapojí do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. PSANÍ Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	-Slovní zásoba na témata: -anglická abeceda, číslovky 1 – 100, členové širší rodiny, běžné potraviny, ovoce a zelenina, běžná zvířata v zoo, zvířata na farmách, běžné vlastnosti zvířat , důležité budovy a obchody ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, běžná povolání a nástroje s nimi spojené , běžné typy počasí Komunikační situace: -hledání něčeho nebo někoho blahopřání a předání dárků uvedení času (hodin), jednoduchý popis vzhledu zvířat dotaz a odpověď na umístění způsoby dopravy, týdenní režim, popis činnosti, běžných povolání, dotazy na počasí -Jazykové prostředky: -dotazy na pojmenování předmětů v angličtině , sloveso <i>mít</i> ve 3. osobě jednotného čísla, přivlastňovací zájmena <i>jeho, její</i> , otázka a zápor v přítomném čase plnovýznamových sloves ve 3.os. j.č., zápor slovesa <i>mít</i> , stupňování přídavných jmen , stažené formy slovesa <i>být</i> v kladu a v záporu , vazba <i>there is/there are</i> , otázka a krátká kladná/záporná odpověď k slovesu <i>mít rád</i> , předložka <i>se</i> dny v týdnu, vyjádření času, přítomný čas průběhový, základní fonetické znaky, výslovnost hlásek ve slovech -Reálie: -rodinní příslušníci, zvířata žijící na farmě a v jiných částech světa, typická anglická jídla, dopravní prostředky v Londýně, běžná povolání v Londýně, outdoorové sporty v různých zemích světa, roční období, významné dny ve Velké Británii	OSV – Rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, komunikace EGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> výtvarná výchova hudební výchova přírodověda vlastivěda český jazyk informatika matematika
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. MLUVENÍ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k	-Jazykové prostředky a funkce: základní gramatické struktury a typy vět, které jsou součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) -zájmena osobní, ukazovací, tázací -neurčitý a určitý člen -předložky -pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen -přivlastňovací pád podstatných jmen -rozkazovací způsob 2.os. j.č. a mn.č. -vazba „there is/there are“ -sloveso „být“ (to be – long form, short form, questions, negative, short answer, -přivlastňovací zájmena -intonace vět -sloveso „mít“ (to have – affirmative, questions, short answer, negative, -ukazovací zájmena -množné číslo podstat. jmen -intonace „ano/ne“ otázek -uvedení času -přítomný čas prostý (affirmative, questions, short answer, negative) -správná výslovnost různých hlásek -určování času -Komunikační situace a typy textů: -pozdravy -volný čas -psaní pohledů -psaní dopisu -ceny -jednoduché dialogy na téma rodina, osobní údaje, věk -jednoduché dialogy na téma oblíbené věci -dotazy a odpovědi -situace v obchodě	OSV- poznávání lidí, komunikace, EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - multikulturalita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> vlastivěda hudební výchova výtvarná výchova tělesná výchova český jazyk matematika

dispozici vizuální oporu .

PSANÍ

Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života vyplní osobní údaje do formuláře.

-Tematické okruhy slovní

zásoby:

- vlastní jména osob a zemí
- různé druhy pozdravů
- čísla 0 – 100
- předměty ve třídě
- barvy
- abeceda
- části těla
- čas, časové údaje
- aktivita denního režimu
- aktivita ve volném čase
- domácí zvířata (mazlíčci)
- dny v týdnu
- škola
- nakupování

-Zvuková a grafická podoba

jazyka:

- fonetické znaky (pasivně),
základní výslovnostní návyky,
vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- číselná řada 0-20, počítání prvků, manipulace s předměty	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita. <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk prvouka výtvarná výchova tělesná výchova pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do M :</i> - finanční gramotnost
Čte, zapisuje a porovnává čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- čtení a zápis čísel, vztahy menší, větší, rovno, znaménka $<$, $>$, $=$	
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	- orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, určování desítek a jednotek	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	- sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu i s přechodem desítky	
Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	- slovní úlohy z praktického života v oboru 0-20 bez přechodu i s přechodem desítky	
Orientace v prostoru.	- geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za, mezi	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci. Spojí body pravítkem.	- vyhledávání určitých tvarů v okolí, rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh, třídění předmětů podle tvaru, geometrická tělesa: krychle, kvádr, koule, válec, spojování bodů pomocí pravítka	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST		PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace		Matematika	2.
VÝSTUPY	UČIVO		Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla v oboru 0-100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	- čtení a zápis čísel v oboru 0-100, vztahy větší, menší, rovno, znaménka $>$, $<$, $=$		OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk prvouka výtvarná výchova tělesná výchova pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do M :</i> - finanční gramotnost
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.	- orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi, určování stovek, desítek jednotek		
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.	- sčítání a odčítání v oboru 0-100, násobení a dělení v oboru malé násobilky		
Rozezná mince od bankovek, pozná mince a bankovky do 100 Kč.	- mince a bankovky		
Řeší a tvoří slovní úlohy v daném oboru s osvojenými početními operacemi.	- slovní úlohy ze života dětí s užitím osvojených početních operací		
Kreslí křivé, rovné čáry a lomené čáry. Měří délku úsečky na cm. Poznává a vymodeluje geometrická tělesa. Nachází v realitě jejich reprezentaci.	- křivá čára, rovná čára (pomocí pravítka), lomená čára, tělesa: krychle, kvádr, koule, jehla, kužel, válec, měření úsečky v cm		
Porovnává velikost útvarů. Měří a odhaduje délku úsečky, rýsuje úsečku, používá pravítko. Rozlišuje pojem: bod, přímka, čára, úsečka.	- bod, přímka, úsečka, rýsování úsečky (v cm)		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	- čtení a zápis čísel v oboru 0-1000, vztahy: větší, menší, rovno, znaménka $<$, $>$, $=$	OSV - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk anglický jazyk prvouka výtvarná výchova tělesná výchova pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do M :</i> - finanční gramotnost
Užívá lineární uspořádání. Zobrazí číslo na číselné ose v daném oboru.	- orientace na číselné ose, pojmy: před, za, hned, hned před, hned za, mezi, určování tisíců, stovek, desítek a jednotek	
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. Sčítá a odčítá dvojciferná a trojciferná čísla písemně.	- násobení a dělení v oboru i mimo obor malé násobilky, sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti v oboru do 100 (typu: $34+25$, $67-56$), písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel, sčítání a odčítání v oboru 0-1000	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace. Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	- slovní úlohy ze života s užitím osvojených početních operací	
Zaokrouhluje dvojciferná a trojciferná čísla na desítky a stovky.	- zaokrouhlování na desítky a stovky	
Orientuje se v čase. Provádí jednoduché převody jednotek času.	- převádění jednotek času	
Doplňuje tabulky, schémata-posloupnost čísel.	- práce s údaji (jízdní řád, ceník)	
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa. Nachází v realitě jejich reprezentaci.	- tělesa - krychle, kvádr, koule	
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	- osově souměrné útvary	
Rozlišuje jednotky délky- mm, cm, dm, m. Převádí mezi metry a centimetry.	- jednotky délky, převod jednotek: m – cm	
Rýsuje a označuje:bod, přímka, polopřímka, úsečka.	- bod, přímka, polopřímka, úsečka	
Úsečky odhaduje a měří v cm a mm-porovnává velikost útvarů.	- měření v cm a mm	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- obor přirozených čísel, principy asociativnosti a komutativnosti, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, příklady se závorkami	OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- sčítání a odčítání čísel do 100000, velká násobilka, písemné násobení jednociferným, dvojciferným a trojciferným číslem, dělení jednociferným číslem, dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel	
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	- zaokrouhlování na tisíce, stovky, desítky, jednotky, kontroly výpočtů	EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk anglický jazyk informatika přírodověda vlastivěda
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru přirozených čísel.	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	
Vyhledává, sbírá a třídí data.	- práce s daty	výtvarná výchova tělesná výchova pracovní činnosti
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
Řeší jednoduché, praktické SÚ a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	- SÚ s netradičními postupy, slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce	<i>Integrace dalších oblastí do M :</i> - finanční gramotnost
Modeluje a určí část celku. Používá zápis ve formě zlomku, názorně vyznačí polovinu a čtvrtinu celku.	- celek, část, zlomek	
Pojmenuje jednotlivé části zlomku.	- čítec, zlomková čára, jmenovatel	
Řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny a desetiny daného počtu.	- polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina	
Porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem, kdy jmenovatel je 2 až 10.	- sčítání zlomků se stejným jmenovatelem	

Sčítá, odčítá, násobí a dělí na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole.	- práce s kalkulátorem	
Sestrojí rovnoběžky, různoběžky a kolmice.	- rovnoběžky, různoběžky, kolmice (vzájemná poloha dvou přímek v rovině)	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	- osově souměrné útvary	
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce.	- práce s geometrickými útvary v rovině (rýsování čtverce, obdélníka, trojúhelníka a kružnice)	
Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníka sečtením délek jeho stran.	- délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku	
Vypočítá obvod trojúhelníku, obvod a obsah čtverce a obdélníku.	- obvod a obsah obrazce	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Matematika a její aplikace	Matematika	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Porozumí znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.	- obor přirozených čísel, celých čísel, principy asociativnosti a komutativnosti, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, příklady se závorkami	OSV – rozvoj schopností poznávání, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	- sčítání a odčítání čísel do 1000000, písemné násobení jednociferným až trojciferným číslem, dělení dvojciferným činitelem	EGS - Objevujeme Evropu a svět EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Zaokrouhluje přirozená čísla. Provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	- zaokrouhlování na 1000000, 100000, 10000, kontroly výpočtů	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru přirozených čísel.	- slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi	<i>Mezipředmětové vztahy:</i>
Vyhledává, sbírá a třídí data.	- práce s daty, jízdní řády	český jazyk anglický jazyk přírodověda vlastivěda informatika výtvarná výchova tělesná výchova pracovní činnosti
Řeší jednoduché, praktické SÚ a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	- SÚ s netradičními postupy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	-závislosti a jejich vztahy, diagramy, grafy, tabulky	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, píše desetinná čísla, porovnává, zaokrouhluje, sčítá, odčítá.	- desetinná čísla v peněžním modelu (pomůcky: dětské peníze - bankovky a mince)	<i>Integrace dalších oblastí do M :</i> - finanční gramotnost
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice). Užívá jednoduché konstrukce.	- rýsování čtverce, obdélníka, kružnice, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	- obsah obrazce	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	MÍSTO, KDE ŽIJEME -domov -škola -obec	OSV – rozvoj schopností poznávání, sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, poznávání lidí, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	LIDÉ KOLEM NÁS -rodina -soužití lidí -chování lidí	VDO - Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	LIDÉ A ČAS -orientace v čase -současnost a minulost v našem životě	EGS - Objevujeme Evropu a svět
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; pečuje o přírodu a životní prostředí. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě.	ROZMANITOST ŽIVÉ A NEŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY -vesmír a Země -rostliny, houby, živočichové -ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody -životní podmínky -rovnováha v přírodě	MKV - Lidské vztahy, etnický původ EV – Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ -péče o zdraví -lidské tělo -návykové látky a zdraví -osobní bezpečí, krizové situace -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	MV - Fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, anglický jazyk, matematika, vlastivěda, přírodověda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti

komunikaci, která je mu nepříjemná.		<i>Integrace dalších oblastí do PRV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost - problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	MÍSTO, KDE ŽIJEME -domov -škola -obec -okolní krajina	OSV – seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát EGS - Objevujeme Evropu a svět
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	LIDÉ KOLEM NÁS -rodina -soužití lidí -chování lidí -právo a spravedlnost	MKV - Lidské vztahy, multikulturalita EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	LIDÉ A ČAS -orientace v čase -současnost a minulost v našem životě -regionální památky	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, anglický jazyk, vlastivěda, přírodověda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě.	ROZMANITOST PŘÍRODY -vesmír a Země -rostliny, houby, živočichové -ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody -životní podmínky -rovnováha v přírodě	<i>Integrace dalších</i>

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ -péče o zdraví, -lidské tělo -návykové látky a zdraví -osobní bezpečí, krizové situace -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	<i>oblastí do PRV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost - problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
---	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Prvouka	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	MÍSTO, KDE ŽIJEME -domov -škola -obec -okolní krajina (místní oblast, region)	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, mezilidské vztahy, VDO - Občanská společnost a škola EGS – Evropa a svět nás zajímá,
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	LIDÉ KOLEM NÁS -rodina -soužití lidí -chování lidí -právo a spravedlnost	MKV – kulturní difference, lidské vztahy EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Na příkladech porovnává minulost a současnost.	LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád -současnost a minulost v našem životě -regionální památky -báje, mýty, pověsti	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, anglický jazyk, vlastivěda, přírodověda, hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje	ROZMANITOST NEŽIVÉ A ŽIVÉ PŘÍRODY OCHRANA PŘÍRODY -látky a jejich vlastnosti -voda a vzduch -nerosty a horniny, půda -vesmír a Země -rostliny, houby, živočichové -ohleduplné chování k přírodě	<i>Integrace dalších oblastí do PRV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost

jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	a ochrana přírody -životní podmínky -rovnováha v přírodě	- problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ -péče o zdraví, -lidské tělo -návykové látky a zdraví -osobní bezpečí, krizové situace -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Přírodověda	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Rozliší mezi náčrtky, plány a základními typy map. Porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích.	MÍSTO, KDE ŽIJEME -obec (město), místní krajina -okolní krajina -Evropa a svět	OSV – rozvoj schopností poznávání, mezilidské vztahy, psychohygiena, hodnoty, postoje, praktická etika EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy, etnický původ
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat.	LIDÉ KOLEM NÁS -rodina -soužití lidí -chování lidí	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých památek.	LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád -báje, mýty, pověsti	<i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi	ROZMANITOST PŘÍRODY -látky a jejich vlastnosti -voda a vzduch -nerosty a horniny, půda -rostliny, houby a živočichové -životní podmínky -rovnováha v přírodě -ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	<i>Integrace dalších oblastí do PŘ :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost

organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.		- problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - lidské tělo - péče o zdraví - návykové látky a zdraví - osobní bezpečí, krizové situace - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Přírodověda	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam. Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemích.	MÍSTO, KDE ŽIJEME -obec (město), místní krajina -okolní krajina -regiony ČR -naše vlast -Evropa a svět	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí, seberegulace a sebeorganizace, poznávání lidí, mezilidské vztahy VDO – občan, občanská společnost a stát EGS – jsme Evropané MKV – kulturní difference, princip sociálního smíru a solidarity
Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	LIDÉ KOLEM NÁS -rodina -soužití lidí -chování lidí -právo a spravedlnost -vlastnictví	EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti, <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	LIDÉ A ČAS -orientace v čase a časový řád -současnost a minulost v našem životě	

Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	-regionální památky -báje, mýty, pověsti	<i>Integrace dalších oblastí do PŘ :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost - problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody. Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období. Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organizmy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech, prakticky třídí organizmy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče atlasy. Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	ROZMANITOST PŘÍRODY -látky a jejich vlastnosti -voda a vzduch -nerosty a horniny, půda -vesmír a Země -rostliny, houby a živočichové -životní podmínky -rovnováha v přírodě -ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	
Využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ -lidské tělo -péče o zdraví -návykové látky a zdraví -osobní bezpečí, krizové situace -přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví -mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	

nároky jiných osob. Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožující zdraví a v modelových situacích simulující mimořádné události. Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.		
---	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat, popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji, vyčte informace z daného modelu.	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů, kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace, modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	OSV – kreativita, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i>
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení, v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy, ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci, programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu, kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	český jazyk, anglický jazyk, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do INF :</i> - environmentální výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
V systémech, které ho	- systémy: skupiny objektů a	

obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi, práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu, propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí, dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů, počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Informační a komunikační technologie	Informatika	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat, popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji, vyčte informace z daného modelu.	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů, kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace, modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	OSV – kreativita, komunikace EGS – Evropa a svět nás zajímá MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, tvorba mediálního sdělení <i>Mezipředmětové vztahy:</i>
Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů, popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení, v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy, ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu.	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci, programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu, kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	český jazyk, anglický jazyk, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do INF :</i> - environmentální výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
V systémech, které ho	- systémy: skupiny objektů a	

obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi, pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi, práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	
Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu, propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí, dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi.	- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů, počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV – mezilidské vztahy, hodnoty postoje, praktická etika, poznávání lidí VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	MKV – princip sociálního smíru a solidarity, EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	<i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	<i>Integrace dalších oblastí do VL :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost - korupce - problematiky zdraví - obrana vlasti - ochrana člověka za
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	

		běžných rizik a mimořádných událostí
--	--	--------------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika VDO – formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky.	- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	EGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	MKV – multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda, matematika, hudební výchova, výtvarná výchova, pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do VL :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - finanční gramotnost - korupce - problematiky zdraví - obrana vlasti

Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat. Orientuje se v základních formách vlastnictví. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze. Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů. Vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	- ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. Využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulost. Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zpívá v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, záznam vokální hudby Instrumentální činnost - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod., rytmizace Hudebně pohybové činnosti - - pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	OSV – sebepoznání a sebepojetí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - Kulturní difference, Lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Český jazyk, Anglický jazyk, Informatika, Prvouka, Vlastivěda Matematika, Tělesná výchova, Výtvarná výchova

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zpívá v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišují hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón Instrumentální činnost - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod, rytmizace Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský	OSV – poznávání lidí EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Český jazyk, anglický jazyk, Matematika, Informatika, Vlastivěda, Prvouka, Tělesná výchova, Výtvarná výchova

	hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zpívá v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře. Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpoznává v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišují hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni Instrumentální činnost - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod., rytmizace Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV – etnický původ, multikulturalita <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Český jazyk, Anglický jazyk, Prvouka, Vlastivěda, Matematika, Informatika, Tělesná výchova, Výtvarná výchova

	-kvality tónů – délka, síla, barva, výška, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zpívá v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod., intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.), záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnost - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod., rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b), záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu	MKV - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita MV – fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Vlastivěda, Tělesná výchova, Výtvarná výchova

	jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Hudební výchova	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Rozpoznává hudební formu jednoduché písně či skladby. Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, ¾ a 4/4 taktu, dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod., intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.), záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnost - hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod., rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b), záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu	EGS - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy, etnický původ MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika, Informatika, Prvouka, Vlastivěda, Tělesná výchova, Výtvarná výchova

	jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord, hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace, interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	
--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů; Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	KONSTRUKČNÍ ČINNOST - stavebnice, práce s návodem, předlohou	
Pěčuje o nenáročné rostliny.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a zpracování, výživa rostlin, osivo, rostliny jedovaté	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování; Chová se vhodně při stolování.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	EV – vztah člověka k prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do PČ :</i> - environmentální výchova - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů; Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do PČ :</i> - environmentální výchova - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	KONSTRUKČNÍ ČINNOST - stavebnice, práce s návodem, předlohou	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování; Pečuje o nenáročné rostliny.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a zpracování, výživa rostlin, osivo, rostliny jedovaté, pěstování pokojových rostlin	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování; Chová se vhodně při stolování.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů; Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - seberegulace a sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do PČ :</i> - environmentální výchova - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	KONSTRUKČNÍ ČINNOST - stavebnice, práce s návodem, předlohou	
Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování; Pečuje o nenáročné rostliny.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a zpracování, výživa rostlin, osivo, rostliny jedovaté, pěstování pokojových rostlin	
Připraví tabuli pro jednoduché stolování; Chová se vhodně při stolování.	PŘÍPRAVA POKRMŮ - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu; Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem lidových tradic; Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálů, pracovní pomůcky a nástroje, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž; Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	KONSTRUKČNÍ ČINNOST - stavebnice, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	<i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování; Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	<i>Integrace dalších oblastí do PČ :</i> - environmentální výchova - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Orientuje se v základním vybavení kuchyně; Připraví samostatně jednoduchý pokrm; Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; Udržuje pořádek a čistotu	PŘÍPRAVA POKRMŮ - základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.		
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu; Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem lidových tradic; Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálů, pracovní pomůcky a nástroje, jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV - seberegulace a sebeorganizace, kreativita, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS – objevujeme Evropu a svět MKV - multikulturalita EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž; Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	KONSTRUKČNÍ ČINNOST - stavebnice, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	<i>Mezipředmětové vztahy:</i>
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování; Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	PĚSTITELSKÉ PRÁCE - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	český jazyk, matematika, prvouka, přírodověda, vlastivěda, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do PČ :</i> - environmentální výchova - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Orientuje se v základním vybavení kuchyně; Připraví samostatně jednoduchý pokrm; Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; Udržuje pořádek a čistotu	PŘÍPRAVA POKRMŮ - základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, technika v kuchyni	

pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.		
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Kultura a umění	Výtvarná výchova	1.,2., 3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Rozpoznává barvy, objekty, linie, tvary, objemy, porovnává je a třídí na základě jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Vnímá různými smysly a vizuálně je vyjadřuje. Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. Odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností. Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny - v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci	OSV – sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávání lidí, EGS – objevujeme Evropu a svět EV – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika, prvouka, hudební výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do VV:</i> - environmentální výchova

	skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	
--	--	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Umění a kultura	Výtvarná výchova	4. + 5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření. Porovnává je na základě vztahů. Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy. Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných	OSV – kreativita, seberegulace a sebeorganizace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS - objevujeme Evropu a svět MKV - kulturní difference, etnický původ, lidské vztahy EV – ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, tělesná výchova, pracovní činnosti <i>Integrace dalších oblastí do VV:</i> - environmentální výchova

	vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
--	---	--

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Používá protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže,	OSV – sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Dbá na správné dýchání. Používá kompenzační a relaxační cviky. Vyjadřuje melodii rytmem pohybu.	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - cvičení pro děti-jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	<i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova
Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní. Seznamuje se s pojmy z pravidel sportů a soutěží.	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	<i>Integrace dalších oblastí do TV :</i> - environmentální výchova
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy – v tělocvičně, na hřišti. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv.	- bezpečnost při sportování	- dopravní výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení. Jedná v duchu fair-play.	- základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží, zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	

Dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i pro družstvo.	- základy atletiky, rozvoj rychlosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
Učí se techniku hodu kriketovým míčkem, nízký start, princip štafetového běhu, nacvičuje skok do dálky. Účastní se atletických závodů.	- základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj rychlosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže	OSV – mezilidské vztahy, kooperace a kompetice VDO – Občanská společnost a škola MKV – Lidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí <i>Mezipředmětové vztahy:</i>
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Dbá na správné dýchání. Používá kompenzační a relaxační cviky. Vyjadřuje melodii rytmem pohybu.	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova
Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. Seznamuje se s pojmy z pravidel sportů a soutěží.	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	<i>Integrace dalších oblastí do TV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě. Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti.	- bezpečnost při sportování	
Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích. Dodržuje základní pravidla – je schopen soutěžit v družstvu. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo.	- základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží, zásady jednání a chování	
Osvojuje si základy atletiky. Hází kriketovým míčkem používá nízký start. Chápe princip štafetového	- základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a	

běhu. Nacvičuje skok do dálky. Účastní se atletických závodů.	koordinace pohybu	
Osvojuje si základy gymnastiky – zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách, skáče přes švihadlo. Dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách. Provádí přetahy a přetlaky.	- základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním, které odpovídá velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení	
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Učí se respektovat zdravotní handicap. Chápe význam sportování pro zdraví.	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Používá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže	OSV – poznávání lidí, kooperace a kompetice, VDO – občanská společnost a škola, občan, občanská společnost a stát MKV – lidské vztahy
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. Dbá na správné držení těla. Dbá na správné dýchání. Používá kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohybové hygieny.	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	Mezipředmětové vztahy: český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova
Užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohyb. činností, tělocvičného náradí a náčiní. Používá pojmy z pravidel sportů a soutěží. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje.	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	<i>Integrace dalších oblastí do TV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Jedná v duchu fair-play.	- bezpečnost při sportování	
Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohyb. činnostech a soutěžích. Zvládá přihrávky jednoruč a obouruč, dribling. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Učí se ovládat hru s basket. míčem. Nacvičuje střelbu na koš. Nacvičuje přehazovanou.	- základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení	

Používá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Je schopen soutěžit v družstvu dokáže se dohodnout na spolupráci družstva.		
Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo. Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	- základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	
Hází kriketovým míčkem. Chápe princip štafetového běhu. Uběhne 60 m. Chápe taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami. Skáče do dálky. Správně nacvičí techniku skoku z místa. Účastní se atletických závodů.	- základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
Šplhá na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. Naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze.	- základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním, které odpovídá velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Chápe význam sportování pro zdraví. Zvládne základní kroky některých lidových tanců. Seznámí se s dětským aerobikem. Seznámí se s kondičním cvičením s hudbou.	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play	
V závislosti na spojení ročníků se účastní plaveckého výcviku.	- základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	4.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zvládá zákl. přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	- příprava ke sportovnímu výkonu –význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - hygiena a bezpečnost při TV	OSV – kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Zařazuje do pohyb. režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zvládne základní kroky lid. tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků. Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Dbá na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohyb. hygieny.	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí MV – fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, přírodověda, hudební výchova, výtvarná výchova
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Zná a užívá zákl. tělocvičné pojmy – názvy pohyb. činností, tělocvičného náradí a náčiní Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje.	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	<i>Integrace dalších oblastí do TV :</i> - environmentální výchova - dopravní výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. Zná a reaguje na smluvené	- bezpečnost při sportování - turistika a pobyt v přírodě	

povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží.		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohyb. her. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Přihrává jednoruč a obouruč, dribling. Rozlišují míč na basketbal a volejbal. Učí se ovládat s basketbal. míčem. Nacvičuje střelbu na koš. Nacvičuje přehazovanou. Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi. Zná cviky zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	- základy sportovních her – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	
Zná techniku hodu kriketovým	- základy atletiky – rychlý běh,	

míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 300 m. Zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Skáče do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Účastní se atletických závodů. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	
Šplhá na tyči. Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. Provádí přitahování do výše čela na hrazdě. Zná správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu. Provádí cvičení na švédské bedně.	- základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	
Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí. Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Zná význam sportování pro zdraví. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace. Dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon a výkon spolužáka, porovnat ho s předchozími výsledky a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play - zdroje informací o pohybových činnostech -měření a posuzování pohybových dovedností	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Zvládá v souladu	- základní plavecká výuka – základní plavecké dovednosti, dva plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	

s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti, techniku dvou plaveckých stylů – prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu. Provádí skoky do vody.		
Zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti. Zná jednoduchá pravidla silničního provozu.	- výchova cyklisty – dopravní hřiště	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	PŘEDMĚT	ROČNÍK
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	5.

VÝSTUPY	UČIVO	Průřezová témata, poznámky, mezipředmětové vztahy, ...
Zvládá zákl. přípravu organismu před pohybovou aktivitou. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění.	- příprava ke sportovnímu výkonu –význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - hygiena a bezpečnost při TV	OSV – seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. Zařazuje do pohyb. režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. Zvládne základní kroky lid. tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou, dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. Dbá na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Uplatňuje zásady pohyb. hygieny.	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu	EGS – Evropa a svět nás zajímá, MKV – lidské vztahy MV – fungování a vliv médií ve společnosti <i>Mezipředmětové vztahy:</i> český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova <i>Integrace dalších oblastí do TV :</i>
Zná a užívá zákl. tělocvičné pojmy – názvy pohyb. činností, tělocvičného náradí a náčiní. Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.	- tělocvičné pojmy – komunikace v TV	- environmentální výchova - dopravní výchova - problematiky zdraví - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě. Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu	- bezpečnost při sportování - turistika a pobyt v přírodě	

spolužáka. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Jedná v duchu fair-play. Respektuje při pohyb. činnostech opačné pohlaví.		
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohyb. her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Přihrává jednoruč a obouruč, dribling. Rozlišují míč na basketbal a volejbal. Učí se ovládat s basketbal. míčem. Nacvičuje střelbu na koš. Nacvičuje přehazovanou. Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi. Zná cviky zdokonalení obratnosti a pohotovosti. Je schopen soutěžit v družstvu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo. Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	- základy sportovních her – míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	
Zná techniku hodu kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku při běhu k metě,	- základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu	

sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Skáče do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Účastní se atletických závodů.		
Šplhá na tyči. Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. Provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk. Zná správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu. Provádí cvičení na švédské bedně. Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – žebřiny, lavičky apod. Provádí kondiční cvič. s plnými míči.	- základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování	
Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti. Respektuje zdravotní handicap. Zná význam sportování pro zdraví. Dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace. Dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky.	- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair-play - zdroje informací o pohybových činnostech -měření a posuzování pohybových dovedností	

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

UČEBNÍ PLÁNY PRO PŘECHODNÉ OBDOBÍ

**„ŠKOLA PRO
ŽIVOT“**

ÚPRAVENÁ VERZE 2023

Učební plán – 2023/2024

5. ročník

předměty	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník			
	2019/2021		2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024			
		disp.		disp.		disp.		disp.		disp.		
Český jazyk	9	2	9	2	8	1	7	1	7	1	40	7
Anglický jazyk	-		1	1	3		4	1	3		11	2
Matematika	4		5	1	5	1	4		5	1	23	3
Informatika	-		-		1	1	1		1		3	1
Prvouka	2		2		2		-		-		6	0
Přírodověda	-		-		-		2	1	2	1	4	2
Vlastivěda	-		-		-		2		2	1	4	1
Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0
Výtvarná výchova	1		1		1		2		2		7	0
Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0
Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0
Celkem hodin	20 / 2 20		22 / 4 22		24 / 3 24		26 / 3 26		26 / 4 26		118	16

Učební plán – 2023/2024

4. ročník

předměty	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník			
	2020/2021		2021/2022		2022/2023		2023/2024		2024/2025			
		disp.		disp.		disp.		disp.		disp.		
Český jazyk	9	2	9	2	8	1	7	1	7	1	40	7
Anglický jazyk	-		1	1	3		4	1	3		11	2
Matematika	4		5	1	5	1	4		5	1	23	3
Informatika	-		-		1	1	1		1		3	1
Prvouka	2		2		2		-		-		6	0
Přírodověda	-		-		-		2	1	2	1	4	2
Vlastivěda	-		-		-		2		2	1	4	1
Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0
Výtvarná výchova	1		1		1		2		2		7	0
Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0
Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0
Celkem hodin	20 / 2 20		22 / 4 22		24 / 3 24		26 / 3 26		26 / 4 26		118	16

Učební plán – 2023/2024

3. ročník

předměty	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník			
	2020/2021		2021/2022		2023/2024		2024/2025		2025/2026			
		disp.		disp.		disp.		disp.		disp.		
Český jazyk	9	2	9	2	9	2	7	1	7	1	41	8
Anglický jazyk	-		1	1	3		4	1	3		11	2
Matematika	4		5	1	5	1	5	1	5	1	24	4
Informatika	-		-		-		1		1		2	0
Prvouka	2		2		2		-		-		6	0
Přírodověda	-		-		-		1		2	1	3	1
Vlastivěda	-		-		-		2		2	1	4	1
Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0
Výtvarná výchova	1		1		2		2		1		7	0
Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0
Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0
Celkem hodin	20 / 2 20		22 / 4 22		25 / 3 25		26 / 3 26		25 / 4 25		118	16

Učební plán – 2023/2024

2. ročník

Předměty	1. ročník		2. ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník			
	2022/2023		2023/2024		2024/2025		2025/2026		2026/2027			
		disp.		disp.		disp.		disp.		disp.		
Český jazyk	9	2	9	2	9	2	7	1	7	1	41	8
Anglický jazyk	-		1	1	3		4	1	3		11	2
Matematika	4		5	1	6	2	4	0	5	1	24	4
Informatika	-		-		-		1		1		2	0
Prvouka	2		2		2		-		-		6	0
Přírodověda	-		-		-		1		2	1	3	1
Vlastivěda	-		-		-		2		2	1	4	1
Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0
Výtvarná výchova	1		1		2		2		1		7	0
Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0
Pracovní činnosti	1		1		1		1		1		5	0
Celkem hodin	20 / 2 20		22 / 4 22		26 / 4 26		25 / 2 25		25 / 4 25		118	16

**Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
„ŠKOLA PRO ŽIVOT“**

upravená verze 2023

**Základní školy a mateřské školy, Citonice okres Znojmo p.o.
s platností od 1. 9. 2023**

byl předložen a následně schválen školskou radou dne 31. 8. 2023

podpis člena školské rady

Ing. Petr POPELKA

Vladimíra Auerová

Mgr. Markéta Freyová

